

Să credem biblia

A D Norris

De același autor:

Să citim biblia

Să înțelegem biblia

English title: „Believing the Bible“ (1947/1971)

Prefață

Această carte este cel de-al doilea volum al unei trilogii. Primul volum al seriei „Să citim Biblia”, și-a propus să ofere un plan pentru lecturarea Bibliei, care ar putea ajuta cititorul să înțeleagă care este subiectul Bibliei: adică ce are Biblie de spus despre sine. Este cert că acest prim pas este esențial înainte de a trece mai departe și a estima valoarea scrierii sau direcția spre care aceasta se îndreaptă.

Acest al doilea volum va porni de la premisa că cititorul este capabil să manipuleze Biblia și îi va prezenta motive temeinice pentru a crede că această scriere este de fapt Cuvântul lui Dumnezeu, scris de oameni prin inspirație divină. Odată ce cititorul a fost convins de acest adevăr, el îți poate satisface nerăbdarea de a afla care este esența învățăturilor Bibliei, în cel de-al treilea volum, care va prezenta mesajul Cărții din perspectiva cuiva care a avut bucuria de a afla tâlcul scrierii, chiar de la origine începând.

Aceste trei volume se află într-o relație de interdependență și astfel, Biblia nu poate fi citită fără a întrezări ceva din învățăturile transmise, la fel cum nu poate fi citită fără a se resimți autoritatea divină presărată în tot ansamblul ei. Primul volum bătătoarește calea pentru cele ce îi urmează, în timp ce se poate ca pentru unii acest prim volum poate fi mai mult decât suficient pentru a cunoaște Biblia. Însă, mai sunt multe de învățat în afară acestui prim volum și există mai multe posibilități de a stabili puncte de referință.

Prezentul volum este în mare parte independent. Aceia care au studiat cursul despre lecturarea Bibliei vor putea folosi acest al doilea volum pentru a aprofunda cunoștințele dobândite. Cei care nu au găsit încă suficiente motive pentru a citi Biblia, pot găsi în acest volum care supune discuției autoritatea lui Dumnezeu exprimată în Biblie, un motiv în plus pentru a începe studiul Bibliei. Primul volum a început cu propunerea „Să îi acordăm acestei Cărți o șansă . Să vedem ce are ea de spus și să judecăm singuri apoi”. Acest al doilea volum ne spune în rândurile de început: „ Permiteți-mi să vă arăt cât de adevărată și cât de importantă este Biblia. Nu ar trebui să o citești și tu acum?”. Primul sfat se adresează cititorului imparțial care va aștepta până la ultimul capitol pentru a descoperi soluția misterului. Al doilea sfat este

mai acceptabil pentru acel cititor aventuros, care trebuie să citească ultimul capitol înainte de a se preocupa de restul cărții.

Mai este ceva de adăugat pentru cel de-al doilea sfat, deoarece și nouă ni se poate întâmpla să dovedim aceeași nerăbdare uneori. Chiar și Isus a oferit o astfel de metodă de cunoaștere, spunându-le discipolilor săi: „Dacă nu, credeți măcar datorită lucrărilor înseși. “

A.D.Norris
York

Prefața celei de-a doua ediții

A fost imposibil a se evita o reeditare a acestui volum, exemplarele primei ediții fiind prea curând epuizate. Nici o lucrare a omului nu poate rezista timp de decenii fără ca autorul să nu conștientizeze imperfecțiunea lucrării sale. Aș fi dorit să aduc îmbunătățirile necesare acestei ediții, însă aveam de ales între publicarea volumului cu cele câteva modificări sau o rescrierea a lui în întregime, care ar fi putut să întârzie prea mult din cauza lipsei timpului necesar. Autorul consideră însă că Dumnezeu va continua să folosească această lucrare în slujba Sa, în ciuda micilor imperfecțiuni pe care le conține. Poziția autorului rămâne însă neschimbată, iar greșelile minore nu trebuie să ciuntească din valoare intrinsecă a lucrării în sine.

A.D.Norris
North Cave, Yorkshire, 1971

Cuprins

1. Introducere.....	1
2. Ce înseamnă „a crede“	4
3. Ce spune Biblia despre sine	6
4. Învierea lui Isus Cristos.....	12
5. Învierea lui Isus Cristos.....	19
Relatările referitoare la Înviere.....	28
6. Consecințele Învierii.....	32
7. Împlinirea profeției	39
8. Detaliile mărunte.....	56
9. Istorie.....	71
10. Știința.....	80
11. Urmări.....	86
12. Papirusurile de la Marea Moartă	89

I. Introducere

In timpul unei discuții pe temă religioasă, autorul cărții a încercat să citeze câteva cuvinte rostite de Isus în Evanghelii, pentru a demonstra unul din punctele sale de vedere. Oponentul său a obiectat: „Nu poți lua fiecare cuvânt al Bibliei în sens literal”, a spus el; „Cele două povești din Geneza, cea a Creației și cea despre Arca lui Noe sunt pure invenții.” După câteva clipe, scriitorul a sugerat că deși aceste cuvinte pot fi adevărate sau false, ele nu au totuși legătură cu subiectul în discuție. Obiecția a fost respinsă, urmând ca problema să fie analizată cu mai multă profunzime. Oponentul a fost invitat să studieze mărturiile scrise oferindu-i-se o Biblie, pe care a refuzat-o. În schimb, el a întocmit un text pentru instruirea pastorilor, și a reușit, cu ajutorul autorului acestei cărți, să regăsească afirmațiile pe care le făcuse în indexul acestui manual.

Există două morale ale acestei povești. Una dintre ele, absolut necesară, este aceea că înainte de orice ar trebui să ne asigurăm că aceia care obiectează autoritatea Bibliei cunosc în profunzime bazele celor susținute, și nu sunt nicidecum persoane îndoctrinate cu cunoștințe vagi. A doua morală este că trebuie să ne păstrăm mereu concentrarea. Oponentul despre care se vorbește a fost incapabil să învețe ceva pozitiv despre adevărul Bibliei, deoarece cineva i-a spus la un moment dat despre discrepanțe întâlnite la nivelul relatărilor Bibliei, fiind astfel educat să îi infecteze și pe alți oameni cu scepticismul său.

Cazul său nu este nicidecum unic. Există numeroase persoane care știu mai mult despre dificultățile pe care le ridică Biblia decât aceia care au fost educați să identifice dovezi elementare ale autorității lui Dumnezeu presărate în Biblie. Aceasta este o situație fără precedent. Nimănui nu îi pasă dacă vreun istoric a fost surprins făcând greșeli pe subiectul unor evenimente minore, deoarece a greși e omenește, și astfel de greșeli se pot strecura în orice muncă și sunt de așteptat. Ele pot fi notate și lăsate de-o parte pentru moment. Dar astfel de probleme nesemnificative capătă proporții atunci când este vorba de Biblie, tocmai pentru că această Carte are pretenții mai mari atât de la sine cât și de la cei ce o lecturează.

Dacă Biblia nu se pretinde a fi de inspirație divină, atunci greșelile dispar, dar dacă dimpotrivă, Biblia își proclamă originea, ea nu se va mai preocupa de asemenea probleme minore. Dacă natura divină a Bibliei poate fi demonstrată cu prețul vieții, atunci nici o contestație de ordin minor nu poate afecta adevărul exprimat, dezacordurile putând deveni subiecte ce ne pot ajuta să decidem exact cât de departe se extinde adevărul Bibliei.

Așadar, astfel de obiecții ar trebui lăsate de-o parte chiar de la începutul muncii noastre. Mai întâi de toate ar trebui să ne dăm seama dacă există motive pentru a crede că Biblia a fost scrisă prin inspirație divină. Dacă aceste dovezi nu există, obiecțiile pe care le aduceți sunt dezinteresate, dar dacă există inspirație de natură divină în Biblie, putem folosi aceste obiecții pentru a vedea în ce proporție trebuie recunoscută această inspirație.

Același lucru se aplică și în cazul dificultăților ridicate de vechimea documentelor, datele când au fost ele scrise, diferențele dintre diferite manuscrise. Ar trebui însă să rezistăm acestei diversiuni pentru moment: Să încercăm în schimb să vedem dacă Biblia, așa cum ne-a parvenit ea în prezent, arată semne ale inspirației de ordin divin. Dacă răspunsul este negativ, atunci probleme legate de perioada istorică când a fost ea scrisă sau originea cărții devin interese de prim ordin pentru un anticar și nu pentru noi. În schimb, dacă această carte demonstrează origini de natură divină, ne vom mulțumi cu acest aspect, urmând să continuăm și cu analiza unor probleme secundare, dacă este necesar.

Acest fapt nu înseamnă că ne eschivăm de la dificultăți ci că punem dificultățile acolo unde le este locul și că demonstrăm un simț just al proporției. Se poate spune că scrierea Evangheliei înainte sau după căderea Ierusalimului (70 d.Hr.) poate modifica în mod semnificativ sensul profețiilor pe care Cartea le conține. Acest fapt nu este îndoielnic, însă noi putem urmări calea naturală de înțelegere a inspirației Bibliei, lăsând la o parte această problemă pentru moment. După ce vom fi descoperit motivele copleșitoare care dovedesc că această carte este într-adevăr inspirată de Dumnezeu, astfel de probleme referitoare la datarea istorică a scrierii vor dispărea.

Există motive pentru a crede adevărul propovăduit de Evanghelie, bazate pe fapte atât de clare și indiscutabile, încât oricine este obligat să accepte premisele de la care pornim; dovezi care nu depind de datări istorice, diferențe minore apărute în urma transmiterii textului sau încrederea în sursele acestor scrieri. Este posibil să atacăm în forță justificarea necredinței, care își dezvăluie armele neînsemnate. O dată ce atacul a fost dezlănțuit, spiritul

necredinței va fi zdrobit iar pereții fără temelie se vor prăbuși.

Este remarcabil cum evoluția necredinței s-a bazat nu neapărat pe distrugerea argumentelor credinței ci pe completa lor ignorare. Mulți apărători ai credinței au fost izgoniți din fortăreața credinței prin felurite argumente, urmând ca mai apoi confruntările șovăielnice să fie proclamate drept triumfuri ale spiritului modern.

Astfel, motivele solide pentru încrederea în realizarea profețiilor Vechiului și Noului Testament au fost îndepărtate, nu prin demonstrarea invalidității lor – deoarece ar fi fost probabil imposibil – ci prin declararea lipsei lor de valoare sau chiar a incorectitudinii lor. Profeții au fost, din cele ce le-am învățat, nu cei ce pretindeau că pot citi viitorul în stele, ci învățători care povăduiau contemporanilor lor adevărul pe care îl dețineau despre Dumnezeu – o afirmație suficient de adevărată (deoarece ei au făcut profeții despre Dumnezeu) pentru a umbri minciuna din spate. Profeții au prezis fapte ale viitorului fără rușine și detaliat, dar nu pentru oamenii acelor timpuri ci pentru noi, oamenii acestor zile.

Dovezile de netăgăduit ale Învierii Corpului lui Isus au fost părăsite de aceia pe care filosofii dezvoltate în timp de sute de ani i-au făcut să considere imposibilă Reînvierea trupului, ca să nu mai vorbim de „învierea spiritului”. Interesele celor slabi au fost deviate și au ajuns „experiențe interioare” care au putere de convingere doar pentru ei înșiși.

Deținătorii inspirației divine și a adevărului creștin trebuie să recâștige poziția Apostolilor în fața argumentelor necredincioșilor și să le demonstreze contrariul prin argumente ce reflecta realitatea istorică. Isus s-a ridicat din mormânt pentru ca așa stătea scris în Scripturi și pentru că există un martor ocular de care nu ne putem îndoii. Vom reveni asupra acestei teme ulterior, dar o menționăm aici pentru a fixa prima piatră de temelie a tezei noastre. Biblia trebuie să fie crezută din motive accesibile fiecărei ființe înzestrată cu rațiune. O dată ce argumentele au fost prezentate, vom crede sau nu în funcție de verdictul judecății.

2. Ce înseamnă „a crede“

Trebuie explicat și acest fapt înainte de a continua dezbaterea noastră, deoarece mulți oameni și-au format deja propriul punct de vedere asupra celor credibile și incredibile. Dacă astfel de prejudecăți vor exista și după parcurgerea acestui capitol, argumentele noastre nu vor putea fi auzite. Unii credincioși de modă veche consideră că fiecare cuvânt al Bibliei are un sens literal și trebuie luat și respectat ca atare, fără analiză suplimentară. Nu am întâlnit până acum o astfel de persoană și mare ar fi mirarea de a cunoaște una care să considere drept adevărată, în sensul literal, povestea femeii așezată peste șapte dealuri¹.

Pe de altă parte, unii falși credincioși contemporani își acordă autoritatea de a schimba radical înțelesul unor relatări ale Bibliei, ce deranjează prin mesajul transmis. Vor fi mulți cei ce îl vor urma pe Paulus² și vor citi poveste despre Hrănirea celor cinci mii³ în următorul fel: dintre cei ce îl urmau pe Isus erau și aceia care nu aveau de mâncare dar și aceia care aveau prea multă, însă aceștia din urmă erau egoiști și nu împărțeau cu cei înfometați. Isus a chemat atunci un băiețel și l-a rugat să împartă pâinile și peștele lui cu alți câțiva oameni. Atunci cei egoiști s-au rușinat de răutatea lor, au împărțit și ei cu restul și astfel, toată lumea a fost fericită.

Nu este nevoie să spunem că nu avem nevoie de nici unul dintre credincioșii portretizați în rândurile de mai sus. Primul nu s-ar putea face crezut în niciun sistem de judecată, pe când al doilea nu are nevoie de nici o dovadă. Primul face din Biblie ceea ce este – o colecție de povești imposibil de înțeles, pe când al doilea nu are nevoie de Biblie, atât timp cât poate reface fiecare dintre poveștile acesteia, astfel încât morala să deservească interesele proprii.

Aceste exemple ne vor înarma cu perspectiva necesară. A crede Biblia înseamnă a accepta ceea ce cartea are de spus despre sine. Dacă Biblia prezintă

¹ Apocalipsa 17.9

² „Viața lui Isus“ (1828)

³ Ioan 6.5-13, etc.

un eveniment, spre exemplu Potopul⁴, ca fiind unul adevărat, atunci așa trebuie să îl și judecăm. Dacă însă ni se prezintă o parte a evenimentului ca fiind o prezicere a viitorului, cum a fost și interpretarea viziunilor lui Nabucodonosor⁵, vom accepta cele scrise ca fiind profeție a viitorului. Atunci când citim despre o poveste cu tâlc, precum cea a Tânărului plecat într-o țară îndepărtată⁶, nu vom avea nevoie decât să cunoaștem semnificația lecției ce se desprinde de aici, nefiind important dacă personajele sau locurile despre care am citit au existat sau nu.

De asemenea, vom dori ca cititorii acestui cărți să accepte istoria prezentată în Biblie ca fiind adevărată, dar nu ne vom aștepta ca ei să creadă că toate personajele ce apar în Biblie au primit inspirația divină și au propovăduit Cuvântul lui Dumnezeu. Se spune că toți cei care au participat la scrierea Bibliei au primit inspirație divină, însă aceia la care scrierile se referă se poate să fi fost credincioși, atei sau indiferenți în fața lui Dumnezeu. Afirmatia „Dar din pomul cunoașterii binelui și răului să nu mănânci, pentru că în ziua în care vei mânca din el vei muri negreșit“⁷ este adevărată deoarece Dumnezeu ne spune acest lucru. Pe de altă parte afirmație „Nu veți muri nicidecum“⁸ este falsă, deoarece ea a fost rostită de către șarpe.

Credința înseamnă mult mai mult decât atât. A crede Biblia nu înseamnă doar a crede că Biblia este adevărată. A crede Biblia înseamnă a avea încredere în ceea ce spune ea și a ne reorganiza viețile conform învățăturilor cuprinse în această carte. Toate enumerate mai sus sunt înțelesurile cuvântului „Încredere“, sinonim cu „Credință“, cuvânt atât de batjocorit de cei necredincioși. Credința în Biblie recunoaște originea divină a scrierii, conform dovezilor dictate și de rațiune, și merge până la observarea consecințelor acestei credințe. Acest subiect ne va preocupa însă în viitor. Pentru moment ne vom concentra asupra clădirii fundațiilor încrederii.

⁴ Geneza 6-8

⁵ Daniel 2

⁶ Luca 19.11-27

⁷ Geneza 2.17

⁸ Geneza 3.4

3. Ce spune Biblia despre sine

Ceea ce Biblia spune despre sine nu constituie o dovadă a inspirației divine, însă ne va indica ce anume trebuie să ne propunem să dovedim. Vom afla de asemenea cât de departe trebuie să mergem pentru a căuta dovezi în acest sens.

Mai întâi de toate, nu vom încerca să imputăm Bibliei nimic din ceea ce ea nu este. Cartea se proclamă ca fiind Cuvântul lui Dumnezeu. Această distincție diferențiază de la bun început această scriere de alte lucrări ce se consideră de inspirație divină. Aceia ce se vor generoși cu inspirația de ordin divin și o atribuie poezilor, fac acest fapt fără ca poezii în cauză să se considere inspirați. La fel, aceia care găsesc mesaje divine în piramida lui Keops trebuie să recunoască că acest monument masonic nu a avut niciodată astfel de pretenții.

Biblia însă are un altfel de statut. „Autorii” săi sunt indivizi extrem de modești. Iată cum se prezintă Moise în Exodul: „Niciodată nu am fost un vorbitor bun, nici în trecut, nici chiar acum când ai venit robului Tău, am vorbirea și limba încurcată”¹. Ieremia are o părere depreciativă despre sine „Ah! Stăpâne, Doamne, eu nu știu să vorbesc, căci sunt doar un copil”². În timp ce medita la misiunea sa, Isaia se plânge: „Vai de mine! Sunt pierdut! Căci sunt un om cu buze necurate, și trăiesc în mijlocul unui popor tot cu buze necurate”³. Apostolul Pavel recunoaște că nu poate fi unul dintre Apostoli deoarece a prigonit Biserica Domnului.⁴

Acești autori devin însă cu totul alți oameni atunci când ceea ce numesc ei Cuvântul lui Dumnezeu se află pe buzele lor. Sfiosul Moise împreună cu fratele său Aron se înfățișează regelui care oprima poporul și îl amenința că va ieși din legea Domnului dacă nu acceptă să se îndrepte.⁵ Ieremia cel mo-

¹ Exodul 4.10

² Ieremia 1.6

³ Isaia 6.5

⁴ 1 Corinteni 15.9

⁵ Exodul 4.22-23, și capitolul 2, etc.

dest încercă să evite discuțiile despre Cuvântul dat de Dumnezeu, găsind că mesajul divin este prea puternic pentru el: „dacă mă gândesc să nu mai amintesc de El și să nu mai vorbesc în numele Lui, iată că în inima mea este ca un foc mistuitor, un foc închis în oasele mele. Caut să-l opresc dar nu pot”⁶. Isaia cel purificat este martor al imperiilor bune și rele, conducând profeții prin astfel de cuvinte: „Astfel a grăit Domnul”; „Ascultați Cuvântul Domnului”; „Cuvântul Domnului s-a pogorât asupra mea.” Pavel cel rușinat grăiește astfel în epistolele sale: „Dacă cineva crede că este profet sau este înzestrat duhovnicește, trebuie să-și dea seama că ceea ce vă scriu este o pruncă a Domnului.”⁷

Astfel de afirmații sunt numeroase, însă ele nu se limitează la ceea ce fiecare scriitor al Bibliei spune despre sine. Există o strânsă relație de prietenie între toți scriitorii Bibliei și ei susțin inspirația divină nu doar pentru cazul lor ci și pentru ceilalți scriitori care au participat la scrierea Cărții.

1. Cărțile Vechiului Testament se sprijină reciproc. În cartea lui Iosua se vorbește despre Legea lui Moise ca despre poruncile lui Dumnezeu, Legi pe care Iosua și toți ceilalți oameni trebuie să le respecte: „Cartea aceasta a Legii să nu se depărteze de gura ta! Meditează asupra ei zi și noapte, veghind astfel încât să poți împlini tot ce este scris în ea, căci atunci vei izbândi oriunde vei merge și vei prospera!”⁸. Cartea Judecătorilor învinuiește oamenii care, în ciuda avertismentelor lui Dumnezeu din Cartea lui Moise, nu au reușit să scoată toți oamenii de pe Tărâmul Făgăduit.⁹ Atunci când profetul Samuel învăța poporul despre cum trebuie să se comporte noul lor rege, „felul regatului” pe care îl propovăduia el era fără urmă de dubiu același care îi fusese prezentat și lui în Deuteronomul.¹⁰

Regele David îl sfătuiește pe fiul său Solomon să păstreze și să respecte toate Legile lui Moise.¹¹ Ezechiel aflat în exil vorbește în cele mai frumoase cuvinte despre Noe, Daniel și Iov¹² și despre Ieremia în casa lui

⁶ Ieremia 20.7-9

⁷ 1 Corinteni 14.37

⁸ Iosua 1.5-10

⁹ Judecători 2.1-4

¹⁰ Deuteronomul 17.14

¹¹ 1 Împărați 2.3

¹² Ezechiel 14.14, 20

Moise și Samuel.¹³ Profetul Daniel atribuie nenorocirile abătute asupra poporului nerespectării Legii lui Moise și știe că răul pe care oamenii l-au suferit este acela pe care Legea îl prevestise,¹⁴ el deține profeția lui Ieremia pe care o numește „cuvântul lui Dumnezeu“, astfel încât să-i poată cere lui Dumnezeu îndeplinirea profețiilor lui Ieremia pentru popor.¹⁵

2. Noul Testament constituie o mărturie perpetuă a Vechiului Testament. Analiza individuală a pasajelor, fără a face referințe la Vechiul Testament, poate induce în eroare, deoarece se poate ajunge la concluzia ca autoritatea divină este prezentă doar din loc în loc, deși autoritatea divină din vechile Scripturi este transparentă și în Noul Testament. Cuvintele atribuite lui Isus (pe bună dreptate) ne spun că „Scriptura nu poate fi anulată“; că „Nici măcar o iotă sau o parte a vreunei litere nu va fi înlăturată din Lege, înainte să se împlinesc toate lucrurile“ și că însuși Moise a scris despre El¹⁶.

Există alte două pasaje celebre în Epistole care demonstrează același lucru: „Din copilărie cunoști Sfintele Scripturi, care-ți pot da înțelepciunea ce duce la mântuire prin credința în Isus Cristos. Toată Scriptura este inspirată de Dumnezeu și de folos pentru învățatură, pentru mustrare, pentru îndreptare, pentru instruire în dreptate“¹⁷ – cuvinte rostite de Pavel ; și „Înainte de toate, trebuie să știți că nici o profeție din Scriptură nu s-a născut din imaginația cuiva“¹⁸ – aceste cuvinte au fost rostite de Petru.

Într-adevăr, atât de copleșitoare este mărturia Noului Testament pentru Vechiul Testament, încât acela care crede cu adevărat în inspirația de ordin divin a Noului Testament nu are cum să se îndoiască de aceeași origine divină și în cazul Vechiului Testament. Dacă ne-am declara mulțumiți de perspectiva pe care o are cititorul asupra Noului Testament, am putea trece la anticiparea subiectului de care se va preocupa capitolul următor, considerând astfel subiectul inspirației divine închis. Nu este acesta scopul nostru, însă. Dacă autoritatea Noului Testament nu este

¹³ Ieremia 15

¹⁴ Daniel 9.11

¹⁵ Daniel 9.2

¹⁶ Ioan 5.46 și 10.35; Matei 5.18

¹⁷ 2 Timotei 3.15-16

¹⁸ 2 Petru 1.20

acceptată în mod rezonabil, ne putem considera săraci în tentativa de a face legături între Noul și Vechiul Testament. Aceia care acceptă Noul Testament din motive pur sentimentale adeseori resping Vechiul Testament deoarece acesta jignește sentimentele; nu trebuie așadar să ne abatem de la calea noastră și să ignorăm aspectele cu adevărat importante ale Bibliei.

3. Cărțile Noului Testament servesc drept dovadă una alteia. Mai întâi, Evanghelia lui Ioan îl reprezintă pe Isus spunându-le discipolilor săi că „Duhul adevărului vă va călăuzi în tot adevărul”¹⁹ precum și în alte Evanghelii este evident că Apostolii erau călăuziți de același duh.²⁰ În al doilea rând, Pavel ne prezintă un pasaj uimitor: „Căci Scriptura spune: Să nu legi gura bouului în timp ce treieră grâul” și „Vrednic este lucrătorul de plata lui”²¹, unde primul dintre citate este din Vechiul Testament, iar al doilea din Evanghelia lui Luca. În al treilea rând, cea de-a doua Epistolă a lui Petru clasează toate epistolele lui Pavel ca fiind Scripturile Vechiului Testament. În al patrulea rând, epistola lui Iuda le spune cititorilor cuvinte care se regăsesc atât la Petru cât și la Pavel.²²

Revenim pentru a spune din nou că o simplă enumerare a incidentelor oferă o impresie greșită asupra dovezilor. Există o legătură constantă între citate și aluzii între scriitori. Ochiul experimentat poate surprinde în prima și cea mai scurtă epistolă a lui Petru²³ douăsprezece aluzii diferite la cuvintele lui Isus Cristos din Evanghelii. Nici epistolele lui Pavel nu sunt mai prejos.

Nimic din cele de mai sus nu dovedește însă că Biblia este o scriere de inspirație divină. Dar acesta este chiar rezultatul unei lucrări de inspirație divină. Ar fi greu să păstrăm inspirația divină fără materialul scris la fel cum ar fi la fel de greu ca o astfel de carte să fie scrisă în lipsa inspirației divine. Cu toate acestea, oamenii consideră că pot dovedi discrepanțele dintre diverși autori ai Bibliei, ce au scris pe aceeași temă, diferențe pe care scriitorii Scripturilor trebuie să nu le fi remarcat. Chiar și atunci când Noul Testament impune modificări ale legilor date pentru prima oară Israelului, nu există

¹⁹ Ioan 16.13

²⁰ Faptele apostolilor 2; 6.10; 13.2, 4

²¹ 1 Timotei 5.18 – Luca 10.7

²² Iuda 17-18; 2 Petru 3.1-3 și 1 Timotei 4.1; 2 Timotei 3.1

²³ Vezi capitolul 8, pp. 66-70

nimic care să indice că legile inițiale nu au fost date de Dumnezeu generației care le-a primit; iar aceia care vorbesc despre Noul Testament ca despre o lucrare care blamează Vechiul Testament, interpretează în mod greșit scopul pentru care Noul Testament a fost scris.

Unitatea Bibliei este mai evidentă atunci când recunoaștem tipul de oameni cărora le-a fost dată custodia Scripturilor. Legea a fost dată unui popor care nu a respectat-o, dar care a păstrat Cuvântul Legii, făcându-i o copie. Profeții s-au adresat urechilor nepăsătoare, însă cuvintele rostite de ei au fost păstrate de aceia pe care îi mustrau cuvintele profețiilor. Chiar și în zilele lui Isus, Dumnezeu s-a manifestat cu mustrare împotriva acestor oameni: „Vai de voi! Căci voi zidiți mormintele profeților pe care i-au ucis strămoșii voștri!”²⁴ Chiar din aceste vremuri, o comunitate ce nu se face remarcată prin fidelitatea sa față de învățăturile Scripturii ne spune acești oameni nu vor fi primiți de Dumnezeu pentru că sunt acceptați de Biserică ci pentru că ei au fost dați Bisericii de către Dumnezeu.²⁵

Unitatea Bibliei nu încetează însă să uimească. Niciunul dintre scriitorii Bibliei nu consideră că cele ce au fost scrise înaintea zilelor sale sunt învechite sau demodate; dimpotrivă, acești scriitori vor afirma mereu că cele scrise înainte se adresează și vremurile prezente. Profetul Osea, scriind în secolul opt î.e.n., spune relativ la o discuție dintre Dumnezeu și Iacov, care avusese loc cu o mie de ani mai devreme: „Și acolo El a vorbit cu noi”²⁶. Dumnezeu se referă în acest caz la Moise și Copacul în flăcări, un eveniment petrecut cu aproximativ 1.400 de ani mai devreme și îi mustră pe cei ce Îl aud astfel „N-ați citit de v-a spus Dumnezeu”²⁷. Pavel vorbește despre evenimentele Vechiului Testament și despre cele cuprinse în Legea lui Moise, precum că „a fost scris și pentru noi”²⁸, făcând următoarea recomandare generală: „Aces-te lucruri li s-au întâmplat lor pentru a ne servi nouă drept exemple și au fost scrise pentru a ne avertiza pe noi, cei peste care urmau să vină sfârșitul veacurilor”²⁹

Cele două pasaje minunate din Petru și Pavel, deja menționate, merg mai departe spunând că Scripturile sunt într-adevăr scrise prin inspirația

²⁴ Luca 11.47

²⁵ Consiliul de la Vatican 1869

²⁶ Osea 12.4

²⁷ Matei 22.31

²⁸ 1 Corinteni 9.9, 10

²⁹ 1 Corinteni 10.11

lui Dumnezeu dar, în același timp, ele au puterea de a-l duce la salvare pe Timotei (cărui i se adresau epistolele) împreună cu toți ceilalți oameni întru Dumnezeu.³⁰ Oamenii nu numai că vorbeau prin inspirație divină, dar cuvintele profeților pe care ei le-au păstrat sunt demne de toată obediența noastră.³¹ Petru afirmă că profeții se adresau în cele mai multe cazuri oamenilor ce urmau să trăiască după ei „Lor le-a fost descoperit că nu slujeau pentru ei înșiși, ci pentru voi.”³²Fiecare om ce i-a slujit lui Dumnezeu în scrierea Bibliei a acceptat întreg corpul de scrieri datând din trecut drept îndemnuri vii ale lui Dumnezeu pentru contemporani dar și pentru vremurile viitoare.

În continuare vom îndeplini promisiunea făcută în primul capitol și vom ataca perspectivele necredinței. Așadar, vom demonstra că întreaga unitate a Bibliei stă sub autoritatea lui Dumnezeu, împreună cu toată istoria premergătoare Scrierii. Va trebui în continuare să stabilim autoritatea lui Isus Cristos și să analizăm ceea ce El deja a spus despre Scripturi. Pe acest drum vom întâlni, discuta și apoi elimina obiecții frecvent întâlnite pe marginea acestui subiect.

³⁰ 2 Timotei 3.15, 16

³¹ 2 Petru 1.19-21

³² 1 Petru 1.10-12

4. Învierea lui Isus Cristos

Trebuie de la bun început stabilit că toate credința noastră pornește de la adevărul Învierii lui Isus Cristos. Fie corpul care a stat răstignit pe o cruce aparținând romanilor și a fost străpuns cu sulita unui soldat, pentru ca mai apoi, fiind neînsuflețit, să fie pus într-o peșteră de unde a ieșit viu, purtând încă urmele suferinței îndurate înainte de moarte, a fost într-adevăr văzut, atins și auzit înainte de a se înălța la ceruri, fie întreaga dogmă creștină este o minciună. Există persoane ce se mulțumesc să îl accepte pe Isus ca învățător, chiar dacă al Său corp neînsuflețit s-a descompus în mormântul unde a fost lăsat, în timp ce altele vor distruge orice dovadă a unei învieri a corpului, oferind ideea vagă și nesprrijinită de argumente a unei învieri „spirituale“. Niciuna din aceste perspective nu va constitui un punct de plecare pentru noi.

Așadar, dacă Isus nu a înviat din morți, așa cum se spune în Scripturi, atunci Evangheliile nu au nicio putere iar mărturiile nici o valoare. Chiar și din punctul de vedere al celor ce Îl consideră un învățător cu înalte calități morale, însemnătatea Lui este în prezent limitată, deoarece necunoscând Învierea, El devine fie un fanatic religios ale cărui speranțe au fost iluzii și ale cărui precepte morale au fost lipsite de echilibru, fie un rebel fără succes, răsculat împotriva puterii Romei și ale cărui intenții au fost înăbușite. Nu este nevoie să mai spunem că în acest caz orice învățătură prezentă atribuită Lui ar fi în contradicție cu ceea ce cunoaștem. Învierea pur „spirituală“ nu reprezintă decât necredință în alte straie. Nu este vorba de o înviere în sensul prezentat de Evangheliile sau susținut de credincioșii timpurii. Este ca și cum am spune „Nu credem în Învierea lui Isus, despre care ne vorbește Biblia, dar putem inventa o idee prin care Isus să supraviețuiască, idee care nu are argumente dar care este cel mai onorabil compromis pe care îl putem face în fața religiei.“

Nu avem nevoie de compromisuri însă. Provocarea credinței este bine exprimată de cuvintele lui Pavel: „Iar dacă Cristos nu a fost înviat, atunci credința voastră este zadarnică, iar voi sunteți încă în păcatele voastre...dacă numai pentru viața aceasta am nădăjduit în Cristos, atunci suntem cei mai

de plâns dintre oameni. Dar Cristos a fost înviat din morți, El fiind primul rod dintre cei ce au adormit.”¹

Ce ne spun Evangheliile despre Înviere

Informațiile² înregistrate în Evangheliile, referitoare la Înviere, pot fi rezumate astfel: în după-amiaza în care Isus a fost răstignit, moartea Sa a fost observată de anumite femei din grupul discipolilor Săi și de către unul dintre cei doisprezece apostoli. După moartea sa, doi discipoli secreți, consilierii Nicodim și Iosif, s-au adresat guvernatorului Roman pentru a primi permisiunea de a îngropa corpul neînsuflețit al lui Isus într-un mod decent, în mormântul care îi aparținea lui Iosif. Permisivitatea le-a fost acordată și astfel Corpul lui Isus a fost îmbălsămat, înfășurat în giulgiu și pus apoi în cavou. Acest întreg proces a fost observat de câteva femei, el nefiind dus la bun sfârșit (datorită apropierei Sabatului evreiesc). Femeile s-au întors ulterior, Duminică fiind următoarea zi lucrătoare, pentru a finaliza ritualul de înmormântare. Însă cum conducătorii evrei nu se simțeau împăcați cu ceea ce se petrecuse, au comandat sigilarea mormântului și păzirea locului de către soldați, pentru a evita astfel orice fel de stricăciunea sau deranjare a liniștii celui mort.

Cu toate acestea mormântul a fost deranjat. Un înger coborât din ceruri a urnit piatra de la intrarea în mormânt, trimițând garda pietrificată de uimire să-și anunțe superiorii despre dispariția Corpului din mormânt. Femeile care au venit în zorii zilei de duminică pentru a-și continua tristul ritual de jelire au fost dezamăgite negăsind pe nimeni să le ajute să îndepărteze piatra de pe mormânt. Ajungând mai aproape, ele s-au bucurat văzând că mormântul era deja deschis.

Corpul dispăruse din mormânt și în timp ce Maria Magdalena a fugit să-i anunțe și pe ceilalți ucenici, celelalte femei au întâlnit un înger în mormânt, care le-a spus să plece și să îi vestească pe toți oamenii că Isus era înviat. Doi dintre discipoli, Petru și Ioan au venit la mormânt, la rugămintea Mariei, pentru a verifica ceea ce se întâmplase (unul dintre ei fiind convins și crezând ceea ce vedea cu ochii). La întoarcere, Maria a fost prima care l-a văzut și a vorbit cu Isus cel înviat.

Deținând această dovadă incontestabilă, Maria a încercat să îi convingă și pe alți discipoli. Celelalte femei au făcut același lucru, însă confrății lor le-

¹ 1 Corinteni 15.17-20

² Matei 27 și 28; Marcu 16 și 16; Luca 23 și 24; Ioan 19-21

au considerat isterice și afectate de nebunie, astfel încât nu le-au crezut. Doi dintre discipoli, în timp ce cugetau cu tristețe la evenimentele petrecute la sfârșit de săptămână, mergând spre unul din satele vecine, întâlnesc un străin care li se alătură și le vorbește despre înțelesul Scripturii, fiind de acord mai apoi să servească prânzul împreună cu cei doi. În timpul ritualului de „frângere a pâinii” străinul este recunoscut drept Învățătorul. Ei s-au grăbit atunci spre Ierusalim pentru a vesti cele văzute și auzite, dar și ei au fost întâmpinați cu scepticism. În acest moment, Isus însuși s-a arătat grupului de oameni, care au fost atunci convingși de adevăr.

Toma, care lipsea la acel moment, a refuzat și el să creadă povestea. Întâlnindu-l pe Isus după o săptămână, a fost convins. Astfel de apariții³ ale lui Isus în mijlocul oamenilor au continuat pentru încă șase săptămâni, după care El a fost luat și urcat le ceruri.

Păstrând atenția noastră concentrată asupra acestor însemnări ale Scripturii, să arătăm acum în ce măsură ne indică ele nevoia de credință a oamenilor. Discipolii nu s-au așteptat niciodată ca Învățătorul lor să moară, chiar și în ciuda avertismentelor Lui repetate⁴. Ei au crezut, dimpotrivă, că Liderul lor avea să devină Împăratul Evreilor, în sens propriu și în zilele acelea (unii au și încercat să îi faciliteze drumul spre acest scop⁵). Ei erau ferm pregătiți să Îl sprijine, apărându-L cu două săbii împotriva a o mie, atât timp cât considerau că Isus va ajunge să îi conducă pe evreii. Când Isus le-a refuzat oamenilor ajutorul și s-a predat soldaților, toate speranțele oamenilor s-au năruit. Toți oamenii (mai puțin doi, dintre care unul L-a abandonat la scurt timp mai târziu) L-au părăsit și au plecat, în timp ce femeile au rămas curajoase dar indiferente, pentru a mărturisi chinurile groaznice ale morții Sale și pentru a-I îmbălsăma corpul după moarte.

Cu toții au fost dezamăgiți când Isus s-a predat în fața dușmanilor Săi și cu toții au fost total nepregătiți pentru ideea învierii Lui. Niciun fel de dovadă nu îi putea convinge. Maria a crezut că cineva furase trupul neînsuflit din mormânt, în timp ce cei doi călători ce se îndreptau spre Emaus erau sceptici, în ciuda poveștilor spuse deja de femei. Pentru toți aceia care acceptă Scripturile ca fiind parțial adevărate și neagă realitatea predicată de acestea, considerând că toți credincioșii ce au susținut Învierea lui Isus au

³ Faptele apostolilor 1.1-4; 1 Corinteni 15.4-7

⁴ Matei 16.21 etc.

⁵ Ioan 6.15; Marcu 11.9-10

fost prada halucinațiilor, Knox⁶ argumentează că o femeie delirantă poate confunda grădinarul cu Isus în timp ce Maria L-a luat pe Isus drept grădinar; oamenii ce pășesc șovăielnic spre adevăr pot crede că un străin le este Rege în timp ce Scripturile arată că de fapt ei vorbesc Regelui ca unui străin.

Acești doi călători, convinși fiind de cele întâmplate, nu au reușit însă să îi convingă pe cei doisprezece apostoli. Aceștia din urmă obligați să creadă în apariția lui Isus însuși, nu au reușit să îl convingă pe Toma. Așadar, atitudinea generală era aceea de neîncredere până la prezentarea unei dovezi certe, adică până la înfățișarea lui Isus tuturor oamenilor.

Vom analiza mai departe, tot pentru a reuși să vedem clar natura dovezilor despre care vorbesc Scripturile, felul în care Isus s-a arătat discipolilor Săi. Iată cât de literal este sensul acestei învieri: Ele i-au cuprins picioarele⁷; a luat pâinea, a rostit binecuvântarea, a frânt-o și le-a dat-o⁸ și astfel el a oferit dovada supremă a Învierii sale, prin aceea că s-a arătat și că frângerea pâinii fusese ultimul ritual împărtășit cu discipolii înainte de a muri. El a împărțit masa cu discipolii săi în camera de sus, le-a spus discipolilor să Îl atingă și le-a arătat urmele rănilor din mâini și picioare, invitându-l pe necredinciosul Toma să simtă cu degetele găurile lăsate de sulitele soldaților.⁹

Pe lângă toate acestea, mai există o dovadă ce trebuie luată în considerare. Discipolii care au refuzat să creadă erau considerați „nesăbuiți și înceți la inimă”¹⁰ deoarece ei nu crezuseră înainte de a vedea dovada, dar nu pentru că se aștepta ca ei să creadă Învieria, fără niciun fel de dovadă. Acesta este un lucru absurd pe care nu l-a impus niciun creștin, indiferent de epoca în care a trăit. Ei erau nesăbuiți deoarece nu au putut înțelege dovezile ce li s-au arătat. Ei erau înceți la minte pentru că le venea greu a crede ceea ce profeții anunțaseră. Evreii dețineau o Biblie – Vechiul Testament – pe care o considerau Cuvântul adevărat al lui Dumnezeu, iar după cum a spus și Isus această scriere era plină de indicii că Isus trebuie să sufere mai întâi iar apoi să cunoască gloria; El „le-a deschis mintea ca să înțeleagă Scripturile”.¹¹ Înainte de a se înălța la Ceruri Isus s-a trudit pentru a-i face pe discipoli să vadă adevărul ce li se arăta.

⁶ Referință în Lunn, „A treia zi” (1945), p.75

⁷ Matei 28.9

⁸ Luca 24.30, 35; id. 22.19

⁹ Ioan 20.27

¹⁰ Luca 24.25

¹¹ Luca 24.45

Aflăm mai departe că, după cum spun Scripturile, Învierea lui Isus prezentată discipolilor prin dovezi de două tipuri: prin ceea ce ei au văzut, au auzit și au atins; și prin dovezile aduse de Scripturi.

Faptele apostolilor și Învierea

Atenția noastră se va îndrepta de acum tot asupra acestor două tipuri de dovezi. S-a scris în Scripturi că apostolii au pornit lucrarea lor de propovăduire la fel cum Isus îi învățase pe ei. El s-a arătat viu printre discipoli „prin multe dovezi convingătoare”¹², apostolii fiind martorii ce aveau să prezinte aceste dovezi lumii întregi. Cuvântul „martori” este cel dat apostolilor pe timpul predicilor lor.¹³ Atunci când apostolii au căutat un înlocuitor pentru trădătorul Iuda, ei au vrut să se asigure că acesta trebuie să îl fi cunoscut pe Isus de la început și până la sfârșit, adică din tinerețe până la moarte și Înviere, astfel încât mărturia lui să se poate adăuga mărturiei celorlalți discipoli.¹⁴ De asemenea, apostolii au vrut să îi facă părtași pe ascultătorii lor la relația apropiată pe care au împărtășit-o cu Isus: „am mâncat și am băut împreună cu El după ce a înviat dintre cei morți.”¹⁵

Apostolii au apelat la adevărul Scripturilor și pentru a-i învăța și pe frații lor evrei. Petru a folosit un Psalm al lui David pentru a arăta că Isus nu putea rămâne în mormânt¹⁶, iar mai târziu, într-o scrisoare¹⁷, el a vorbit pe scurt despre dovezile Vechiului Testament în același fel în care Isus însuși și-a instruit discipolii.¹⁸ Filip a învățat un om care citea profețiile suferințelor lui Cristos despre tâlcul acestora și „începând de la Scriptură i-a vestind Evanghelia despre Isus.”¹⁹

Apostolul Pavel și Învierea

Pavel este un exemplu aparte în comparație cu ceilalți apostoli. Cititorul Bibliei îl cunoaște pe Pavel sub numele de Saul, un evreu ortodox convins care îi persecută pe creștini considerându-i inamicii Legii. El va fi apoi în

¹² Faptele apostolilor 1.2

¹³ Faptele apostolilor 1.21-22; 2.32; 10.41, etc.

¹⁴ Faptele apostolilor 1.21

¹⁵ Faptele apostolilor 10.41

¹⁶ Faptele apostolilor 2.25

¹⁷ 1 Petru 1.11

¹⁸ Faptele apostolilor 3.22-24

¹⁹ Faptele apostolilor 8.30-35

mod miraculos convins de adevărata credință, căreia i s-a opus atât de vehement²⁰, și va începe de îndată să o predice. Mai târziu, *Învierea lui Isus* va ocupa un loc important în predicile sale. Îl regăsim pe Pavel în postura de „martor”²¹ numit de Cristos și îndreptățit de faptul că *Învățătorul* însuși i s-a arătat după *Înviere*; de asemenea, în nenumărate ipostaze îl întâlnim pe Pavel apelând la Biblie pentru a-și susține punctele de vedere.²² Din multele exemple ale predicilor prin lectura Scripturilor vom alege unul, a cărui scop va deveni evident ulterior.

„Însă locuitorii Ierusalimului și conducătorii lor nu L-au recunoscut pe Isus și, prin faptul că L-au condamnat, au împlinit cuvintele din *Profeți*, care sunt citite în fiecare zi de Sabat.”²³

Faptul că acest pasaj nu face nici o referire la *înviere* nu constituie o problemă. Pavel Îl predică pe acel Cristos în care își pun încrederea atât creștinii cât și evreii, iar dacă Scriptura a prezis că acel Cristos trebuie să sufere, reiese fără urmă de îndoială, că acel Cristos trebuie să *învie* pentru a îndeplini promisiunea *Împăratului* care L-a numit. Întrebarea pentru evrei a fost dacă „Acesta este Isus, despre care predică Pavel, cu adevărat Cristos? Dacă da, atunci el trebuie să fi *înviat*.”

Ambele tipuri de dovezi discutate mai sus sunt rezumate într-un alt pasaj extras din Pavel. Acesta este sumarul pe care Pavel însuși îl face și care are la bază siguranța sa în *Învierea lui Isus*, meritând să fie citat pentru îndrăzneala afirmațiilor cuprinse:

„Ceea ce v-am dat ca fiind de primă importanță este ceea ce eu, la rândul meu, am primit: anume că Cristos a murit pentru păcatele noastre, potrivit Scripturilor, că nu a fost îngropat, că a *înviat* a treia zi, potrivit Scripturilor, iar după aceea Li s-a arătat la peste cinci sute de frați deodată, dintre care cei mai mulți încă trăiesc, iar unii au adormit. După aceea i s-a arătat lui Iacov, apoi tuturor apostolilor. Ultimului dintre toți, ca unuia născut înainte de vreme, mi s-a arătat și mie.”²⁴

Scriptura este mai întâi citată, apoi apar „martorii”, iar apoi există acea

²⁰ Faptele apostolilor 9.1-22

²¹ Faptele apostolilor 26.16

²² Spre exemplu în Faptele apostolilor 13.17, 27, 29, 33; 17.2-3

²³ Faptele apostolilor 13.27

²⁴ 1 Corinteni 15. 3-8

frază care uimește prin siguranța afirmației și care este o dovadă incontestabilă a adevărului grăit de Pavel.

Înainte de a ajunge la analiza acestei fraze, să evaluăm situația în care ne aflăm. Este evident că nimic din ceea ce s-a spus până în acest moment nu va fi suficient pentru aceia care nu cred în Înviere. Dacă Isus a înviat, martorii care au fost prezenți atunci, nu mai sunt în viață acum pentru a reconfirma cele văzute.

Faptul că acei credincioși ai primului secol au crezut sau nu dovezile Bibliei ar fi puțin important în încercarea noastră de a dovedi că Biblia este adevărată.

Vom încheia așadar acest capitol, arătând ce ne învață Evanghelia și alte scrieri, dar fără a fi găsit motive temeinice pentru a crede. Cu toate acestea, motivele există și pe parcurs ce vor fi prezentate, vom realiza cât de importantă a fost incursiunea noastră de până acum.

5. Învierea lui Isus Cristos

Continuare

Din ceea ce a rămas din necredință putem extrage următoarele argumente ce vor fi acceptate fără nici o justificare suplimentară:

1. Isus a trăit, a predicat, a atras asupra sa dușmănia majorității contemporanilor săi și a fost ucis de către romani în jurul anului 30 D.Hr. Atât istoricul roman Tacit¹ cât și istoricul evreu Iosef² oferă dovezi de necontestat despre acest ultim eveniment.
2. Discipolii Lui ne povestesc în toate Evangheliile despre caracterul și comportamentul Său. La moartea Lui ei au fost descumpăniți, neașteptându-se ca un asemenea eveniment să se întâmple.
3. În ciuda acestui fapt, aceiași apostoli au început să predice la scurt timp după înviere, pe teritoriul Iudeei și al lumii Romane, precum că Isus a înviat și că a fost văzut clar de către ei toți.
4. Oamenii convertiți la credință în primii ani s-au numărat dintre popoarele non-evreiești și evreiești și ei s-au ridicat în apărarea Evangheliei, lucru pe care îl fac și azi.
5. Evanghelistul principal al popoarelor non-evreiești se numea Saul. Pavel, care a avut aceeași însărcinare, deși fusese ostil credinței creștine, s-a convertit și la o perioadă de timp între zece și treizeci de ani de la moartea lui Isus el a scris mai multe epistole a căror temă centrală era această Înviere.
6. Predicatorii timpurii creștini au apelat la Vechiul Testament pentru a-și susține afirmațiile.
7. În timpul vieții de muritor a lui Isus, evreii erau încurajați în așteptarea lui Mesia; evreii, a căror așteptare era bazată pe Scriptură, s-au întrebat la

¹ Tacit: Anale, XIII 32

² Iosephus: Antichități, XVIII.3

apariția lui Isus dacă el era cu adevărat cel multășteptat³ de ei.

În fața acestor dovezi ale Scripturii și Faptelor apostolilor putem începe să etalăm argumente pentru susținerea celor propuse.

Dovezile din Scripturi

Vom începe cu ultimele evenimente (7). Atunci când Isus a apărut în Iudeea, evreii îl așteptau pe Cristos. Ei Îl așteptau pentru că Scripturile le făgăduise un Izbăvitor al păcatelor. Vechiul Testament este presărat cu promisiuni ale venirii unui Împărat care va domni întru dreptate și a cărui Împărăție va dăinui pentru totdeauna. De asemenea, ea vorbește despre un Profet care va veni asemeni lui Moise, despre un Mesia care va trăi veșnic⁴. Trebuie însă să cunoaștem și motivul pentru care ei îl așteptau precis *la acel moment*. Trebuie să ne reamintim că cei care conduceau poporul cunoșteau Scripturile. Ei știau astfel că Isus avea să vină din Betleem⁵ și s-au folosit de acest argument împotriva lui Isus, deoarece El trăia în Nazaret și simțea Galileea mai aproape de sufletul său decât Iudeea. Legea le-a spus acestor conducători că Isus va domni pentru totdeauna, ceea ce a constituit un alt fapt de care ei s-au folosit împotriva Lui⁶. Acești oameni ar fi trebuit să cunoască cuvintele profetului Daniel, care a menționat momentul venirii lui „Mesia Prințul”.

Acest profet, despre care se presupune că ar fi scris în timpul lui Cyrus din Persia, în jurul anului 536 î.e.n., mărturisește următoarele: ⁷

„O perioadă de șaptezeci de ori câte șapte ani a fost hotărâtă pentru poporul tău și pentru cetatea ta sfântă, pentru a se sfârși nelegiuirea, pentru a se opri păcatele, pentru a fi ispășită vina, pentru a fi adusă dreptatea veșnică, pentru a fi pecetluită viziunea și profeția și pentru a unge pe Cel Preasfânt. Să știi și să înțelegi aceasta: de la darea poruncii de restaurare și rezidire a Ierusalimului până la Unsul Conducătorul, va fi o perioadă de șapte ori câte șapte ani și apoi încă o perioadă de șazeci și două de ori câte șapte ani.”

Această cifră șapte este folosită și în alte două contexte, cu două sensuri

³ Ioan 10.24

⁴ 1 Ioan 1.19-25

⁵ Mica 5.2; Ioan 7.42

⁶ Ioan 12.32-34

⁷ Daniel 9.24-27

diferite: cea mai timpurie utilizare a cifrei *șapte* o întâlnim în Geneza 29.27, iar apoi când este vorba de perioada de șapte săptămâni a câte șapte zile de sărbătoare religioasă ținute de Evrei precum și alte ritualuri religioase sărbătorite tot de aceștia (Exodul 34.22). Nu putem acorda aici niciun alt înțeles perioadei de timp, și probabil au înțeles și evreii aceste cuvinte „după perioada de șazeci și două de ori câte șapte ani, Unsul va fi nimicit și nu va avea nimic...El va încheia un legământ ferm cu mulți pentru o perioadă de șapte ani.“

Porunca ce viza redarea și construirea Ierusalimului este punctul de început al perioadei de 490 de ani; după primii 483 de ani Mesia trebuia să vină, după care avea să se întâmple ceva nemaivăzut. Nu ne va interesa însă momentul precis când Mesia a sosit. Două legi au fost date de către regele persan Artaxerxes Longimanus în 457 și 444 î.e.n. și amândouă au fost privite de către diverși scriitori ca suport al acestei profeții. Pentru noi însă aceste legi nu comportă nici o relevanță. În ambele cazuri, cei 483 de ani se scurg undeva în jurul anului 30 e.n. și acesta este și momentul când Evreii îl așteptau deja pe Mesia.

Acesta este momentul când Isus a venit! După trei ani de procese, evreii au decis că Isus nu putea fi regele lor, așa cum spuneau profețiile și L-au crucificat. Așadar cuvântul „nimicit“ înseamnă „ucis“⁸, ceea ce dezvăluie ridicolul unei profeții despre Unsul Mesia, după cum susținea Pilat în fața celor ce protestau zgomotos la condamnarea lui Isus.⁹ Dar Isus a fost într-adevăr condamnat și ucis. Evreii nu ar fi îndrăznit niciodată să facă acest lucru dacă ar fi înțeles vorbele profetului care le-a spus că așa vor face! Iată deci importanța supremă a cuvintelor lui Pavel, citate deja:¹⁰

„Însă locuitorii Ierusalimului și conducătorii lor nu L-au recunoscut pe Isus și, prin faptul că l-au condamnat, au împlinit cuvintele din Profeți, care sunt citite în fiecare zi de Sabat“

Așadar, iată cum prin doar câteva cuvinte adevărul pe care Scripturile și Isus îl comportă a fost demonstrat. Daniel a prezis corect momentul când Isus avea să vină, în cazul în care Isus era Cristos cu adevărat. El vorbise despre lucrările pe care Isus avea să le înlăptuiască, punând capăt păcatelor, instaurând dreptatea și făcând ca jertfele și sacrificiile să se oprească, lucruri

⁸ Geneza 17.14; Leviticul 17.4

⁹ Ioan 19.15

¹⁰ Faptele apostolilor 13.27

pe care Isus le-a făcut în totalitatea lor, în ciuda unei păreri generale dezaprobatore.¹¹ Precum am menționat și anterior, nu contează că atât Pavel cât și Daniel menționează Învierea lui Isus. Daniel ne spune că acela ce urma să fie ucis era Mesia și că Mesia nu putea rămâne mort.

De aceea, în ajunul Patimilor suferite, Isus reamintea celor ce l-au așteptat, pentru ca mai apoi să Îl respingă, sumbra continuare a profeției care se adevărase deja în parte și care servise drept sprijin pentru speranțele popoului evreiesc.¹²

„De aceea, când veți vedea „urâciunea pustiirii“, despre care a vorbit Profetul Daniel, stând în locul sfânt – cel ce citește să înțeleagă – atunci cei din Iudeea să fugă în munți!...”

Uciderea Regelui lor urma să ducă evreii la distrugere cumplită. S-a spus în Scripturi că singuri și-au atras acest destin, iar istoria ne dovedește că răsplata pentru faptele lor a fost pe măsura faptelor comise. Daniel avea dreptate cu fiecare cuvânt al profeției sale. Unii contestă justețea acestui profet spunând că el a scris la 180 î.e.n. însă frumusețea și adevărul celor spuse de el demonstrează că vechimea scrierilor sale nu are nici o importanță! Cei 180 de ani scurși până la adevăritarea cuvintelor sale, stau dovadă acestui fapt.

Având acum încredere deplină în cuvântul Scripturilor, putem continua drumul nostru, pentru a vedea ce alte profeții despre Mesia se potrivesc cu cele împlinite de Isus. Unul dintre Psalmi vorbește despre un Rege ce coboară în iad, dar care nu va rămâne acolo pentru a se păta;¹³ Isaia povestește despre un Slujitor, jertfit pentru iertarea păcatelor, care prin moarte primește zile și care este iubit de Dumnezeu Tatăl. Zaharia care vorbește despre venirea plină de glorie a aceluia pe care Israelul l-a așteptat prea devreme, spune că „Vor privi la Mine, Cel pe care L-au străpuns și Îl vor jeli cum jelește cineva pe singurul său fiu și se vor tângui amarnic, cum se tânguie cineva după întâiul născut“.¹⁴

Aceste câteva exemple ne vor ajuta să înțelegem motivele care au făcut ca micul grup de oameni să se îndrepte spre Emaus, la fel cum au făcut și discipolii ulterior, atunci când El „le-a deschis lor ochii pentru a înțelege cuvântul Scripturilor.“

¹¹ Marcu 10.45; matei 26.28; Ioan 1.29

¹² Matei 24.15

¹³ Psalmi 16.10

¹⁴ Zaharia 12.10

Dovezile aduse de poporul ne-evreiesc

Evreii din zilele lui Isus se aflau sub dominația Romanilor, probabil cei mai mândri și cei mai înguști oameni ai culturii universale. Lipsiți de înțelepciune cum erau ei, din cauza puterii materiale deținute, oamenii acestui popor s-au lăsat pradă și au acționat sub imboldul cuvintelor din Scripturile lor, care îi proclamau drept elită în fața lui Dumnezeu. Ei erau copiii lui Avraam, restul fiind câini.¹⁵

Cuvintele lui Isus, așa cum au fost ele înscrise, indică că El nu le împărțea perspectiva. Înainte de a muri El a vorbit despre celelalte oi pe care El, păstorul, trebuia să le adune și care nu erau „din staulul Lui.¹⁶”. Isus ocărăște propriul Său popor pentru mândria arătată și le spune că le va fi luată Împărăția Domnului pentru a fi dată unui alt popor care va ști să îi culeagă roadele¹⁷, adăugând de asemenea că „vor veni mulți de la răsărit și de la apus și se vor așeza la masă cu Avraam, Isaac și Iacov în Împărăția Cerurilor.”¹⁸ Apelul la exemplul profetului Iona, care a ieșit din burta balenei pentru a predica căința popoarelor ne-evreiești la Ninive¹⁹, este de fapt o reinterpretare a Învierii lui Isus.

Evreii cărora le predicase par să fi prins aluzia la scopul Său, fapt pentru care ei L-au batjocorit²⁰: „Unde urmează să se ducă acesta astfel încât noi să nu îl găsim? Doar nu urmează să se ducă printre greci și să îi învețe pe greci?”

Scripturile preziseseră că acest lucru se va întâmpla cu mult înainte: „este prea puțin pentru Tine să fii Robul meu și să ridici doar semințiile lui Iacov, să aduci înapoi doar pe supraviețuitorii lui Israel. De aceea, te-am pus să fii o lumină pentru neamuri, ca să aduci Mântuirea Mea până la marginile pământului!”²¹ Un suflet iluminat a știut că aceste profeții aveau să se împlinească atunci când a vorbit despre El în cuvintele lui Isaia ca fiind „o lumină care să slujească celorlalte neamuri drept revelație.”²²

¹⁵ Ioan 8.33

¹⁶ Ioan 10.16

¹⁷ Matei 21.43

¹⁸ Matei 8.11

¹⁹ Luca 11.29-32

²⁰ Ioan 7.35

²¹ Isaia 49.6

²² Luca 2.32

Însă, în general această profecie nu putea fi auzită de urechile ce nu vroiau să audă. Părea imposibil ca poporul evreiesc să predice, la propria lor inițiativă, o credință care, deși se trăgea din făgăduințele făcute poporului, îi îndemna să uite tradițiile părinților lor. Cele menționate în Faptele Apostolilor²³ despre perspectiva primilor discipoli poartă în sine sămânța adevărului. Toate faptele menționate în această scriere au avut loc cu o forță inimaginabilă. Măsura în care suntem pregătiți să acceptăm cele spuse în faptele apostolilor ca fiind modul în care ele s-au și întâmplat nu poate fi contestat acum.

Evanghelia ne explică toate aceste lucruri. Matei îl prezintă pe Isus pe munte lângă Marea Galileei, acolo unde El s-a întâlnit cu apostolii după Înviere: „Prin urmare duceți-vă și faceți ucenici din toate neamurile, botezându-i în numele Tatălui, al Fiului și al Duhului Sfânt.”²⁴ Luca, cel ce povestește despre îndrumările din Scripturi, pe care Isus le-a dat discipolilor săi, adaugă: „Duceți-vă în toată lumea și vestiți Evanghelia la orice făptură.”²⁵ Iată care sunt cuvintele și înțelesul lor este unul singur.

Dovezile aduse de martori

Un lucru este cert. Mormântul în care a fost pus trupul neînsuflit al lui Isus a fost găsit gol la scurt timp după îngropare. Acest adevăr nu se regăsește în cuvântul Evangheliilor ci pe buzele evreilor de rând, ce au vorbit despre faptul acesta imediat după Înviere. Este adevărat că Matei a spus că Fariseii au inventat povestea discipolilor care au furat trupul lui Isus, adăugând: „zvонul acesta a fost răspândit printre iudei până în ziua de astăzi”²⁶, dar noi nu ne vom baza studiul pe aceste cuvinte. Doi dintre apărătorii creștinismului s-au confruntat cu aceleași obiecții venite din partea evreilor din prima jumătate și sfârșitul celui de-al doilea secol.²⁷

Este un fapt uimitor că, deși Evangheliile specifică în mod clar că mormântul era gol și că femeile l-au găsit așa când au venit la îmbălsămare, niciunul dintre Apostoli nu face referire la acest fapt în predicile lor, în timp ce niciunul dintre dușmanii creștinismului nu ridică această problemă în controversele iscate pe această temă. Faptul că mormântul era gol era comun

²³ Faptele apostolilor 10.28; 11.3

²⁴ Matei 28.19-20

²⁵ Marcu 16: 15-16

²⁶ Matei 28.15

²⁷ Justin Martyr, Dialog cu Trypho, 108; Tertullian, *On Spectacles* (Despre perspectivă). 30.

chiar și printre cei ce se opuneau credinței creștine.²⁸

Același fapt a fost recunoscut și acceptat chiar și de cei care au încercat să respingă perspectiva conform căreia Isus ar fi înviat. Unii au sugerat că deși mormântul era gol, discipolii au vizitat de fapt un alt mormânt, nu cel al lui Isus, argumentând că această ipoteză era susținută și de către tânărul bărbat când spunea: „Voi îl căutați pe Isus din Nazaret...nu este aici! Iată locul unde Îl pusese.” Alții susțin că alte persoane, nu discipolii, precum Iosif din Arimateea sau preoții ar fi mutat corpul neînsuflețit al lui Isus într-un loc mai sigur, din diverse motive. Toate aceste teorii sunt doar încercări disperate de a ascunde adevărul. Ele își demonstrează caracterul fals în fața testelor anti-chității, în primul rând. Conducătorii evrei erau singurii care știau ce fel de teorie avea să aibă succes, și astfel ei au acceptat doar teoria conform căreia trupul lui Isus ar fi fost furat de către discipoli. Însă, teoria adevăratei Învierii ar fi putut cu mare ușurință fi înlăturată de teorii precum cea a ascunderii trupului sau a căutării acestuia într-un mormânt greșit, în momentul în care autoritățile ar fi înapoiat trupul, așa-zis neînsuflețit.

Teoria evreilor timpurii era cea mai buna, cu siguranță. Însa aceasta, împreună cu toate celelalte este invalidă din cauza unei obiecții majore care se aplică și unei alte teorii solide însă puțin probabilă – aceea conform căreia Isus nu a fost ucis pe cruce deoarece soldatul cu sulița și-a neglijat datoria și nu i-a rupt picioarele lui Isus, urmând ca acesta să fie mai apoi pus în mormânt în timp ce era leșinat și nu mort. Urma mai apoi ca Isus să iasă din cavou, prin mijloace necunoscute, pentru a merge cu pași nesiguri în fața discipolilor săi și a se proclama astfel nemuritor! Obiecția acestei teorii este una simplă: nu se poate ca evenimentul astfel petrecut să fi dus la consecințele reale care au urmat învierii lui Isus.

Hoții de cadavre, pe de altă parte, nu fură un corp neînsuflețit, cu intenția de a-și ascunde pornirile criminale, pentru ca apoi să predice Învierea omenirii și să se lase pradă condamnării la închisoare și chinurilor aferente pedepsei primite. Oamenii nu ascultă povești despre cavouri goale atunci când mințile lor sunt copleșite de durere, doar pentru a trage concluzia că Mesia a înviat și pentru ca mai apoi să inventeze povești despre apariții miraculoase care nu au avut loc. Victimele mutilate ale unei crucificări neterminată nu își pot târî trupul cuprins de chinuri groaznice în fața discipolilor, pentru a-i convinge să creadă că de fapt au înviat din morți.

Am arătat deja cum Evanghelia percepe procesul de convertire a

²⁸ A se vedea F. Morrison, „Who moved the Stone?” (Cine a mutat piatra?)

discipolilor drept unul dificil și chit că poveștile spuse sunt plauzibile sau nu, falsitatea cu care ele prezintă discipolii raționali ce așteaptă bunăstarea sub conducerea unui Rege atotputernic, renunțând astfel la o victimă ce s-a predat de bună voie dușmanilor, ne face să credem fără urmă de îndoială că aceștia nu erau oameni care să poată realiza lucrările miraculoase ce le-au fost atribuite chiar de aceia care nu pot crede singura explicație viabilă pentru Înviere. Oamenii despre care ne povestesc Faptele apostolilor par a fi aceiași oameni dar cu mult diferiți.

Acum acești oameni își atrag rușinea celor în care cred. Acum ei „se bucură că au fost considerați vrednici să fie înjosiți pentru Numele lui Isus”²⁹; acum ei pledează tăcerea în fața celor ce îi conduc deoarece în loc să vorbească ei ar trebui să „asculte mai multe de Dumnezeu decât de oameni.”³⁰ Așadar, dacă Faptele apostolilor nu ne prezintă o poveste adevărată, din punctul de vedere al detaliilor, scrierea oglindește perfect atitudinea oamenilor ce ar putea fi acuzați de schimbare ordinii în lume³¹, și care propovăduiesc Evanghelia creștină în lumea romană.

Dovezile apostolului Pavel

Pavel este ultimul dintre martorii Învierii. Saul evreul, fariseul fariseilor, a fost reclamantul principal al creștinismului³². El a devenit cel mai înfocat avocat al credinței în fața popoarelor ne-evreiești. De ce s-a schimbat el? Ideile despre trupuri furate, victime leșinate, morminte confundate și altele de acest gen nu ne vor fi de folos acum; Crucificarea avusese loc cu aproximativ trei ani în urmă, în momentul în care Pavel și-a schimbat perspectiva. Această diferență de viziune provine din convingerea sa că l-a văzut pe Isus în carne și oase³³, și nu a ezitat nici o secundă să compare experiența trăită de el cu aceea a celorlalți apostoli.³⁴ Decizia sa de a predica popoarelor ne-evreiești, inexplicabilă de altfel, precum am spus și mai devreme, a venit de la însuși Mântuitorul, atunci când Pavel L-a întâlnit.³⁵

²⁹ Faptele apostolilor 5:41

³⁰ Faptele apostolilor 5.29

³¹ Faptele apostolilor 17.6

³² Faptele apostolilor 7.58; 8.1-4; 9.1; 4.13-14; 22.3-5; 26.9-12; 1 Corinteni 15.9; Galateni 1.13-14, 23; Filipeni 3.4-6; 1 Timotei 1.13.

³³ Faptele apostolilor 9.3; 22.6; 26.13; 1 Corinteni 15.8

³⁴ 1 Corinteni 15.8; 9.1

³⁵ Faptele apostolilor 22.21; 26.17

Pavel a fost unul dintre acuzatorii înrăiți ai creștinismului, pentru ca mai târziu el să devină un avocat neobosit și entuziast, dar rezonabil în același timp, al credinței pe care a o distrusese la un moment dat. Astfel, el ne spune ce a suferit pentru acuzele aduse³⁶ și care a fost câștigul care l-a făcut să pună în balanță tot ceea ce a pierdut prin dispreț. Toate acestea le putem afla doar dacă împărtășim credința lui Pavel. El este și ultimul dintre martorii oculari ai Învierii. Nimeni nu ar fi putut face afirmațiile pe care Pavel le-a făcut la vederea lui Isus înviat, dacă nu ar fi fost sigur de cele mărturisite³⁷ :

„Iar după aceea Li s-a arătat la peste cinci sute de frați deodată, dintre care cei mai mulți încă trăiesc, iar unii au adormit“

El ne spune prin aceste vorbe că, la nevoie, poate dovedi cele spuse prin întrebarea celor cinci sute de martori ai Învierii lui Isus. Aceia care aud aceste cuvinte și văd dovezile în față nu se pot îndoii de acest adevăr al unui miracol, decât dacă aleg să își închidă și urechile și ochii. În fața unor teorii alternative, menite să dovedească acest adevăr, avem posibilitatea de a alege între credință și suicidul rațiunii.

Isus Cristos a înviat din morți. Consecințele acestui fapt trebuie acum luate în considerare și acceptate ca atare.

³⁶ 2 Corinteni 11.23-28

³⁷ 1 Corinteni 15.6

Anexă la capitolul 5

Relatările referitoare la Înviere

Nu este rar ca un credincios să trateze cu neîncredere subiectul Învierii lui Isus Cristos, pe baza argumentului că relatările biblice ale apariției Lui în fața femeilor și discipolilor Săi ar fi dovezi nesubstanțiale. Nici o dovadă adusă în capitolul anterior nu depinde în întregime de coerența mărturiilor sau nu poate fi exclusă deoarece nu există o potrivire în detaliu. Dacă, dimpotrivă, potrivirea ar fi exactă, s-ar putea naște suspiciuni de conspirație și este bine cunoscut că una din gravele greșeli ale credinței este analiza minuțioasă a tuturor informațiilor, până la detalii precise de timp și intercalare a evenimentelor, pe de o parte, și considerarea informațiilor ca imposibile, pe de altă parte.

Odată ce am început să vedem dovezile Învierii ca atare, nu este deloc greșit să punem dovezile scrise în relație unele cu altele. Există detalii, la care nu ne vom referi, însă, tabelul de mai jos prezintă în armonie toate părțile Evangheliei care prezintă dovezi ale Învierii lui Isus.

Numele femeilor și discipolilor au fost abreviate astfel: MM – Maria Magdalena; II – Maria, mama lui Iacov și Iosif, S – Salomeea, I – Ioana; MC – Maria, mama lui Isus Cristos.

	Matei	Marcu	Luca	Ioan
1 Femeile (MM, II, S, I, MC) sunt martore ale răstignirii.	27.55	15.40	23.49	19.35
2 Iosif din Arimateea împreună cu Nicodim întrebă despre corp.	27.57	15.43	23.50	19.38
3 Pilat este bucuros că Isus a murit.	-	15.44	-	-
4 Pilat permite coborârea trupului de pe cruce.	27.58	15.45	-	19.38
5 Iosif cumpără giulgiul.	-	15.46	-	-
6 Nicodim cumpără mirodenii.	-	-	-	19.39
7 Trupul este înfășurat în giulgiu	27.59	15.46	23.53	19.40

	Matei	Marcu	Luca	Ioan
8 ...împreună cu mirodeniile, după tradiția evreiască de îmbălsămare a morților...	-	-	-	19.40
9 și pus apoi în cavou.	27.60	15.46	23.53	19.41
10 Ritualul de îmbălsămare nu este terminat din cauza zilei de Sabat și...	-	-	-	19.42
11 O stâncă este folosită pentru a intra blocarea cavoului.	27.60	15.46	-	-
12 Întreg procesul de îmbălsămare se petrece sub mărturia femeilor MM și II, cu aprobarea lui Iosif, alături de care femeile doresc să se întoarcă, după ziua de Sabat, pentru a finaliza ritualul.	27.61	15.47	23.55	-
13 La plecarea din grădină, Iosif este arestat la ordinul Caiafelor, cel mai înalt rang printre preoți ¹ .	-	-	-	-
14 Caiafele poruncesc ca intrarea în cavou să fie blocată și păzită.	27.62	-	-	-
15 Devreme, în dimineața următoare Sabatului, femeile (MM, II, S, I) ajung la mormânt.	28.1	16.2	24.1	20.1
16 Aducerea mirodeniilor pentru finalizarea ritualului.	-	16.1	24.1	-
17 Femeile sunt însă dezamăgite să vadă că Iosif nu este acolo pentru a le ajuta să înlăture piatra de la intrarea în mormânt.	-	16.3	-	-
18 Piatra fusese deja înlăturată de un înger ce trimisese gărzile nedumerite să anunțe preoții de cele întâmplate.	28.2	-	-	-
19 Femeile găsesc astfel mormântul deschis.	28.2	16.4	24.2	20.1
20 Femeile măritate intră în cavou pentru a finaliza îmbălsămarea iar MM rămâne afară. Femeile văd cavoul gol și o anunță pe MM să meargă să le dea de veste și lui Iosif și Ioan.	-	16.5	24.3	-
	-	-	24.10	20.2
21 Între timp, îngerul aflat în cavou le spune femeilor să anunțe toți discipolii despre cele văzute și le dă de veste că Isus merge înaintea lor în Galileea.	28.5	16.5	24.4	-

	Matei	Marcu	Luca	Ioan
22 Acestea pleacă speriate și fără a se opri să vorbească cu ceilalți sau cu Apostolii (Marcu 1.44).	28.8	16.8	24.10	-
23 Petru și Ioan se grăbesc să ajungă la mormânt, văd giulgiul și hainele nefolosite iar pânza albă folosită pentru acoperirea capului ² zăcând acolo de una singură. Ioan este convins și împreună se întorc acasă.	-	-	24.12	20.8
24 MM se întoarce încet și în interiorul mormântului vede doi îngeri.	-	-	24.4	20.12
25 Întorcându-se îl vede pe Isus de la care primește un mesaj ce trebuie să îl transmită discipolilor.	-	16.9	-	20.16
	-	16.10	24.9	20.18
26 Isus se arată femeilor înspăimântate pe care le trimisese îngerul (21).	28.9	-	-	-
27 Și astfel, întărite ele pleacă să transmită mesajul mai departe.	28.10	-	24.9	-
28 Dar apostolii nu par convinși.	-	16.11	24.11	-
29 Isus le apare Apostolilor Cleopa și probabil Petru ³ și îi învață.	-	16.12	24.13	-
30 Ei revin apoi și le spun și celorlalți, însă aceștia nu cred.	-	16.13	24.33	-
31 Atunci Isus însuși apare în mijlocul lor, le reproșează lipsa de încredere „Pacea fie cu voi ⁴ ”, iar apoi mănâncă alături de ei.	-	-	24.41	-
32 Isus îi însărcinează apoi cu îndatoriri și le vorbește despre Duhul Sfânt.	-	-	24.49	20.22
33 El apare din nou opt zile mai târziu, când este și Toma prezent.	-	-	-	20.26
34 În Galileea are loc o mare adunare ⁴ , ce fusese organizată de mult timp.	28.16	-	-	-
35 Dar și o întâlnire în particular cu Iacov ⁵ .	-	-	-	-
36 Întâlnirile durează timp de 40 de zile ⁶ .				
37 După care are o ultimă întâlnire cu toți discipolii ⁷ .	-	-	-	-
38 Apoi El îi conduce în Betania.	-	-	24.50	-

	Matei	Marcu	Luca	Ioan
39 Și urcă la ceruri ⁸ .	-	16.19	-	24.51
40 După acest eveniment, discipolii se întorc la Ierusalim pentru a aștepta revărsarea Duhului Sfânt asupra lor. ⁹	-	-	24.52	-

Potrivirea detaliilor celor povestite de apostoli este în general naturală și neforțată. Singura nepotrivire de consecințe o întâlnim la Luca, unde apare evident că toate aparițiile lui Isus au fost condensate într-o singură relatare (nimeni nu poate considera că acțiunea versetelor 24.13-24, 52 a avut loc de-a lungul unei singure zile, mai ales în lumina celor prezentate de Faptele Apostolilor 1.3). Așadar, este posibil ca numeroase vizite făcute apostolilor de către femei (Maria Magdalena de două ori, așa cum se spune în Ioan iar celelalte o dată), să fie rezumate în versetele 9-11. Din acest motiv, există versete care se repetă în tabelul prezentat. Cealaltă dificultate apare în legătură cu întâlnirea din Matei 28.9 deoarece în Marcu 16:8 ni se spune că femeile „nu au spus nimănui nimic pentru că se temeau.” Bucuria despre care ne spune Matei 28.8 rămâne însă un mister ce trebuie explicat.

¹ Apocrifa „Faptele lui Pilat” și alte documente citate de către E.H. Phillips. Fapt ce nu poate fi imposibil în lumina caracterului acestor preoți.

² Phillips susține că traducerea din greacă (Entetuligmenon) poate însemna doar Înfașurat, așadar concluzionează că atât capul cât și gâtul Învățătorului fuseseră înfașurate în acest material, pe care I se imprimaseră trăsăturile feței.

³ 1 Corinteni 15.5

⁴ 1 Corinteni 15.6; vezi Matei 26.32

⁵ Corinteni 15.7

⁶ Faptele apostolilor 1.3

⁷ Faptele apostolilor 1.6; Corinteni 15.7

⁸ Faptele apostolilor 1.10

⁹ Faptele apostolilor 1.12

6. Consecințele Învierii

Din nou ne vedem transpuși într-o altă lume. Discuția noastră nu se mai poate desfășura pe același plan ca și până acum. În acest moment, problema nu mai gravitează în jurul celor ce ignoră adevărul acestei întâmplări ci în jurul a ceea ce Isus Cristos cel înviat va cere de la noi. Trebuie adăugat însă că este foarte improbabil ca Acela ce a fost ales pentru a fi principalul personaj al acestei povești să fie cunoscut numai prin prisma autorilor umani și a amintirii lor perimate și a filosofiilor și teoriilor contradictorii. Făgăduința făcută apostolilor Săi, că Duhul Sfânt se va pogorî asupra lor se va adevăra. Afirmările conform cărora, apostolii aveau să cunoască adevărul¹ vine de la El. Cele afirmate de apostoli, ca fiind însărcinați cu scrierea poruncilor lui Dumnezeu sunt juste, la fel cum este și justificarea pe care și-o acordă apostolii, unul altuia, prin cele scrise în Scripturi.

Aceste premise ne indică originea de natură divină a Noului Testament. Este adevărat că nu ni se indică în mod precis ce cărți ar trebui să conțină Noul Testament și nici nu vom aborda acum problema Canonului biblic. Cu toate acestea, Biblia ne oferă călăuzire. Apostolii întrupează această făgăduință a călăuzirii cel mai bine. Deși ei au puterea de a transmite darurile Sfântului Duh celor ce doresc să se convertească la adevărata credință, puterea nu vine o dată cu darul credinței iar acela care dorește să cumpere prin bani puterea Duhului Sfânt, va fi dojenit și îndepărtat.² Acest fapt ar însemna ca generația următoare apostolilor să cunoască o diminuare a puterii miraculoase, inspirate de Duhul Sfânt, și drept urmare să ia sfârșit și scrierile de origine inspirată.³ Cea din urmă consecință este istoric adevărată iar pentru prima putem realiza un simplu test. Citiți oricare din părțile Noului Testament împreună cu lucrările de mai jos. Comparați Pavel cu Ignat și Petru cu Policarp iar pe Ioan cu Clemențiu. Diferențe majore vor putea fi apoi reperate.

Diferența este impusă mai întâi de toate de originalitatea scrierii. Cărțile

¹ Luca 24.49; Ioan 20.22; Faptele apostolilor 1.8

² Faptele apostolilor 8.18-24

³ Vezi nota de la sfârșitul capitolului.

Noului Testament sunt scrise de către oameni cu un puternic simț al pute-riilor ce le-au fost oferite de către Duhul Sfânt și care susțin cu tărie mesajul ce le-a fost încredințat. Cu toate acestea, părinții apostolici, în pofida experienței personale a credinței și suferinței, scriu epistole care trimit imediat cu gândul la repetiție, scrierile lor fiind în mare parte reiterări ale unor pasaje lungi din Biblie. Pe alocuri, sunt presărate greșeli păgâne ce au rolul de a dospi adevărul creștin și fasonări ale faptelor prin adăugarea unor legende faptelor ca atare (ca în fabula lui Clemețiu din Roma despre pasărea Phoenix, ce avea drept scop să demonstreze ca adevărată Învierea lui Isus).⁴ Alteori întâlnim în aceste texte acceptarea adevărului că autoritatea acestor părinți apostolici nu este cea a adevăraților apostoli.⁵ Lunn remarcă pe bună dreptate în acest caz: „declinul brusc care marchează sfârșitul perioadei de scrieri apostolice nu a fost suficient de bine evidențiat.”

În plus, nimeni nu s-ar îndoi de faptul că sentimentele față de Vechiul Testament, pe care Noul Testament le atribuie în întregime Domnului, nu I-ar aparține într-adevăr. Dumnezeu ține ca Scripturile să fie Cuvântul Său, cuvânt ce nu poate fi călcat și care trebuie împlinit.⁶ Atât timp cât autoritatea lui Dumnezeu nu fusese demonstrată, aceste afirmații puteau fi considerate a fi simple păreri ale unor evrei pioși, însă în situația actuală, această abordare devine imposibilă.

Acela ce a fost „dovedit ca putere că este Fiul lui Dumnezeu, prin învie-rea dintre morți – adică Isus Cristos, Domnul nostru”⁷ nu este doar emiten-tul unei păreri. El vorbește în calitate de autoritate⁸ și pe care autoritate a revendicat-o. Pentru a dovedi Învierea lui Isus, am dovedit inspirația de ori-gine divină a Vechiului Testament, așa cum El a dorit ca această carte să fie. Acest fapt a întâlnit însă obiecții. Unii dintre cei care s-au recunoscut învinși în argumente de dovezile Învierii lui Isus au sugerat că în timpul vieții Isus se poate să fi fost pradă viciilor umane, fapt ce se putea răsfrânge și asupra părerilor pe care El le-a avut dar care nu se refereau neapărat la misiunea Sa. El trebuie să fi avut dreptate – iar teoria kenotică nu are argumente sufi-cient de puternice împotriva acestui fapt – în învățăturile despre sensul lui Dumnezeu și El însuși; El trebuie să fi avut dreptate în învățăturile transmise

⁴ Clemețiu, 1 Corinteni XXV

⁵ Clemețiu, 1 Corinteni V. XIV., I.XVII

⁶ Supra, p.20, paragraf 2

⁷ Romani 1.4

⁸ Matei 7.29

discipolilor săi; El trebuie să fi avut dreptate în povețele și sfaturile pe care le-a dat cu privire la viața morală a oamenilor. În ceea ce privește istoria sau știința El se poate să se fi înșelat.

Este posibil ca stabilirea autenticității Scripturilor să fie privită ca un aspect ce ține de istorie, deși este mult mai probabil ca afirmațiile pe care Isus le-a făcut despre inspirația de natură divină a Bibliei să intre în categoria dogmei și a doctrinei. Argumentul istoric nu are suport în acest caz, deoarece este imposibil să facem diferența între motivarea pe care Isus o aduce pentru misiunea Sa și istoria Vechiului Testament; este imposibil să trasăm o linie de delimitare între învățăturile morale pentru discipolii săi și istoria Vechiului Testament; este imposibil să putem separa modul de expunere a doctrinei Lui de istoria Vechiului Testament.

Să analizăm acum câte un exemplu din fiecare serie de argumente menționate mai sus. „Căci dacă l-ați crede pe Moise”, spune El, „M-ați crede și pe Mine.”⁹ Aceste cuvinte sunt o declarație a lucrărilor și misiunii lui Isus, care nu ar fi existat decât dacă Moise ar fi scris la vremea sa despre El. În consecință, aceia care au avut încredere în El, pentru ca avuseseră încredere în cele spuse de Moise, au fost convinși că El are dreptate și nu au avut nevoie de progrese arheologice pentru a se convinge că se scria în zilele lui Moise. Cuvintele Psalmului „Domnul i-a zis Stăpânului meu: *Șezi la dreapta Mea, până voi face din dușmanii tăi așternut al picioarelor tale*”, sunt atribuite de Isus lui David iar concluziile pe care Isus le trage de pe urma acestor cuvinte – concluzii doctrinale – nu sunt valabile decât dacă David a scris cu adevărat acel Psalm. Astfel, nici o persoană care este cu adevărat convinsă de autoritatea lui Isus nu va accepta concluzia critică conform căreia Psalmul ar fi fost scris de altcineva.

După cum am arătat și mai devreme, Evangheliile ne oferă „semnul profetului Iona” chiar pe buzele lui Isus, acesta fiind un simbol al Învierii sale.¹⁰ Iată un semn care are foarte mult sens: el se referă mai întâi de toate la momentul când trupul lui Isus urma să zacă în mormânt, apoi la intenția Sa de a transmite mesajul Său popoarelor ne-evreiești, imediat după Înviere și nu în ultimul rând la nevrednicia evreilor de pe vremea Sa, asemănători la caracter cu pocăința locuitorilor din cetatea Ninive, din vremurile lui Iona „Bărbații din Ninive se vor scula la judecată alături de această generație și o vor condamna, pentru că ei s-au pocăit la predica lui Iona, iar aici iată că se

⁹ Ioan 5.46

¹⁰ Matei 12.39; 16.4; Luca 11.29

află Unul mai mare decât Iona.“

Având în față un astfel de argument, cum putem reacționa în fața unei astfel de afirmații: „Autorul necunoscut al micii cărți a lui Iona, cu un suflet de misionar, face un protest împotriva exclusivității rasiale și religioase. Această carte ar fi goliță de înțelesul său intrinsec dacă am încerca să o privim ca pe o poveste reală.“¹¹ Prin „autor necunoscut“ scriitorul dorește să spună că nu crede că Iona, fiul lui Amitai, care trăia în Gat-Hefer, pe timpul domniei lui Ieroboam al II-lea al Israelului, a fost autorul acestei scrieri, pe bună dreptate, așa cum este certificat și de toate aceste date biografice ce ne sunt menționate în Biblie.¹² Cu excepția acestui fapt, este practic imposibil să urmărim argumentarea scriitorului în condițiile neîncrederii sale în veridicitatea evenimentelor petrecute, în timp ce la nivel personal, este vorba de o pierdere imensă pentru acest autor care a disprețuit însăși mărturia lui Isus, pe care nu o citează în cadrul aceleiași argumentări.

Nimic nu este mai fundamental în învățătura morală a lui Isus decât ceea ce El ne învață despre trăinicia căsătoriei. A crede în autoritatea Sa divină înseamnă să acceptăm justetea și dreptatea învățăturilor Sale dar și să înțelegem motivele pentru care El ne învață astfel: „Din cauza inimilor voastre împietrite v-a dat voie Moise să vă lăsați soțiile însă la început nu a fost așa. Eu însă vă spun că cel ce divorțează de soția lui, în afară de cazul în care este vorba de adulter, și se căsătorește cu altcineva, comite adulter.“¹³

Astfel, Isus preia două principii fundamentale din Geneza, Cartea creației, și își bazează doctrina căsătoriei pe acestea. Logica lui Isus și adevărul acestei povești sunt interdependente și nu pot fi separate.

Doctrina Învierii ia drept suport povestea lui Moise și a Copacului în flăcări¹⁴. Dumnezeu spunea cu această ocazie că El este Dumnezeul lui Avraam, Isaac și Iacob, și de aceea, Isus concluzionează că și acești bărbați vor cunoaște învierea deoarece Dumnezeu nu se numește Tată peste suflete în veci adormite. Astfel, trebuie ca evenimentul copacului în flăcări și cuvintele rostite acolo să fi fost reale.

În cele din urmă, deși în zilele noastre nu se acordă multă atenție doctrinei

¹¹ Alan Richardson, *How to read the Bible, with Special reference to the Old Testament* – trad. „Despre cum să citești Biblia, cu referire specială la Vechiul Testament“ (1943), p.17, Autorului i-a fost adusă la cunoștință această greșeală, dar nu a răspuns.

¹² Iona 1.1; 2 Regi 14.25

¹³ Matei 19.3-9

¹⁴ Exodul 3.6; Matei 22.32; Marcu 12.26; Luca 20.37; Faptele apostolilor 7.32

referitoare la cea de-a doua sosire a lui Isus, este neîndoielnic că mare parte a Noului Testament îi este dedicată acestui eveniment. Notați ceea ce El spune despre acest fapt: „ Așa cum s-a întâmplat în zilele lui Noe tot așa va fi și în zilele Fiului Omului. Oamenii mâncau, beau, se însurau și se măritau, până în ziua când Noe a intrat în arcă și a venit potopul și i-a distrus pe toți. Va fi așadar la fel cum s-a întâmplat și în zilele lui Lot: oamenii mâncau, beau, cumpărau, vindeau, plantau, construiau, dar în ziua când Lot a ieșit din Sodomă, a plouat foc și pucioasă din cer și i-a distrus pe toți. Tot așa va fi și atunci când se va arăta Fiul Omului.”¹⁵ Învățătura lui Isus referitor la cea de-a doua venire a Sa și la încrederea în veridicitatea evenimentelor petrecute în zilele lui Noe sunt într-o relație atât de strânsă, încât nici o persoană care crede că Isus este Fiul lui Dumnezeu nu ar fi putut permite vreo urmă de dubiu în ceea ce privește Potopul. Desigur că acceptarea acestei întâmplări depinde de fiecare persoană în parte, însă adevăratul creștin nu va ceda niciodată din credință în favoarea mrejelor necredinței contemporane.

Este cert că dovezile ce dovedesc ca Isus crede în inspirația de natură divină a Vechiului Testament merg chiar mai departe și sunt mult mai numeroase decât am arătat până acum. Nici apostolii lui Isus nu sunt mai prejos în ceea ce privește acest subiect. Exemplele de mai sus au fost însă alese pentru a ilustra clar că nu putem accepta învățătura lui Isus și nega autenticitatea istorică a Scripturilor. Aceste două aspecte inter-relaționează iar aceia care știu că El a înviat din morți, așadar că este cu adevărat Fiul lui Dumnezeu, nu vor ezita în a crede că Isus a prevăzut că anumite părți ale Scripturii urmau să fie ridiculizate de către oameni, și El le-a sfințit cu cuvântul Său, înainte ca acest lucru să se întâmple.

Desigur că Învierea lui Isus este mai importantă decât am arătat noi până acum. Această înviere ne convinge nu numai să credem în Biblie și în cele ce ne sunt povestite în ea dar și de faptul că omului credincios i se cere să ia atitudine pentru a-și demonstra credința. De la a fi convins că Biblia vorbește despre fapte reale până la a deveni un creștin adevărat trebuie parcurși pași esențiali. Deși nu este aceasta preocuparea noastră, urmează o serie de pasaje ce vor oferi indicii prețioase aceluia ce sunt dispuși să le audă. Acestea fiind spuse, vom părăsi acum acest subiect și ne vom întoarce către celelalte motive pe care le avem pentru a crede Biblia.

„Prin urmare duceți-vă și faceți ucenici din toate neamurile, botezându-i

¹⁵ Luca 17.26-30

în Numele Tatălui, al Fiului și al Duhului Sfânt și învățându-i să păzească tot ce v-am poruncit!”¹⁶

„Să știe bine deci toată casa lui Israel, că Dumnezeu L-a făcut Domn și Cristos...Pocăiți-vă și fiecare dintre voi să fie botezat în Numele lui Cristos, spre iertarea păcatelor voastre.”¹⁷

„Dumnezeu a trecut cu vederea vremurile de neștiință, și acum le poruncește tuturor oamenilor, de pretutindeni, să se pocăiască, pentru că a rânduit o zi în care urmează să judece lumea cu dreptate, prin Omul pe care L-a desemnat pentru aceasta, dovedindu-le tuturor acest lucru prin faptul că L-a înviat dintre cei morți.”¹⁸

„Iar în ceea ce privește Duhul sfințeniei, dovedit cu putere că este Fiul lui Dumnezeu, prin Învierea dintre morți – adică la Isus Cristos, Domnul nostru...Căci mie nu mi-e rușine de Evanghelie, fiindcă ea este puterea lui Dumnezeu pentru mântuirea fiecăruia care crede.”¹⁹

„Dar Cristos a fost înviat din morți, El fiind primul rod dintre cei care au adormit. Întrucât moartea a venit printr-un om, învierea morților a venit tot printr-un Om. Așa cum în Adam toți mor, la fel, în Cristos, toți vor fi înviați, însă fiecare la rândul lui; primul rod este Cristos, apoi, la venirea Lui, cei ai lui Cristos.”²⁰

„Am fost mort dar iată că sunt viu în vecii vecilor! Eu am cheile morții și ale Locuinței Morților!”²¹

„Dar mulțumiri fie aduse lui Dumnezeu, care ne dă victoria prin Domnul nostru Isus Cristos. De aceea, frații mei preaiubiți, fiți fermi, de neclintit, întotdeauna implicați din plin în lucrarea Domnului, pentru că știți că în Domnul lucrarea voastră nu este zadarnică.”²²

Aceasta este o selecție superficială de paragrafe, a căror menire este să

¹⁶ Matei 28.19-20

¹⁷ Faptele apostolilor 2.36, 38

¹⁸ Faptele apostolilor 17.30-31

¹⁹ Romani 1.4, 16

²⁰ 1 Corinteni 15.20-23

²¹ Apocalipsa 1.18

²² 1 Corinteni 15.57-58

indice spre aceeași concluzie a Scripturilor, pe care am demonstrat-o și noi. Sensul acestor paragrafe nu este doar acela de a ne convinge la nivel rațional, fapt care face și obiectul acestei cărți; ele ne dezvăluie o Autoritate căreia trebuie să îi dăm ascultare; ele ne oferă o perspectivă conform căreia Învierea lui Isus devine recompensa celor credincioși Lui, în ziua stabilită a întoarcerii.

Notă: Afirmația conform căreia moartea ultimului apostol ar fi fost de așteptat să încheie ciclul scrierilor biblice de natură divină, nu înseamnă desigur că întreg Noul Testament a fost scris de către Apostoli exclusiv, ci înseamnă că puterea inspirației divine a fost încredințată apostolilor iar în lipsa unor noi revărsări a inspirației de ordin divin, după moartea acestora, cei calificați să scrie despre Cuvântul lui Dumnezeu nu puteau exista după era apostolică. Marcu, Luca și alți scriitori ai Noului Testament sunt astfel de exemple deși ei nu au fost apostoli. Chiar și în acest caz influența apostolică este tradițională și chiar de așteptat – Petru ar putea fi considerat inspirația lui Marcu iar Pavel a lui Luca.

7. Împlinirea profeției

Este greu de înțeles de ce în interiorul cercurilor sociale intelectuale acest subiect este privit cu atât de multă repulsie. Este foarte greu a atrage interesul cuiva într-o anumită problemă atunci când subiectul este temă de controversă intelectuală. Aceia însă care au curajul de a întreprinde o astfel de acțiune cad repede pradă sentimentului că nu au atins gradul de dezvoltare intelectuală al interlocutorilor. Interesul față de acest subiect este stins cu premeditate (după cum bine am observat și noi)¹, așa cum demonstrează și faptul de a reprezenta profeții ca simpli învățători, înzestrați cu o percepție mai sensibilă a divinității și care transmit un mesaj moral în primul rând (și politic la vremea respectivă), neavând însă altă importanță deosebită pentru zilele noastre decât aceea de a învăța și culege roadele acelor situații despre care au scris apostolii.

Cel care crede în Biblie, pe de altă parte, se află în poziția fericită de a fi capabil să accepte tot ceea ce ea spune despre importanța morală a învățăturilor profeților și să sublinieze această importanță prin încrederea că apostolii împărtășeau nu propria concepție despre Dumnezeu, ci ceea ce Dumnezeu Însuși le dezvăluise despre Autoritatea Sa. Perspectiva modernă este echivalentă cu sărăcirea adevărului, prezentând pur și simplu arta retoricii posedate de profeți, ca și cum ei ar fi fost acum redescoperiți, după o lungă perioadă de tăcere – ceea ce nu este nicidecum adevărat – dând la o parte aspectul cel mai important al mesajului transmis.

Posedând prin lumina cunoștințelor dezvăluite până aici respectul cuvenit și din ce în ce mai bine conturat pentru Scriptură, ar trebui să notăm, poate cu surprindere, că cele scrise aici nu constituie punctul de vedere al acelor pe care ar trebui să îi respectăm cel mai mult. Isus nu a disprețuit profețiile „Moise a scris despre Mine”², a spus El. Moise împreună cu toți profeții anunțaseră înainte că Isus va trebui mai întâi să sufere și abia apoi să

¹ p. 3

² Ioan 5.46

intre în slava Lui³. Faptul că trebuie „ să se împlinească ceea ce a fost spus ”⁴ este o temă recurentă a Evangheliei. Împlinirea cuvintelor lui Daniel profetul trebuia să acționeze ca o avertizare pentru urmașii săi, relativ la chinurile ce aveau să urmeze.⁵

Apostolii ne spun în mare parte aceleași lucruri. Pavel scrie despre împlinirea neconștientizată a prezicerilor profeților, atunci când evreii L-au condamnat și ucis pe Mesia.⁶ Petru citează împlinirea cuvintelor din Psalmi și a celor rostite de profeți în discursurile sale înscrise în Faptele Apostolilor. A doua epistolă a lui Petru ne atrage atenția asupra profețiilor în cel mai direct mod:

„Și avem, de asemenea, mesajul profetic demn de încredere, la care bine faceți că luați aminte, pentru că este ca o lampă care luminează într-un loc întunecos, până când zorii și steaua de dimineață vor răsări în inimile voastre. Înainte de toate, trebuie să știți că nici o profeție din Scriptură nu s-a născut din propria imaginație a cuiva. Căci nici o profeție n-a fost adusă vreodată prin voia omului, ci oamenii au vorbit de la Dumnezeu, conduși de Duhul Sfânt.”⁷

Acesta este așadar un argument de care nu ne putem îndoii. Profețiile au existat înainte de împlinirea lor și s-a vorbit despre ele ca reprezentând Cuvântul direct al lui Dumnezeu. Astfel, lucrările lui Isus la care am fost părtași fac ca aceste profeții să fie mai demne de încrederea și atenția noastră.

Profeția nu este o pronosticare fără sens, așa cum insinuează batjocoritorii. Profeții din Biblie nu erau cititori în globul de cristal care îți ofereau serviciile contra cost, iar cuvintele lor nu erau afirmațiile înșelătoare ale vreunui vrăjitor. Scripturile mărturisesc existența unui scop etern și constant al vieții pe pământ, un scop care este dat de Dumnezeu, Cel care cunoaște atât începutul cât și sfârșitul. Profețiile Bibliei se potrivesc perfect cu scopul divin și nu pot fi privite independent de acest scop ultim, la fel cum scopul nu poate fi privit separat de profeții. Astfel, procedăm corect atunci când le acordăm atenția cuvenită, iar dacă ne întoarcem privirea către profețiile care s-au împlinit deja, avem toate certitudinea că acele profeții neîmplinite, dar

³ Luca 24.26

⁴ Matei 13.35; Marcu 14.49; Luca 21; Ioan 17.12

⁵ Matei 24.15

⁶ Faptele apostolilor 13.27

⁷ 2 Petru 1.19-21

așteptate, servesc drept povețe credinciosului în așteptarea sa.

Scopul lui Dumnezeu

Vom trece scurt în revistă cele discutate anterior, pentru a forma cadrul favorabil pentru profețiile pe care urmează să le analizăm. Biblia începe cu cuvântul creat de Dumnezeu, dar pe care omul, făcut stăpân asupra pământului de aceeași autoritate asupra cuvântului, decide să îl ignore. Această decizie înseamnă în ultimă instanță că omul a decis să nu asculte de Voința Divină. Drept urmare, omul este pedepsit cu starea efemeră de muritor și iată cum planul mântuirii intră în acțiune. Cu toate acestea, ne confruntăm mereu cu o alegere: Set în locul lui Cain, Sem în locul fraților săi sau Iacov în locul lui Esau⁸. O dată cu Avraam, alegerea se aplică unei națiuni, astfel încât nepotul lui Avraam, Iacov sau Israel, devine patriarhul poporului Israelului.

Aceasta este națiunea căreia îi este dată custodia planului lui Dumnezeu. La început, evreii merg în Egipt de unde vor fi eliberați sub conducerea lui Moise, prin autoritatea lui Dumnezeu. Ei vor pătrunde apoi pe tărâmul făgăduit sub conducerea lui Iosua, le vor fi dați regi numiți de Dumnezeu din neamul lui David și vor locui aceste pământuri până ce răutatea lor devine intolerabilă și sunt pedepsiți prin robie.⁹

Din sânul acestui popor se numără câțiva evrei ce aleg să plece atunci când li se oferă posibilitatea iar în mijlocul acestora va apărea și Isus la timpul potrivit. Ei, în majoritatea lor, refuză autoritatea lui Isus, și în consecință vor suferi și ei același refuz din partea divinității.¹⁰ Acest moment nu marchează încă sfârșitul scopului lui Dumnezeu, acela de a umple pământul cu slava Sa¹¹. Acest scop se va concretiza ulterior iar Împărăția lui Dumnezeu va fi instituită prin putere și dreptate divine.

Poporul Israelului aruncat în dizgrație

Dumnezeu a ales poporul Israelului pentru a-i încredința Poruncile divine. Ei au fost însoțiți de Dumnezeu în călătoria spre tărâmul făgăduit. Li s-au dat mai apoi și condițiile pe care trebuiau să le respecte, pentru a se bucura de iubirea lui Dumnezeu. Capitolul douăzeci și opt al Deuteronomului este

⁸ Geneza

⁹ Exodul până la 2 Cronici

¹⁰ Ezra și Neemia; Evanghelia și Faptele apostolilor; Romani 9-11

¹¹ Numeri 14.21

atribuit în Scripturi lui Moise și este astfel considerat ca aparținându-i lui Moise de către Daniel, Neemia și alții.¹² O concepție comună susține că întreaga carte a Deuteronomului ar fi fost scrisă în timpul domniei împăratului Manase, cu aproximativ șapte sute de ani mai târziu. Acest fapt este în mod evident fals, conform profețiilor timpurii care citează această carte, însă noi nu vom intra mai adânc în detalii de acest fel. Aceia care încearcă să postdateze profețiile, nu o fac niciodată cu suficientă imaginație: această postdatare a profețiilor din Scripturi ar însemna plasarea majorității profețiilor din Vechiul Testament în zilele creștinismului sau chiar mai târziu. Așadar, vom citi Deuteronomul așa cum este, fără a ne îngrijora despre dată și acceptând o aproximație de două sute de ani. Scopul nostru este acela de a auzi mesajul pe care cartea îl conține relativ la poporul evreiesc.

Acestui popor i se promite o viață lungă și prosperă pe acest tărâm al făgăduinței, Palestina, dacă oamenii vor da ascultare poruncilor lui Dumnezeu.¹³ În schimb, dacă ei aleg să nu se supună și să acționeze conform propriei alegeri, sunt avertizați despre un număr mare de blesteme ce se vor abate asupra întregului lor popor. Iată câteva exemple din Deuteronomul 28:

„Ei vor fi alungați printre toate neamurile.” (v. 25).

„Vei fi de răs, de pomină și de batjocură printre toate popoarele.” (v. 37).

„În dezastrul și în strâmtoarea în care te va conduce dușmanul tău Te vei hrăni cu rodul pântecului tău, carnea fiilor și a fiicelor tale...” (vv. 53-57).

„Printre aceste neamuri nu vei avea pace și nu vei avea un loc de odihnă pentru talpa picioarelor tale.” (vv. 65-67).

Perioada domniei împăratului Manase este mult prea timpurie pentru a putea spune că aceste preziceri sunt imposturi. Doar la mulți ani după moartea lui (aproximativ 50) Ierusalimul a cunoscut primele dezastre. Scriptura ne oferă o descriere circumstanțială și elocventă care are rol de confirmare a prezicerilor sumbre pictate în Deuteronom.¹⁴ Oamenii erau răspândiți prin diverse locuri, așa cum prezisese profeția, și în acest moment a început să se

¹² Daniel 9.11, Neemia 9.23, 29

¹³ vv. 1-15

¹⁴ 2 Regi 25; 2 Cronici 36.11-12; Ieremia 14, 34, 37 și mai departe

manifeste nesiguranța acestei națiuni, stare care continuă și în ziua de azi. Ar fi potrivit de adăugat că această situație a poporului evreiesc s-a înrăutățit considerabil în ultimii zece ani.

Unii oameni (în urma unei terori ce se potrivește exact descrierii făcute în Deuteronom, în cartea lui Ester) s-au întors în Palestina, pentru a-l răstigni pe Împăratul lor, iar drept urmare aceștia au suferit aceeași soartă din nou, atunci când Romanii le-au distrus orașul în 70 e.n.

Desigur că aceasta nu este singura profeție care prevestește răspândirea acestei nații și chinurile îndurate de ea. Alți profeți vor repeta și ei, în mod constant, avertismente ale nenorocirilor ce aveau să se abată asupra evreilor.¹⁵ Nimeni nu se poate îndoi de natura împlinirii acestor preziceri sau trece cu vederea dovada de netăgăduit a acestui adevăr, la fel cum nimeni nu poate nega înțelesul cuvântului evreu pentru majoritatea populației din întreaga lume.

Desigur, există și alte națiuni care au fost nimicite. Poporul Israelului nu a fost singura rasă asupra căreia puteri precum Babilonul, Asiria și Roma și-au întins puterea de dominație și nici Ierusalimul nu a fost singura cetate distrusă până la temelii. Scripturile au ceva de spus despre distrugerea altor națiuni, de asemenea, după cum vom vedea în curând. Însă, importanța profețiilor referitoare la Israel este că împlinirea acestora nu are în centru o nimicire totală. După nenumărate nenorociri și suferințe invocate de aceste preziceri, poporul supraviețuiește în final.

Păstrarea poporului izraelit

Fiind în principal preocupată de relatarea și împlinirea planului lui Dumnezeu, Biblia face referiri frecvente la impactul pe care evreii l-au avut asupra popoarelor învecinate, și astfel, atunci când Cartea ne vorbește despre năpastele evreilor, cunoaștem și victimele colaterale ale destinului acestui popor. Amos, spre exemplu¹⁶, invocă pedepsirea cetăților Aram, Filistia, Fenicia, Ammon și Moab cu aceeași înverșunare cu care amenință cu urgii Israelul și Iudeea. Isaia vorbește în capitole succesive despre patimile ce se vor abate asupra Babilonului, Moabului, Aramului, Egiptului, Feniciei, iar mai apoi de năpastele viitoare ale Israelului și Iudeei¹⁷. Vom găsi o selec-

¹⁵ Isaia și Ieremia, Amos 3, Mica 3

¹⁶ 1 Amos 2

¹⁷ Isaia 13, 15, 17, 19, 23, 28, 29

ție asemănătoare de paragrafe și în Ezechiel.¹⁸

Diferența între pedepsirea diverselor popoare este majoră și toți profeții o remarcă. Popoarele păgâne vor fi pedepsite cu distrugerea completă, în timp ce Israelul va primi o lecție memorabilă, dar care nu va avea drept urmare extincția unei rase. Chiar și cele mai dure acuze sunt temperate și după cum spune Amos: „Iată, ochii Stăpânului Domn sunt peste regatul păcătos! Îl voi nimici de pe fața pământului! Totuși nu voi nimici de tot casa lui Iacov, zice Domnul.”¹⁹ Toate celelalte mărturii sunt asemănătoare în înțeles. Referitor la acest subiect, Ezechiel ne prezintă o parabolă care are menirea de a explica acțiunile lui Dumnezeu în Israel²⁰: o treime a populației avea să fie arsă în mijlocul cetății, o treime tăiată cu sabia iar o altă treime împrăștiată în vânt, adică împrăștiată prin toată lumea. Cu toate acestea, urma ca un număr mic de evrei să fie păstrați, astfel încât ei să vadă cum Dumnezeu salvează orice mică rămășiță, dacă aceasta s-a căit.

Cea mai clară afirmație vine din partea lui Ieremia, care repetă de două ori aceeași promisiune: ²¹ „Voi nimici toate neamurile printre care te-am risipit, dar pe tine nu te voi nimici cu desăvârșire. Te voi disciplina însă cu dreptate; nu pot să te las nepedepsit.”

Nu ne este deloc greu să stabilim legătura dintre aceste cuvinte și istorie. Vechii vecini ai Israelului au dispărut: Edom, Amon, Moab, Filistia, Tyre și Sidon. Vechii dușmani ai Israelului au dispărut și ei: Aram, Asiria și Babilon²². Dar Israelul supraviețuiește, înconjurat de dispreț, așa cum i-a fost scris, dar totuși dănuind martor peste milenii al adevărului divin. El supraviețuiește, în ciuda tuturor probabilităților, tuturor persecuțiilor și încercărilor de exterminare, fie acestea vechi sau noi, ridicând un semn de întrebare pentru care există un singur răspuns: „care este secretul nemuririi evreilor?”

Evoluția stăpânirii lumii

Unui om în exil i s-a arătat o viziune de la Dumnezeu, care explica cum avea să se restabilească scopul lui Dumnezeu pe pământ. Înainte însă, o primă viziune i-a fost prezentată conducătorului păgân²³, în visul său de

¹⁸ Ezechiel 26, 29, 34, 35

¹⁹ Amos 9.8

²⁰ Ezechiel 5

²¹ Ieremia 30.11, 46.28, 4.27, 5.10, 18

²² Vezi John Urquhart: „Wonders of Prophecy” (trad. „Minuni ale profeției”)

²³ Daniel 2

noapte. Visul reprezenta o ființă umană, cu cap din aur, piept de argint, șolduri de cupru și picioare de fier. Viziunea s-a arătat apoi omului în exil, sub forma unei succesiuni de țipete înfiorătoare de la patru bestii (reprezentarea domniei sălbatice a oamenilor pe pământ), un leu, un urs, un leopard și un monstru necunoscut. Aceste fiare reprezintă succesiunea diferitelor imperii pe teritoriile din jurul Mării Mediterane.

Cartea lui Daniel, cea care ne relatează toate aceste fapte, s-a confruntat cu un criticism aspru. Datele despre care această carte profetizează (605 și 540 î.e.n, aproximativ) au fost plasate mai târziu cu patru sute de ani, dar cum perioada rămasă nu era suficientă pentru a acoperi evenimentele prezise de Daniel, datele au fost în final falsificate doar pentru a dovedi că profetul se înșelase.²⁴ Însă acelora conform cărora Daniel împarte Imperiul Medo-persan în două (făcând din Grecia a patra națiune stăpânitoare și din Daniel un ipocrit) li se răspunde chiar de către Daniel însuși; berbecul din Daniel 8.7 reprezintă Imperiul Medo-persan, reprezentat ca o unitate indivizibilă, pe când coarnele corespund perfect ursului culcat pe o parte din versetul 7.5. Se vrea ca cititorul să privească ironic prima obiecție adusă, pe când pe a doua s-ar putea să o trateze cu nesocotință. Pentru a clarifica istoric evoluția imperiilor, iată cum ar putea fi aceasta ilustrată într-o manieră foarte ușoară:

DANIEL 2	DANIEL 7	ISTORIE
Cap din aur (v. 32, 28)	Un leu cu aripi de vultur (v. 4)	Imperiul Babilonului
Piept de argint (v. 32, 39)	Urs culcat pe o parte (v. 5)	Imperiul Medo-persan
Șolduri de cupru (v. 32, 29)	Leopard înaripat (v. 6)	Imperiul Greciei macedonene
Picioare de fier (v. 33, 40)	A patra bestie (v. 7, 23)	Imperiul roman

Primele două Imperii i-au fost cunoscute lui Daniel. Dacă datele istorice furnizate ar fi corecte, ar trebui ca el să fi cunoscut aceste prime imperii din istorie, iar pe al treilea din experiență proprie (în timpul vieții). Aceste imperii au crescut iar apoi au fost înlăturate, până când Imperiul Roman s-a ridicat, a crescut iar apoi a slăbit din nou. Momentan, deși am putea analiza simbolurile de care dispunem pentru a vedea în ce măsură acestea se potrivesc imperiilor cărora le sunt asociate, Daniel a realizat mai mult decât un istoric – el a prezis succesiunea acestor imperii. Profețiile nu se va opri aici

²⁴ Vezi C. Boutflower „In and Around the Book of Daniel“ (trad. „Despre cartea lui Daniel“)

însă. Ajuns la Roma, el spune „Până aici și nu mai departe.” Roma urma să fie înlocuită ca putere nu de un al cincilea Imperiu, similar primelor patru, ci de un stat scindat de probleme politice (picioarele din fier și lut),²⁵ și de o nouă putere, ce urma să se ridice din al patrulea Imperiu, ce se distinge în visele premonitorii ale unui profet, graiul mincinos al unui fals profet și acțiuni de persecuție și învinuire.

Acest stat măcinat de probleme politice a început să existe încă din timpul declinului progresiv al Imperiului Roman; Încercările turcilor, francezilor și prusacilor de a pune bazele unui al cincilea stat, eșuau de fiecare dată când victoria părea sigură; atunci când Viena cea încăpățânată, victoriosul Nelson, invazia funestă a Moscovei și Bătălia Angliei au încercat din răspuțeri, al cincilea Imperiu a întârziat să se ridice.

În schimb, s-a ridicat succesorul celui de-al patrulea imperiu, acela ce purta însemnul lui David, și a preluat frâiele acelei Rome părăsite de împărat, distingându-se prin sfera diferită de interese.²⁶

Profețiile lui Daniel despre scopul lui Dumnezeu s-au justificat, și împreună cu ele și o parte a Scripturilor. Desigur că profețiile nu se opresc aici. Fiecare dintre ele ne trimite la un alt eveniment care urmează să se petreacă. De aceea, suntem norocoși să trăim aceste vremuri și nu cele premergătoare crizei anunțate. Asupra acestui subiect vom reveni însă mai târziu.

Evreii și Împăratul lor promis

Ultima dată când ne-am concentrat asupra evreilor, aceștia treceau prin momente dureroase. Mulți dintre ei rămăseseră în exil; unii se întorseseră înapoi pe pământurile lor pentru a-L întâmpina pe Mesia, urmând ca apoi să Îl omoare. Apoi, drept urmare a groaznicului masacru a campaniei romane, evreii fuseseră din nou împrăștiați în lume. Ne-am ocupat deja de acea parte a Vechiului Testament care trasează aceste momente la fel ca și de părțile care vorbesc despre răspândirea mesajului Scripturii printre toate națiunile. A fost arătat că Daniel prezisese corect data venirii lui Mesia, scopul lucrării Sale și modul în care El urma să moară, și a pregătit pentru Isus perspectiva nimicirii ce avea să urmeze. Isaia și Zaharia și-au adus și ei contribuția la povestea ce fusese scrisă înainte.

Ne găsim acum în fața prezicerilor făcute de Însuși Isus. Pentru aceia care

²⁵ Daniel 2.33, 41-43

²⁶ 2 Tesaloniceni 2.4; vezi H. Grattan-Guinness, „Romanism and the Reformation” (trad. Catolicismul și Reforma Protestantă – publicație netradusă în limba română)

insistă asupra ideii că Evanghelia a fost scrisă după asedierea Ierusalimului și că nu a existat nici o profeție care să se refere la acest eveniment, nu putem decât să ne manifestăm imposibilitatea de a fi de acord cu ei, și să le prezentăm în continuare o parte a profețiilor lui Isus. Este foarte ușor de observat adevărul de care sunt înconjurate aceste profeții. Cu mult timp înainte de moartea sa, Luca²⁷ îl prezintă pe Isus profitând de ostilitatea conducătorilor pentru a le reaminti că și strămoșii lor trataseră primii profeți într-un mod asemănător și amenințând cu aceleași pedepse distrugătoare pe care le suferiseră și cei din trecut, din cauza ignoranței lor. Acestea sunt consecințele la care ne-am fi așteptat și noi iar profeția este în acord perfect cu evenimentul descris. „Domnul, Dumnezeuul strămoșilor lor, Și-a trimis tot timpul mesagerii la ei, i-a trimis pentru că Îi era milă de poporul Lui și de Lăcașul Său. Ei însă i-au luat în derâdere...până când mânia Domnului a ajuns fără leac”²⁸. Isus face o profeție asemănătoare și în timpul urcării anevoioase și dureroase pe muntele Golgota și nici aceste informații nu par a fi rodul fanteziei.

Însă cea mai importantă dintre profețiile lui, pe care postdatarea teoriilor necredincioase încearcă să o atace este cu siguranță cea de pe muntele Măslinilor²⁹, ale cărei detalii sunt atât de precise încât ne este imposibil să o ignorăm. Deoarece ceea ce am arătat mai devreme despre Deuteronom demonstrează că este imposibil să separăm prezicerile din Scriptură prin postdatare, ne vom mulțumi să notăm faptul că Isus face aceste profeții în două părți distincte:

- Deși Isus prevestește distrugerea Ierusalimului în anul 70 D.Hr., așa cum arată și înscrisurile istorice, acest fapt nu va fi considerat o dovadă; și
- Isus a profețit despre evenimentele ce urmau să ducă la o catastrofă de proporții în rândul omenirii.

Prin această ultimă profeție, Isus se alătură profețiilor Vechiului Testament și ne aduce astfel în punctul culminant al studiului nostru referitor la profețiile din Scripturi.

Restabilirea evreilor și ultimele zile

În paginile anterioare ale prezentului capitol am stabilit că evreii nu avea să fie distruși în totalitate. Însă scopul lui Dumnezeu nu a fost acela ca

²⁷ Luca 13.34

²⁸ 2 Corinteni 36.15-16

²⁹ Luca 21; Marcu 13; Matei 24

națiunea să fie împrăștiată în toată lumea pentru eternitate. Profeții ne vorbesc despre un viitor mai bun, la fel ca Ieremia care ne vorbește astfel despre sfârșitul acestor lucruri:

„Ascultați cuvântul lui Dumnezeu, neamuri, și vestiți-l în ostroavele de departe! Spuneți: „Cel ce l-a risipit pe Israel îl va aduna și Își va păzi turma ca un păstor!“ Căci Domul îl va răscumpăra pe Iacov și îl va elibera din mâna unuia mai puternic decât El.”³⁰

Restul profețiilor întăresc cele spuse despre acest final fericit.³¹ Există chiar și detalii referitoare la modul în care poporul evreiesc se va întoarce pe pământul Israelului, cu ajutorul unei națiuni prietenoase.³² Astfel de profeții au ajutat un student la teologie, din anul 1848 să găsească semnul profeției unei preziceri, cuprins în aceste cuvinte:³³

„Nu știu dacă acei oameni care în prezent trasează destinul politicii externe a Marii Britanii, au luat în calcul ideea asumării suveranității Țării Sfinte, împreună cu promovarea colonizării acesteia de către evrei; este cert însă că intențiile lor prezente nu sunt importante atât timp cât ele vor fi dictate doar de evenimentele ce urmează să aibă loc, și care nu pot fi strămutate nici prin puterea combinată a cerurilor și pământului, deoarece...degetul lui Dumnezeu a indicat calea pe care trebuie să pășească Marea Britanie, fără a exista nici o posibilitate de sustragere de la acest destin decis.”

Evenimentele istoriei au susținut în proporție mare aceste profeții ale Scripturilor. La momentul când aceste cuvinte fuseseră scrise erau foarte puțini evrei în Israel și nici chiar la șaptezeci de ani mai târziu, numărul acestora nu crescuse considerabil. În anul 1887, după primul Congres Sionist de la Basel și după ce conducătorii turci au fost supuși unei abordări directe, s-a reușit obținerea unui număr de concesiuni la adresa imigranților evrei, care nici nu puteau visa la o imigrare la scară largă. Cu toate acestea primul război mondial a început în 1914 și a plasat Turcia și Marea Britanie pe baricade inamice. Serviciile aduse de evreul Weizmann cauzei britanice și intereselor mai puternice a promovat Declarația Balfour prin care „Guvernul Majestății

³⁰ Ieremia 31. 10,11

³¹ Isaia 35.10, 51.11, Ezechiel 36.37, Amos 9.11-15

³² Isaia 18 și 60.9

³³ I. Thomas, „Elpis Israel“ 1848, Edn. 1924, p.442.

Sale favorizează numirea Palestinei drept Țară de origine a evreilor.“

Nu ne preocupă aici diversele interpretări ale acestei promisiuni ci ceea ce s-a întâmplat între această dată și timpurile prezente. În anul 1917 Ierusalimul a fost smuls Turciei de către Generalul Allenby urmând ca prin Acordul de Pace să i se ofere Marii Britanii drepturi asupra țării. Imigrarea evreilor a fost oprită și interzisă de către conflictele de interese care au urmat acestor evenimente, după care evreii și-au manifestat lipsa dorinței de a se întoarce pe pământul strămoșilor lor. Cu toate acestea, acum sunt 600.000 de evrei pe acest pământ, ceea ce constituie aproximativ o treime din populația evreiască.

Acest număr nu înseamnă că fiecare cuvânt al profeției a devenit realitate ci că numărul evreilor stabiliți în Ierusalim este cel mai mare de până acum, mai mare decât acela din vremea lui Zerubabel³⁴ (50.000) și mai mare decât orice migrare de populație din ultimele trei milenii. Această restabilirea a poporului evreiesc va continua, desigur nu fără piedici, și un deznodământ similar începuturilor. Ceea ce ne spune însă începutul îndeplinirii profețiilor este faptul că profeții de acum două mii până la două mii și jumătate de ani în urmă au profețit just ceea ce în final urma să se adevărească, într-un fel sau altul. Evreii care revin pe pământul de origine nu realizează în totalitatea lor că de fapt participă la îndeplinirea profețiilor lui Dumnezeu, iar acesta este un alt caz care indică necredința acelor care nu cred cele spuse și demonstrate de profeții din trecut. Biblia ne povestește³⁵ despre necredința evreilor întorși în Palestina, și despre măsurile ce urmează să fie luate pentru a îndrepta credința lor. Evreii și-au asumat neînțelegerea mesajului lui Dumnezeu atunci când L-au răstignit pe Isus³⁶, însă această necredință nu va dăinui etern.

Discuția aceasta a pornit însă de la redarea Israelului evreilor, precum Însuși Domnul Isus profețise. „Ierusalimul“ a spus El, „va fi călcat în picioare de către neamuri, până când se vor împlini vremurile neamurilor“³⁷ și se pare că ne apropiem cu pași repezi de acel moment al istoriei noastre.

Isus continuă să descrie în detaliu evenimentele care vor marca timpurile acestea. „Vor fi semne în soare, lună și stele, iar pe pământ va fi suferință printre neamuri, încremenite de urlatul mării și al valurilor. Oamenii vor

³⁴ Ezra 2. 64,65

³⁵ Ezechiel 36.16-29

³⁶ Romani 11.25

³⁷ Luca 21.24

leșina de frică în așteptarea lucrurilor care urmează să vină asupra omenirii, căci puterile cerurilor vor fi clătinate.”³⁸

Vremea eliberării evreilor de necazurile lor va fi o vreme cu necazuri nemaîntâlnite, chinuri și frică în fața unui sentiment aprig de neputință „oamenii vor leșina de frică”. Iată așadar una din cel mai des întâlnite corespondențe atunci când este vorba de profeții ale profeților sau ale lui Isus. Luați aminte la următoarele cuvinte:

„După multe zile vei fi pregătit; la sfârșitul anilor vei veni împotriva unei țări refăcute de pe urma sabiei și adunată din mai multe popoare pe munții lui Israel, munți care fuseseră multă vreme pustii. Ea va fi atunci o țară scoasă dintre popoare, care locuiește în siguranță...în ziua aceea în care Gog va veni împotriva țării lui Israel, zice Stăpânul Domn, Îmi va izbucni furia aprinsă. Îl voi judeca prin molimă și prin vărsare de sânge. Ploaie năprasnică, grindină cât piatra, foc și pucioasă voi revărsa peste el, peste hoardele lui și peste multele popoare care vor fi ca el. Îmi voi arăta astfel măreția și sfințenia lui. Mă voi face cunoscut în ochii multor neamuri. Și vor ști că Eu sunt Domnul.”

Întoarcerea evreilor pe pământul sfânt va duce la o vastă campanie militară ce va avea drept scop nimicirea evreilor, la o provocare a invadatorilor de către ocupanții țării³⁹ și la intervenția divină.

„În vremea aceea se va ridica Mihail, mare căpetenie, ocrotitorul poporului tău, va fi o vreme de necaz cum n-a mai fost de la începutul vremurilor și până atunci. Dar în vremea aceea, poporul tău va scăpa și anume oricine va fi găsit în carte.”⁴⁰

Nu ni se spune nimic aici despre criză însă atât Isus cât și Ezechiel menționează aceleași simptome ale crizei; reînvierea națiunii evreiești și o teroare fără seamăn ce urmează să cuprindă lumea. Există și o urmare a acestor lucruri, despre care se va vorbi mai mult.

„Căci iată în zilele acelea și în vremea aceea, când îi voi aduce înapoi pe captivii lui Iuda și ai Ierusalimului, voi aduna toate neamurile și le voi coborî în valea lui Iehoșafat...vestiți lucrul acesta printre neamuri:

³⁸ Luca 21.25-26

³⁹ Versetul 13

⁴⁰ Daniel 12.1

„Pregătiți-vă de război! Ridicați vitejii! Toți războinicii să se apropie și să atace”...vin mulțimi peste mulțimi în valea hotărârii! Căci ziua Domnului este aproape în valea hotărârii. Soarele și luna se vor întuneca iar stelele își vor pierde strălucirea. Domnul va răzni din Sion...”⁴¹

Este imposibil să nu observăm felul în care aceste cuvinte se potrivesc cu ceea ce a spus Însuși Isus: Ierusalimul va fi redat evreilor, așa cum se vestește în stele și de asemenea, vor sosi și necazurile, care la Ezechiel apar sub forma conflictelor de război.

„În ziua aceea voi preface Ierusalimul într-o piatră grea pentru toate popoarele. Toți cei ce vor încerca să se miște se vor răni; da, toate neamurile pământului se vor strânge împotriva lui. În ziua aceea, zice Domnul, voi lovi toți caii cu panică, iar pe călăreți cu nebunie.”⁴²

„Voi aduna toate neamurile pentru a lupta împotriva Ierusalimului. Cetatea va fi cucerită, casele vor fi jefuite, iar femeile vor fi necinstite. Jumătate din cetate va pleca în exil, dar rămășița poporului nu va fi nimicită din cetate.”⁴³

Studiul nostru se încheie cu aceste două pasaje din Zaharia. Ele conțin atât de mult adevăr încât chiar și aceia care sunt decizi să găsească alte diverse interpretări pentru profețiile Vechiului Testament nu vor putea nega confirmarea oferită de Noul Testament. Ni se oferă imaginea reînțoarcerii evreilor pe pământul sfânt, însoțită de pregătire pentru război la scară mare și conflicte la nivel internațional, menite să uimească prin violență lor și prin imposibilitatea găsirii unor soluții de ordin uman.

Corelarea tuturor profețiilor cu evenimente curente precum și chinurile generațiilor trecute nu pot fi trecute cu vederea. A presupune că strădania umană nu poate duce la rezolvarea problemelor, al căror gust amar l-am simțit deja, poate fi considerat ca fiind lipsă de cooperare la nivel mondial, deși atunci când toți oamenii vor ști în sufletul lor că întreg efortul depus pentru a îndrepta ceea ce întreaga istorie a omenirii a greșit, este zadarnic. Chiar și în acest caz, dovezile se află în fața noastră. Scripturile își găsesc astfel justificarea.

Exemplele au fost alese cu înțelepciune. Este adevărat că referințele pe

⁴¹ Ioel 3.1-9

⁴² Zaharia 12.3

⁴³ Zaharia 14.2

care le-am făcut ne permit să le folosim doar pentru a mărturisi adevărul Bibliei, deși nu a trecut neobservat nici faptul că aceste profeții au fost alese din două motive. Profețiile stau în primul rând mărturie pentru prezența spiritului divin în Scripturi dar ne și indică felul în care totul are un sens, demonstrând înlănțuirea tuturor evenimentelor până la deznodământ. La fel cum am arătat și anterior că cel mai timpuriu martor al Învierii lui Isus proclamă că Acesta nu și-a încheiat încă lucrarea pe pământ, la fel cerem îngăduință aici pentru a termina profețiile pe care le-am numit. Facem acest lucru nu ca dovezi aduse Scripturii și a celor ce vor urma să se împlină conform acestora, ci ca dovezi pentru cititorii Scripturilor a celor dorite de Dumnezeu.

Ezechiel ne oferă apoi imaginea poporului din nord (pe care unii dintre cititori îl pot identifica) înfrânt, nu de către adversarul său de pe Tărâmul Sfânt (a cărui identitate a fost vag definită) ci de către puterea directă a lui Dumnezeu. Ioel ne spune și el acest lucru prin cuvintele „Domnul va răzni din Sion”⁴⁴ sau Zaharia: „Dumnezeu va izbăvi corturile lui Iuda și ale Ierusalimului”⁴⁵ iar „Picioarele Lui vor sta pe muntele Măslinilor.”⁴⁶ Isus îi roagă pe aceia ce recunosc aceste semne: „Îndreptați-vă și ridicați-vă capetele, pentru că răscumpărarea voastră se apropie!”⁴⁷ Cât despre felul acestei răscumpărări, nu trebuie să ne punem nici o întrebare. Aceasta se va împlini doar la a doua venire a lui Isus, iar aici, două profeții ale Vechiului Testament se întâlnesc cu Evanghelia după Luca pentru a întări acest mesaj: deoarece Zaharia ne spune: „că atunci o națiune pedepsită „va privi la Mine, la Cel pe care L-au străpuns și Îl vor jeli cum jelește cineva pe propriul fiu...”⁴⁸, în timp ce Daniel ne spune că acesta va fi momentul ce va sta drept mărturie Învierii Morților când „mulți dintre cei ce dorm în țărâna pământului se vor trezi, unii – pentru viața veșnică, iar alții – pentru rușine și veșnic dispreț.”⁴⁹

Lipsa de credință în ultimele zile

Vom concluziona acest studiu al profețiilor din Scripturi cu un alt aspect ce ține de dezacordul cu care omenirea privește veridicitatea acestora. După

⁴⁴ Ioel 3.16

⁴⁵ Zaharia 12.7

⁴⁶ Zaharia 14.4

⁴⁷ Zaharia 21.27-36

⁴⁸ Zaharia 12.10

⁴⁹ Daniel 12.2

cum am arătat și mai devreme, evreii au îndeplinit profeția indiferent de voința lor, prin răstignirea lui Isus; și o îndeplinesc din nou atunci când Sioniștii de natură materialistă se întorc spre Tărâmul Sfânt. Lumea creștinismului cunoaște însă un scop similar și pentru cea de-a doua venire a lui Isus.

Există dar un semn al unui eveniment care va fi așteptat de foarte puțini atunci când el va fi aproape. Dacă, dimpotrivă mulți s-ar aștepta la evenimentele proorocite, atunci profețiile însele ar sta sub semnul îndoielii. Putem așadar analiza cuvintele lui Pavel, cu o mică modificare de conținut: „Însă locuitorii regatului (Ierusalimului) și conducătorii lor nu L-au cunoscut pe Isus și, prin faptul că L-au condamnat, au împlinit cuvintele din Profeți, care sunt citite în fiecare zi de Sabat.”⁵⁰

Lipsa credinței nu are nevoie de nici o dovadă, însă precizarea necredinței are. Pilda lui Isus despre văduva stăruitoare⁵¹ vorbește despre timpuri ce vor veni și în care Dumnezeu Își va răzbuna alesul, dar și despre consecințe sumbre ale acestei răzbnări: „Dar când va veni Fiul Omului, va găsi El oare credință pe pământ?”

Profeția de pe muntele măslinilor, care vorbește despre schimbarea oamenilor între prima și a doua venire a lui Isus, ne spune că „Din cauza înmulțirii fărădelegii, dragostea celor mulți se va răci”, continuând apoi prin a asemui timpul venirii Învățătorului cu modul de viață ignorant și pur materialist al zilelor lui Noe și Lot.⁵²

Apostolul Pavel oferă o imagine vie a revoltei religioase care va caracteriza ultimele zile, a greșelilor abundente atât în credința cât și în comportamentul oamenilor, și a decăderii simțului moral care are drept consecință „ipocrizia mincinoșilor, a căror conștiință a fost însemnată cu fier roșu”⁵³, propoziție ce pare să anticipeze în mod sumbru felurile propagande din timpurile moderne. Referindu-se la aceeași perioadă, el critică în termeni aspri atât lipsa puterii credinței cât și pe aceia ce iubesc mai degrabă plăcerile, iar această duritate este agreată mai curând de aceia care văd decât de aceia în cauză.⁵⁴

În cele din urmă, Petru condamnă concepțiile zilelor prezente asupra problemei și oferă sfaturi potrivite acelor care recunosc adevărul:

⁵⁰ Faptele apostolilor 13.27

⁵¹ Luca 1-8

⁵² Matei 24.12, 37-39

⁵³ 1 Timotei 4.2

⁵⁴ 2 Timotei 3.1-5

„Preaiubiților, aceasta este deja a doua scrisoare pe care v-o scriu. În amândouă încerc să vă trezesc mintea sinceră prin a vă atenționa că trebuie să vă amintiți cuvintele spuse mai înainte de sfinții profeți și de porunca Domnului și Mântuitorului, care v-a fost spusă prin apostoli. Înainte de toate, trebuie să știți că în zilele de pe urmă vor veni batjocoritori plini de batjocură, care vor umbla după poftele lor și vor zice: „unde este promisiunea venirii Lui? Căci de când au adormit strămoșii noștri, toate rămân așa cum au fost de la începutul creației!”⁵⁵

Acela care are urechi să audă. Sau, în același fel în care concluzionează și Petru: „Domnul nu e hoț în a-și împlini Promisiunea.”⁵⁶

Cititorul se poate să fi observat cum anumite idei, regăsite în teme distincte, se repetă în cadrul acestei discuții. Spre exemplu, străpungerea coastei lui Isus, ca ultimă dovadă, adevărea nevinovată a Scripturii împreună cu armonia inexplicabilă a tuturor evenimentelor legate de Înviere și profețiile împlinite.

Toate acestea nu sunt fantezii; dar nu sunt nici accidentale. Aceste potriviri nu au fost intenționate de autorul acestei cărți. Într-adevăr, el a urmărit cu plăcere deosebită felul în care reiterările își găseau locul în text, în timpul pregătirii lucrării. El doar spera să reușească să adune o serie de dovezi care să dovedească negreșit caracterul divin al Bibliei și importanța acesteia; se pare însă că firul epic al cărții a depășit așteptările autorului. Pe parcursul evoluției sale, acest volum și-a dobândit conștiința scopului divin servit și a îmbinat întreg adevărul din Scriptură care îl demonstrează. Coincidențele nu sunt nicicând accidentale. Nici o lucrare aparținându-I lui Dumnezeu nu poate fi astfel.

Cel care ne ghidează nu va rămâne însă mereu la distanță. Studiul lui Daniel cu referire la imperiile lumii, pe care l-am analizat și noi, nu s-a oprit brusc după căderea celei de-a patra stăpâniri și o a cincea divizată din acesta. O a cincea împărăție, a lui Dumnezeu, urmă să se instaureze și să facă auzită voința lui Dumnezeu din Sion. „În zilele acestor împărați însă Dumnezeu cerurilor va ridica o Împărăție veșnică, care nu va fi distrusă niciodată și care nu va fi lăsată în mâinile altui popor. Ea va sfărâma și va pune capăt tuturor

⁵⁵ 2 Petru 3.1-4

⁵⁶ 2 Petru 3.9

acelor împărății, însă ea va dăinui veșnic.”⁵⁷

Întreaga suferință care a marcat prima venire a lui Isus va fi splendoare la cea de-a doua venire a Sa.

De la prima ediție a acestui volum, Israelul și-a dobândit independența. Au fost purtate trei războaie învingătoare împotriva națiunilor arabe vecine, iar populația evreiască atinge încet cifra de 3 milioane. Iată deci un domeniu în care împlinirea profețiilor este nu numai clară dar și foarte rapidă, ceea ce ne demonstrează apropierea unui viitor plin de evenimente.

⁵⁷ Daniel 2.44

8. Detaliile mărunte

Una dintre cele mai grave consecințe ale unei atitudini greșite în fața Scripturilor este că am permis atâtor științe distrugătoare aduse de guri cu iz teuton, umbrind de bună voie zelul constructiv al mai multor cărturari decât în vremurile trecute. Niciuna dintre ipotezele plauzibile sau ciudate ale anatomiștilor nu au reușit să clatine munca laborioasă a autorilor precum Blunt¹, și totuși „coincidențele neintenționate“, cu ajutorul cărora am demonstrat atât de elegant unitatea Scripturilor, și în mod special a Vechiului Testament, au fost date uitării în favoarea unei disecții minuțioase, care atacă autonomia îmbinării și caracterului fragmentar al Bibliei și contestă echilibrul mintal al editorilor. Până la urmă ce editor în toate mințile ar fi îmbinat fire narative referitoare la Creație, a căror puternică discordanță este evidentă tuturor generațiilor de critici din ultimele 25 de secole.

Acest capitol își propune deci să demonstreze (uneori prin a împrumuta raționamente de la Blunt) că în ceea ce privește detaliile, Scripturile oferă o reprezentare clară, deși silențioasă, a desăvârșirii divine manifestată în cele mai mărunte dintre lucruri, la fel cum capitolele anterioare au demonstrat arhitectura divină în lucrurile mărețe.

O dată ce poporul Israelul a pătruns pe tărâmul făgăduit, acesta a întârziat să respecte porunca divină referitoare la distrugerea triburilor autohtone. Consecințele acestui fapt (după cum se arată în cărțile lui Iosua și Judecători) au fost că pentru o perioadă îndelungată de timp poporul israelit a suferit din cauza subordonării periodice și de lungă durată în fața popoarelor pe care ar fi putut să le strămute. În timpul primului rege israelit situația era atât de gravă încât popoarele dușmane interziceau evreilor să se folosească de armele făurite de fierar, astfel încât ei se vedeau obligați să își producă propriile arme de război.² Dacă Samuel ar fi scris despre aceste lucruri

¹ Blunt: „Scriptural Coincidences“ (1847) (trad. „Coincidențe în Scripturi“ – volum netradus în limba română). Ediție retipărită și disponibilă la adresa The Christadelphian, 404 Shaftmoor Lane, Birmingham

² 1 Samuel 13.19

ulterior, fără a poseda cunoștințe recente din acele locuri, această istorisire ar putea fi atunci considerată pură născocire, lipsită de o bază solidă de argumente.

În aceste condiții ne poate uimi faptul că în Cartea Judecătorilor se regăsesc numeroase indicii referitoare la aceste evenimente petrecute în istoria evreilor. Salvatorul, pe nume Ehud, care a cucerit Moabul, a scăpat evreii după ce și-a făurit un pumnal pe care l-a folosit cu îndrăzneală împotriva dușmanului. Ehud era stângaci, însă pentru a scăpa de urmărire și învinuire, și-a folosit mâna cea dreaptă pentru a comite crima.³ Un salvator ulterior a folosit în mod ingenios o țepușă de mânat vite pentru a scăpa evreii de filistenii;⁴ pe timpurile lui Debora oamenii erau atât de sărăciți din cauza războiului încât 40.000 de războinici abili au fost lipsiți de scuturi și sulite;⁵ iar Samson cel de temut a intrat neînarmat pe un tărâm locuit de lei, unde a reușit să ucidă o mie de oameni cu o falcă de măgar.⁶

Acestea sunt evenimente care sunt neverosimile pentru mentalitatea societății contemporane. Să presupunem însă că ele ar fi pură ficțiune. În acest caz, de câtă măiestrie ar fi nevoie și în același timp de câte neatenție la potrivirea detaliilor ar da dovadă autorul unor astfel de fabulații? Este cert însă că aceste coincidențe minuțioase ne fac să credem cu mai multă ușurință, oricare ar fi problemele sau dubiile cu care se confruntă credința noastră.

Faptul că Moab este menționat ca unul dintre dușmanii Israelului permite o justificare o contextului general al lui David și al strămoșilor săi, deoarece el este reprezentat ca trimițându-și părinții în acea țară pentru siguranță în timpul exilului său în Israel, în timp ce cartea lui Rut ne spune cum conducătoarea moabilor a venit din țara ei în Israel și a devenit astfel străbunica lui David. Cu toate acestea, Samuel nu menționează nimic despre această moștenire în documentele privitoare la azilul nepotului lui Rut.⁷

Una din pedepsele aspre ale lui Dumnezeu, care se lovește de dezaprobarea dură a necredinciosului, este uciderea neașteptată a lui Uza, atunci

³ Judecătorii 3.16

⁴ Judecătorii 3.31

⁵ Judecătorii 5.8

⁶ Judecătorii 14.5; 15.5

⁷ 1 Samuel 22.3; Rut 4.18-22; Blunt, p.124

când acesta îl ajută pe David să aducă Chivotul din exil.⁸ Deși nu există nici o aluzie la faptul că David împreună cu ceilalți oameni ar fi avut un comportament nepotrivit, ei suferă această pierdere imensă. Chivotul este repede dus în casa lui Obed-Edom ghinitul, acesta fiind și locul unde Chivotul va rămâne pentru o perioadă mai lungă de timp.

Nu există nimic în această poveste care să ne spună că ar fi fost greșit din partea oamenilor să transporte Chivotul cu un car; nici ceva care să indice că ar fi fost datoria neamului cohatiților, din Leviți, să care Chivotul pe umeri; nici că vreunul din orașele lăsate în seama acestui neam ar fi fost pregătit pentru o astfel de sarcină și că în concluzie, Obed-Edom ar fi fost un paznic potrivit pentru Chivot. De asemenea, nu ni se specifică nimic nici mai târziu, atunci când Chivotul este mutat ulterior de către persoanele potrivite în casa definitivă, despre faptul că regulile ar fi fost respectate doar pentru că disciplina în acest sens a demonstrat că ele nu pot fi ignorate. Cu toate acestea, cele patru cărți – Numeri, Iosua, 2 Samuel și 1 Cronici – contribuie la această poveste uimitoare fără nici cea mai mică urmă de șfială sau uneltire.

Urmele lăsate de istorie referitor la o asemenea întâmplare sunt cu mult mai importante, prin faptul că însuși un miracol (unul în stare brută) se află la baza lor, scopul lui fiind și de a servi drept liant pentru un eveniment care a avut loc, fără nici cea mai mică umbră de dubiu, și de a transmite cuvântul lui Dumnezeu în pasajele Bibliei.

Atunci când Palestina a fost divizată în două părți, Regatul din Nord era la început mai mare și mai puternic decât cel din Sud. Cu toate acestea, în vremurile timpurii ale diviziunii, când cele două regate se aflau în război, regele teritoriului din nord a construit o fortăreață, Rama, la granița dintre cele două regiuni „ca să nu dea voie nimănui să iasă sau să intre în teritoriul lui Asa, regele lui Iuda”. Atunci când o uneltire între Asa și regele păgân l-au forțat pe regele din nord să se retragă, acțiunile imediate și planuite ale lui Asa au fost orientate spre concentrarea tuturor eforturilor pentru căderea cetății Rama.⁹

Această decizie poate însemna fie o proastă guvernare sau eroare în firul narativ, deoarece este normal ca imperiul mai slab să aibă nevoie de mai multe cetăți de apărare decât cel puternic! Însă, motivele din spatele acestei decizii se impun ca simple coincidențe. Israelul de Nord a lepădat credința

⁸ 2 Samuel 6.7

⁹ 1 Regi 15.17, 21-22, Blunt, p.185

în Dumnezeu, în timp ce Iudeea a rămas altar de venerare. Așa cum a bănuit și primul rege răzvrătit, mulți oameni din regatul său ar fi fost tentați să călătorească spre Israel pentru a-și dovedi credința. Acesta este motivul pentru care el a oferit obiecte diferite de adorație în nord spre deosebire de sud. Se pare însă că încercările sale au eșuat și de aceea Baasha a apelat la soluția disperată de a fortifica frontierele, încercând să împiedice astfel populația să părăsească țara.

Această teamă de migrație a populației pare a fi o reacție motivată atât timp cât istoria ne indică o creștere numerică rapidă a forțelor armate iudaice, de la 180.000 până la 400.000 pentru a ajunge la 580.000 iar apoi la peste un milion de luptători.¹⁰ Temerile lui Ieroboam era motivate; Fortăreața lui Baasha era o necesitate; demolarea ei de către Asa a fost o manevră pur politică. Toate aceste evenimente se petrec în mod natural și servesc drept martori exactității firului narativ, sugerând că venerarea lui Iehova în Ierusalim era într-adevăr semnul adevăratei credințe.¹¹

Un exemplu mult mai timpuriu (pe care nu îl găsim la Blunt) aruncă lumină asupra istoriei umane în timpul lui Moise. După ce acesta a plecat din Egipt, după uciderea asupritorului egiptean, el s-a stabilit în Midian, și s-a căsătorit cu fiica preotului din această regiune, pe nume Reuel.¹² Pentateuhul prezintă însă acest preot sub diferite alte nume: Reuel sau Raguël¹³, Ietro¹⁴ sau Hobab¹⁵, fără ca acest fapt să însemne vreun motiv de a trage concluzii pripite. Așadar, un prim punct ce trebuie observat cu atenție este că cuvântul fiică, folosit pentru a o descrie soția lui Moise, este folosit doar în relație cu Reuel, în timp ce cuvântul „socru” este un cuvânt de origine ebraică (*Chathan*, folosit pentru a descrie relații de rudenie din urma căsătoriei, precum „soacră” sau „ginere”).¹⁶ Așadar tragem concluzia, din faptul că în Numeri 10.29, Hibab este numit fiul lui Reuel (Raguël) că măcar într-o singură situație acest nume se referă la „cumnat”. Versiunea revizuită a Bibliei

¹⁰ 1 Împărați 12.21; 2 Cronici 13.3; 14.8; 17.14; Blunt pp.187-190

¹¹ Vezi Hart-Davies, „The Severity of God” (trad. Asprimea lui Dumnezeu” – netradus în lb. Română)

¹² Exodul 2.18, 21

¹³ Numeri 10.29

¹⁴ Exodul 3.1, 4.18, 18.1-12

¹⁵ Numeri 10.29; Judecătorii 4.11

¹⁶ Deuteronom 27.23; 1 Samuel 18.21-27

indică acest fapt în Judecătorii 1.16; 4.11.

Așadar iată care este situația, așa cum s-a petrecut din punct de vedere istoric. Moise s-a căsătorit cu fiica lui Reuel, preotul și a fost angajat ca oier de către cumnatul său Ietro, care a devenit preot după moartea lui Reuel.¹⁷ Apoi însă a sosit timpul ca Moise chemat de Dumnezeu (momentul Copacului în flăcări) să se întoarcă și să salveze poporul din Egipt iar astfel el a plecat împreună cu soția sa Sefora. S-ar părea că Moise a încălcat porunca lui Dumnezeu în timpul șederii sale în Midian, parțial și din cauza noilor relații de familie stabilite acolo, deoarece a omis să își circumcidă copiii. Însă în timpul unui eveniment dureros și spre supărarea Seforei, Dumnezeu a cerut ca acest ritual să fie respectat.¹⁸

De la acest moment detaliile referitoare la Moise și familia sa încep să dispară din povestire. El va merge să își cunoască fratele, Aaron, însă soția sa nu va mai fi menționată până când aflăm cum Ietro vine să îl întâlnească pe Moise pe muntele Sinai, unde acesta se găsește alături de poporul său, aducându-i și pe Sefora împreună cu cei doi fii ai săi „pe care Moise îi trimisese acasă”¹⁹. Îmbinare celor două fire narrative lasă un iz de tristețe domestică. Ostilitatea arătată de Sefora în ceea ce privea poruncile lui Dumnezeu a făcut ca Moise să o trimită acasă, deși nu se menționează acest fapt niciunde, la un frate care avea să îi inspire necondiționat ură pentru soțul său până în momentul în care eliberarea evreilor din Egipt avea să îl convingă pe Ietro că Moise a acționat corect. Drept consecință, Ietro o aduce pe Sefora la Moise pentru împăcare.

Aceste evenimente, ce pot fi demonstrate la fel ca și eliberarea poporului evreiesc din Egipt, nu se opresc însă aici. Aflăm în continuare că pe vremea când Israelul se afla în pustietate, exista și un alt conflict familial. Aaron și Maria au vorbit împotriva lui Moise pentru că se căsătorise cu o femeie cușită.²⁰ Până aici nu există nici o mențiune referitoare la acest fapt și atunci cum putem scăpa tentației de a crede că Moise a păstrat această căsătorie păgână ascunsă de fratele și sora sa, până în momentul în care Ietro, spre rușinea lui Moise, i-a redat acestuia familia, oferind motiv de mâhnire lui Aaron și Mariei.

Povestea nu se termină aici. După ce i-a oferit sfaturi prețioase lui Moise,

¹⁷ Exodul 3.1

¹⁸ Exodul 4.25-26

¹⁹ Exodul 18.1-27

²⁰ Numeri 12.1

Ietro se întoarce în țara sa²¹, însă se pare să între Moise și cumnatul său Hobab se formase deja o relație și mai solidă. Moise îl roagă pe Hobab să nu părăsească poporul evreiesc ci să îl însoțească pe drumul spre pământul făgăduit, servind drept ghid prin pustietate, pentru a intra apoi în țara sfântă cu aceleași drepturi ca și toți ceilalți.²² Știm că Hobab oscilează la prima rugămintă a lui Moise, însă nu știm cum reacționează celei de a doua rugămintă pe aceeași temă.

Cu toate acestea, aflăm ulterior că atunci când evreii se stabilesc în Canaan, Hobab era cu ei, și a locuit pentru o vreme în Ierihon, deoarece urmașii săi au plecat de aici împreună cu bărbați evrei pentru cucerirea pământului.²³ La fel ca și înaintașii ce serveau drept ghizi, precum Hobab, acești urmași ne apar ca rătăcitori, pentru ca pe timpul împărăției lui Saul să îi regăsim alături de amalechiți. Cu toate acestea, Saul își reamintește de un fapt nementionat altundeva – și anume că „ați arătat bunătate față de toți izraeliții atunci când ei au venit din Egipt.”²⁴

Iată în continuare care sunt ultimele detalii pe care le aflăm despre acești oameni. Un anume Ionadab fiul lui Șimea, intră în alianță cu Iehu, în timpul zilelor sale de credință; tatăl le recomandă fiilor lui să nu bea vin și să doarmă în corturi. Dacă nu am găsi aluzii referitoare la originea acestor oameni într-o altă Carte, nu am ști despre cine se vorbește. Casa lui Șimea era casa cheniților – urmași ai lui Hobab, cumnatul lui Moise. Această rasă de hoinari, ghizi ai pustietății, locuitori nomazi pe teritorii primitive, oameni care locuiau în corturi până în ultimul moment și care intrau în oraș doar atunci când condițiile de viață se înăspreau, forțându-i astfel să își părăsească tabăra.²⁵

Această istorisire romantică poate fi urmărită de-a lungul cărților Exodul, Numeri, Judecătorii, 1 Samuel, 2 Regi, 1 Cronici, și Ieremia – șapte la număr. Și totuși coerența acestei povești este atât de remarcabilă încât este absolut imposibil ca ea să fi fost creată de mintea umană. Perioada de timp pe care se întind aceste evenimente este de peste opt sute de ani. Iată deci un exemplu bun de măiestrie divină cu care putem concluziona analiza noastră asupra detaliilor mărunte ce se regăsesc în Vechiul Testament.

²¹ Exodul 4.26

²² Numeri 10.28-32

²³ Judecătorii 4.11, 17

²⁴ 1 Samuel 15.6

²⁵ 1 Cronici 2.55; 2 Împărați 10.15; Ieremia 35.2-19

Detaliile mărunte ale Noului Testament

Deși Blunt nu își dezvăluie geniul la fel de potent și în exemplele din Noul Testament, există totuși indicii clare că o Mână neomenească a servit drept ghid pentru fidelitatea firului narativ.

Unul dintre aceste exemple apare în legătură directă cu evenimentul hrănirii celor cinci mii de oameni, și este prețios prin aceea că permite o corespondență între Evanghelia lui Ioan și celelalte Evangheliile. Ioan ne spune că acest miracol a fost săvârșit la Marea Galileei, pe malul opus de Capernaum; că și Filip a fost întrebat de unde se poate cumpăra pâine pentru a hrăni mulțimea de oameni; că după ospăț discipolii s-au îmbarcat pentru Capernaum și că Isus i-a însoțit mergând spre ei pe apă. Oamenii remarcaseră că Isus nu se afla în prima barcă și atunci s-au întrebat cum reușise El să treacă pe celălalt mal. De asemenea, alte bărci plecate ulterior au traversat apa pentru a-L întâlni pe Isus.²⁶

Matei punctează că locul în care s-a petrecut miracolul hrănirii celor cinci mii era pustiu iar apoi confirmă și el același eveniment al mersului pe apă, adăugând însă că discipolii lui Isus au întâmpinat dificultăți în traversarea apei în bărci din cauza vântului puternic.²⁷ Marcu ne spune, iar Luca confirmă, că locul unde a avut loc miracolul se afla în apropiere de Betsaida.²⁸

Prima potrivire de evenimente apare referitor la Betsaida. Luca ne spune că miracolul a fost realizat în acest loc; Ioan ne spune că Isus l-a întrebat pe Filip de unde ar putea cumpăra pâine; în timp ce un pasaj anterior din Ioan²⁹ ne spune că Filip fusese născut în Betsaida, și astfel el era cel care ar fi putut ști despre magazinele acestui oraș. Este astfel evident că Isus a ales să îl întrebe pe acesta și nu pe un altul, însă această potrivire de evenimente ne poate scăpa dacă nu analizăm Evangheliile lui Luca și Ioan împreună.

A doua coincidență se referă la problema transportului peste apă. Discipolii pornesc într-o barcă și întâlnesc dificultăți din cauza vântului, așa cum ne spune Matei. Barca în care au plecat ei era singura disponibilă, așa cum este normal într-o zonă pustie (atât Matei cât și Ioan ne spun acest fapt, așa cum reiese din detalii oferite de ambii); cu toate acestea atunci când oamenii au traversat apa pentru a-L vedea pe Isus, ei au făcut-o cu ajutorul unor bărci

²⁶ Ioan 6.1-25

²⁷ Matei 14.24

²⁸ Marcu 6.45; Luca 9.10

²⁹ Ioan 1.44

care apăruseră peste noapte. De ce acest fapt? Ioan ne spune că bărcile erau acolo însă Ioan ne spune, neintenționat se pare, de ce vântul ar fi fost potrivnic acestei călătorii peste apă. Astfel, bărcile au fost împinse spre țărmul pustiu de același vânt care le-a făcut și discipolilor necazuri. Armonia evenimentelor descrise este perfectă, iar frumusețea ei constă tocmai în îmbinarea celor mărturisite de Matei, Luca și Ioan și cele două miracole. Din punct de vedere istoric, aceste miracole nu pot fi separate de restul firului narativ.³⁰

Un nume misterios recurent în Scripturi este acela al lui Ilie. Înainte de nașterea lui Ioan Botezătorul s-a prezis că „Va merge înaintea Lui, în duhul și puterea lui Ilie, ca să întoarcă inimile părinților spre copiii lor și pe cei neascultători la înțelepciunea celor drepți ca să pregătească Domnului un popor care să fie gata pentru El.”³¹ Isus vorbește despre misiunea Sa, spunând: „Și, dacă vreți să acceptați ce vă spun, el este Ilie care urma să vină”³².

Același fapt reiese până în acest moment dintr-o profeție a Vechiului Testament, în care aflăm că Ilie va veni pentru a face ceea ce Luca prezicea pentru Ioan și a pregăti calea pentru Dumnezeu.³³ Este evident ca faptele lui Ilie să fi fost așteptate din partea lui Ioan atât timp încât prima întrebare adresată lui Ioan de către conducători era: „Ești Ilie?”³⁴

Când Ioan a răspuns negativ acestei întrebări, situația a devenit dificilă, mai ales atunci când conducătorii au găsit motive pentru a critica lucrările lui Isus. Nu ni se specifică nicăieri că ei ar fi negat autoritatea Sa pentru că Ilie era profetul ce trebuia să vină mai întâi, însă există indicii clare asupra faptului că ei au început să se îndoiască de cele prevestite imediat după evenimentul cunoscut sub numele de Schimbarea la Față. Este vorba despre momentul când Isus cheamă trei discipoli cărora le arată o viziune a Sa împreună cu alți doi bărbați – Moise și Ilie – iar astfel mințile oamenilor fură măcinate de întrebări în timpul drumului spre casă. „Atunci de ce spun cărturarii că trebuie să vină mai întâi Ilie?”. Cărturarii ostili, a căror autoritate fusese șubrezită de cea a lui Isus, insinuasera că Învățătorul nu putea fi adevăratul Mesia, deoarece predecesorul său promis nu se ridicase încă.³⁵

³⁰ Blunt: pp.283, 295-299

³¹ Luca 1.17

³² Matei 11.14

³³ Maleahi 4.5

³⁴ Ioan 1.21

³⁵ Matei 17.10-12

Cât de multă ironie stă ascunsă în răspunsul lui Isus „Ilie a venit deja, însă ei nu l-au recunoscut, ci au făcut cu el ce au vrut. Tot așa urmează să sufere și Fiul Omului din partea lor.”³⁶

Acuzele aduse Celui care era deținătorul autorității Scripturilor, au fost severe, iar Isus nu încearcă în niciun fel să se discolpe. El le spune discipolilor în cei mai simpli termeni – ceea ce îngerul îi spusese deja Elisabetei – și anume că Ioan botezătorul a îndeplinit profeția și că astfel puterea și autoritatea lui Isus deveneau incontestabile.³⁷ Conducătorii nu avea să se mulțumească doar cu acestea drept dovadă, deși atunci când Isus i-a încercat solicitându-le să spună deschis dacă recunosc că Ioan venise cu autoritatea unui profet trimis de către Dumnezeu, ei nu au îndrăznit să răspundă.³⁸ Motivul pentru care ei nu doreau să accepte aceasta era pentru că Ioan Botezătorul nu avea numele Ilie, un motiv pe care niciun cititor atent al Scripturii nu îl poate accepta și pe care nici cărturarii nu îl puteau susține cu argumente solide.

Însă punctul culminant de-abia acum se apropie. Nu se specifică nicăieri în Biblie că acești cărturari ar fi folosit această învinuire în mod deschis la adresa lui Isus. Însă în ultimele Sale momente, înainte de moarte, ei vor râde de El folosindu-se chiar de cuvintele Sale: Isus se lamentează cu voce tare: „Dumnezeul meu! Dumnezeul meu! De ce m-ai părăsit?”. Nu încapă niciun dubiu că de fapt ei nu l-au auzit bine. Dar iată că se ivise ocazia perfectă ca ei să Îl claseze drept escroc. Ori de câte ori ei încercaseră să Îl umilească pe Învățător în prezența maselor, fuseseră ei înșiși făcuți de rușine, însă acum El nu le mai răspunde, astfel încât ei își continuă discursul mincinos: „Toată viața Sa” – continuă insinuările mincinoase – „acest om s-a dovedit a fi un mincinos prin aceea că înaintașul său Ilie nu a venit. Acum, în sfârșit, în chinurile sale de moarte, recunoaște și El și strigă Ilie, Ilie.” „iată că îl strigă pe Ilie...lăsați să vedem dacă va veni Ilie să îl dea jos!”³⁹

Gradul de înjosire la auzul unor astfel de injurii și batjocuri aproape că nu poate fi închipuit, indicându-ne în același timp situația sumbră pe care o ascunde acest fir narativ. Găsim confirmarea verosimilității Scripturilor tocmai în adevărul necruțător al celor expuse în aceste rânduri.

Următorul argument este personal și este prezentat ca atare, însoțit de

³⁶ Matei 17.11-12

³⁷ Matei 17.11-12

³⁸ Marcu 11. 27-33

³⁹ Marcu 15.34-46

modestie, având în vedere că el nu a fost analizat până acum. De aceea, este dreptul fiecărui credincios al Bibliei să îl respingă în cazul în care îl va găsi insuficient de convingător.

În scrierile lui Luca referitoare la Înviere, Isus se însoțește cu doi străini care călătoreau spre Emaus, iar din această întâmplare se poate deduce o corespondență cu multă semnificație pentru tema noastră.

Se spune așadar că străinul, încă nerecunoscut de ceilalți, a intrat într-o casă împreună cu cei doi, și în timpul mesei „a luat pâinea, a rostit binecuvântare, apoi a frânt-o și le-a dat-o.”⁴⁰ Acest fapt ar putea însemna pur și simplu că invitatul a preluat, în mod neașteptat, rolul gazdei; însă ar putea însemna și mai mult de atât. Este evident faptul că ochii tuturor participanților la acest eveniment au fost deschiși când Isus a frânt pâinea, recunoscându-L de îndată; că evenimentul i-a impresionat într-atât încât oamenii au plecat repede spre Ierusalim unde au anunțat că El li S-a arătat prin *frângerea pâinii*; și că la ultima masă pe care au împărțit-o cu Învățătorul lor, înainte ca El să fie răstignit, Isus a luat pâinea, a binecuvântat-o, și le-a dat-o spunând „Acesta este trupul Meu, care se dă pentru voi; să faceți lucrul acesta în amintirea Mea!”⁴¹

Se recunoaște în acest exemplu evidența ritualului Bisericii Apostolice de a Frânge pâinea din Prima zi a săptămânii, adică duminică. În schimb, sărbătoarea echivalentă evreiască avea loc sâmbăta, Cina cea de taină fusese ținută cu o zi înainte, și nu există nici o mențiune exactă în Scripturi la faptul că această mare sărbătoare creștină s-ar fi ținut în prima zi a săptămânii. Cu toate acestea, acest ritual are loc duminică și este suficient că acesta a fost inițiat de Domnul Înviațat. Dacă într-adevăr este așa, regăsim în tradiția de duminică semne ale bisericii timpurii, care deși sunt ascunse demonstrează acuratețea consemnărilor din Scripturi.

Poate cazul mai sus analizat ne oferă ocazia să evidențiem o altă armonie evidentă între evenimentele consemnate pe tema Învierii și scrierile ulterioare ale apostolilor. Astfel, în cuvântările adresate evreilor, Petru spune „dar Dumnezeu a împlinit astfel ceea ce prevestise prin gura tuturor profeților, și anume că Cristosul Său avea să sufere.”⁴²; în prima epistolă vorbește Dumnezeu care le arată profeților „Suferiințele lui Cristos și slava care urma după

⁴⁰ Luca 24.30

⁴¹ Luca 22.19

⁴² Faptele apostolilor 3.18

acestea.⁴³ fapt ce se află în raport direct cu tema capitolului de față: „Nu trebuia însă Cristosul să sufere aceste lucruri și să intre în slava Lui? Începând de la Moise și de la toți profeții, le-a explicat ce era scris cu privire la El în toate Scripturile.”⁴⁴

Epistolele lui Petru ne permit să demonstrăm discret existența unei relații de prietenie dintre acesta și Domnul Nostru, în numeroase instanțe, în timp ce armoniile dintre aceste evenimente și consemnările Scripturilor asigură credibilitatea ambelor. Astfel, în prima epistolă, acea „moștenire nepieritoare și nepângărită, care nu se ofilește și care este păstrată în ceruri pentru voi”⁴⁵ este o puternică amintire a acelor „Comori în cer, unde nu le distrug moliile și rugina și unde hoții nu le sapă, nici nu le fură.” Laudele sale aduse acelor care Îl iubesc pe Isus fără să îl fi văzut, se regăsește în cuvintele pe care Isus i le adresează lui Toma, „ferice de cei ce n-au văzut și au crezut”⁴⁶. Descrierea lui Isus ca fiind „piatra vie respinsă de oameni” este una pe care chiar El o face, fiind apoi consemnată în Scripturi.⁴⁷ Sfatul prin care El le spune apostolilor despre purtarea lor care trebuie să fie astfel încât oamenii „deși vă vorbesc de rău ca pe niște răufăcători, totuși, văzând faptele voastre bune, să-L slăvească pe Dumnezeu în ziua cercetării”, pasaj care este aproape identic cu Predica de pe Munte: „Tot așa să lumineze și lumina voastră înaintea oamenilor, ca ei să vadă faptele voastre bune și să-L slăvească pe Tatăl vostru, Care este în ceruri.”⁴⁸

Predica de pe Munte este prezentată din nou astfel:

Petru

„Dar, chiar dacă ați suferi din cauza dreptății, este ferice de voi!”
(1 Petru 2.12)

„Dacă sunteți insultați din cauza numelui lui Cristos, ferice de voi!”
(1 Petru 4.14)

Matei

„Ferice de cei persecutați din pricina dreptății, căci a lor este Împărăția Cerurilor.”
(Matei 5.10)

„Bucurați-vă și veseliți-vă, pentru că răsplata voastră este mare în ceruri! Căci tot așa i-au persecutat și pe profeții dinaintea voastră!” (Matei 5.12)

⁴³ 1 Petru 1.11

⁴⁴ Luca 24.26-27, 44

⁴⁵ 1 Petru 1.4 – Matei 6.19

⁴⁶ 1 Petru 1.8 Ioan 20.29

⁴⁷ 1 Petru 2.4-8 – Matei 21.42; Faptele apostolilor 4.11

⁴⁸ 1 Petru 2.12 – Matei 5.16

Înșuși Petru face aluzii subtile la epistola în care el este acceptat, după ce fusese persecutat, atunci când îi îndeamnă pe cei mai în vârstă să facă precum Isus le-a spus, adică „păstoriți turma lui Dumnezeu”⁴⁹, în timp ce sfaturile și îndrumările ce urmează, cele ce spun că cei mai vârstnici nu trebuie să se pună „stăpâni” asupra celor ce le fuseseră încredințați de Dumnezeu, poarte ecoul cuvintelor adresate de către Isus discipolilor săi: „Domnitorii neamurilor fac stăpânii cu ele, iar mai marii lor se poartă cu tiranie cu ele.”⁵⁰

Cele de mai sus nu epuizează aluziile la prima epistolă însă sunt suficiente pentru a servi scopului nostru. Referințele din a doua epistolă, deși nu atât de numeroase, sunt poate mai importante, deoarece întâlnim aici dovada concretă a prezenței autorului la Schimbarea la față (eveniment care corespunde îndeaproape cu Marcu, după cum era de așteptat)⁵¹, pe lângă o altă relatare a profeției din Evanghelia lui Ioan, referitoare la moartea lui Isus.⁵² În plus, tot aici întâlnim exemplele Potopului, Sodomei și Gomorei, care se repetă și la Luca; există îndrumări pentru ca cititorii să nu cadă în tentație necredinței de care s-au eliberat și care își găsesc corespondentul perfect în parabola lui Isus despre cei Șapte demoni: există de asemenea și promisiunea că Dumnezeu își va respecta legământul, la capătul unei perioade grele de suferință, care corespunde cu pilda Judecătorului nedrept; și cuvintele despre venirea Domnului ce sunt precum „hoțul în noapte” sunt acelea folosite pentru încheierea profeției de pe Muntele Măslinilor.⁵³

Aceste aluzii sunt poate mai prețioase decât ar putea fi citatele, deoarece ele ilustrează corpul comun de învățături, expresii și concluzii dogmatice ale apostolilor, care au făcut posibilă scrierea într-un stil foarte natural a Scripturilor, ce se autorecomandă că a aparține lui Isus. Cuvintele celor patru Evanghelii se regăsesc în mod natural și nealterat și în epistole, iar noi amuțim astfel în fața concluziei că aceste epistole au păstrat esența învățăturilor lui Isus.

Trimiterile nu se regăsesc doar la Petru iar noi suntem astfel uimiți când ne întoarcem atenția către Pavel. Petru era însoțitorul lui Isus, Pavel nu.

⁴⁹ 1 Petru 5.2

⁵⁰ 1 Petru 5.3 – Matei 20.25

⁵¹ 2 Petru 1.16-18 – Marcu 9.2

⁵² 2 Petru 1.14 – Ioan 21.18

⁵³ 2 Petru 2.5-8 – Luca 17.26-29; 2.20 – Matei 12.43-46; 3.9 – Luca 18.1-8; 2 Petru 3.10 – Matei 24.43

Petru scrie cuvintele lui Isus pentru că și le amintește, dar atunci când Pavel scrie aceleași cuvinte, el o face fie din cunoștință de cauză, fie printr-o putere atribuită supranaturală. În cazul al doilea, discuția se încheie însă dacă el a dobândit cunoștințe prin alții, probabil lucrurile acestea i-au fost spuse de către alții sau le-a citit în alte izvoare scrise. Oricare ar fi cazul, cuvintele pe care el le folosește ne duc înapoi, la cele mai vechi timpuri.

În *Romani* Pavel exprimă învierea apropiată a lui Avraam în termenii folosiți de Isus în disputa sa cu saduchei.⁵⁴ El vorbește despre dreptul sfinților de a se adresa Tatălui drept „Tată” (la fel ca în Galateni), iar prin acestea folosește aceeași expresie folosită de Isus în Grădina Ghetsimani.⁵⁵ El impune binecuvântarea dușmanilor cu aceleași cuvinte folosite de Isus în predica lui Luca.⁵⁶ Atunci când el se declară „Convins în Domnul Isus că niciun lucru nu este necurat în sine”, este posibil ca el să fi fost convins de mustărările lui Isus la adresa fariseilor prin care „a declarat curate toate bucatele.”⁵⁷ Dorința sa ca aceia cărora le scrie să fie „înțelepți cu privire la ceea ce este bun și curați cu privire la ce este rău” este aceeași ca a lui Isus pentru discipolii săi „Fiți deci înțelepți ca șerpii și fără pată ca porumbeii.”⁵⁸

În epistolele către Corinteni acel „nu știți că” – un semn sigur, atât aici cât și în alte părți ale Bibliei, că discipolii fuseseră învățați această lecție și înainte – „drojdia dospește aluatul”, repetă învățăturile pildei aluatului dospit⁵⁹, în timp ce solicitarea credinței de la administratorii de moși țintește fără niciun dubiu la lecția din Pilda moșierului necinstit.⁶⁰ Sfaturile sale cu privire la nerespectarea poruncii celibatului nu se regăsesc decât în cuvintele lui Isus cu privire la eunuci.⁶¹

Epistola către Galateni repetă aceleași cuvinte folosite și în *Romani*, și anume „Tată, Tată” împreună cu pilda aluatului dospit din *Corinteni*, asemănându-se cu epistola către *Romani* prin repetarea Legii sfinte „Să-l iubești pe semenul tău ca pe tine însuși”, poruncă care poate fi ușor dedusă și din în-

⁵⁴ 1 *Romani* 4.17 – *Matei* 22.23

⁵⁵ *Romani* 8.15 – *Marcu* 14.36; *Galateni* 4.6

⁵⁶ *Romani* 12.14 – *Luca* 6.28

⁵⁷ *Romani* 14.14 – *Marcu* 7.19

⁵⁸ *Romani* 16.19 – *Matei* 10.16

⁵⁹ 1 *Corinteni* 5.6 – *Matei* 13.33

⁶⁰ 1 *Corinteni* 4.2 – *Luca* 16.10-13.

⁶¹ Capitolul 7 – *Matei* 19.10-12

vățăturile lui Isus din Evanghelii.⁶² În același timp, lista sumbră a lucrărilor corpului corespunde îndeaproape, atât în cuvinte cât și în învățăminte, cu ceea ce Domnul Isus care ne spune că se trage din inima omului.⁶³

Epistola către Filipeni se alătură și ea listei de exemple, ținându-i isonul lui 1 Petru în îndemnul că lumina noastră trebuie să strălucească în această lume, așa cum se spune și în Predica de pe munte.⁶⁴ 1 Tesaloniceni revarsă asupra timpurilor apostolilor judecata lui Dumnezeu pentru violența cu care aceste vremuri au privit profeții, și în ultima instanță pe însuși Fiul lui Dumnezeu. Judecata aceasta este exprimată prin cuvintele dure ale lui Isus. Epistolele pastorale repetă cuvintele lui Isus „Însă oricine se va lepăda de Mine în fața oamenilor, Mă voi lepăda și Eu înaintea Tatălui Meu“, și dă dovadă credința sa în fața lui Pilat; în timp ce procesul de reînviere spirituală descris aici – „spălarea făcută de nașterea din nou și prin înnoirea făcută de Duhul Sfânt.“ – merge în paralel cu „născut din apă și din Duh“, proces pe care Isus îl cere și oferă de-o potrivă.⁶⁵

Ideea care îl descrie pe Isus ca pe un „credincios peste toată casa lui Dumnezeu, ca Fiu“, care apare în epistola către Evrei, este extrasă din Evanghelia lui Ioan; rugăciunile lui Isus „cu strigăte puternice și cu lacrimi“ sunt desigur rugile lui din Grădina Ghetsimani; moștenirea ce așteaptă în rai apare ca referință și aici.⁶⁶ Solicitarea lui Iacov ca aceia care sunt pierduți să îl caute pe Dumnezeu este anticipată în Predica de pe munte; iar binecuvântarea acelora „săraci în lume dar bogați în duh“ are aceeași sursă ca și Predica lui Luca. Faptul că discipolii nu trebuie să fie „stăpâni“ a fost învățătura lui Isus înainte de Iacov împreună cu interzicerea jurămintelor și a propagandei. „Legea Domniei“, așa cum se vorbește despre ea în Scripturi, „să-țiu iubești aproapele ca pe tine însuși“, este a Domniei deoarece Domnul Isus a îmbrățișat-o și expus-o.⁶⁷

Acestea sunt doar câteva exemple evidente și ele trebuie înțelese în sensul unității tuturor scrierilor ce formează Biblia, ca întreg. Nu ar fi deloc exagerat dacă s-ar spune că dacă aceste corelări ar fi analizate în mod serios,

⁶² Galateni 5.14 – Matei 22.39

⁶³ Galateni 5.19-21 – Marcu 7.20-22

⁶⁴ Filipeni 2.15 – Matei 5.16

⁶⁵ 2 Timotei 2.12 – Matei 10.33; 1 Timotei 6.13; Tit 3.5 – Ioan 3.3-5

⁶⁶ Evrei 3.6-Ioan 8.35; Evrei 5.7 – Luca 22.44; Evrei 10.34 – Matei 6.19

⁶⁷ Iacov 1.5 – Matei 7.7; Iacov 2.5 – Luca 6.20; Iacov 3.1 – Matei 22.8, Iacov 5.12 – Matei 5.34; Matei 2.8.

exemple de felul celor identificate de noi ar impune o revizie radicală a estimării făcute de cărturari cu privire la datele scrierii Evangheliilor – sau cel puțin a surselor de inspirație a acestora. Cât despre argumentelor raționaliștilor că nu există nici o aluzie în epistola lui Pavel la viața timpurie a lui Isus (mai puțin într-un caz disputat în epistolele pastorale), ele apar drept ridicole. Noul Testament este prezentarea generației apostolice, prin cuvintele lui Isus (chiar și acolo unde nu este vorba deloc despre inspirație de ordin divin) și ce apare ca ecou pe buzele celor ce au fost martori fie cu urechile, fie cu ochii.

Acestea au fost exemple ilustrative nu ale faptului că oamenii prin iscusința lor pot face să nască o poveste din orice fel de surse, ci ale modului în care izvoare adevărate se contopesc pentru a crea o poveste, chiar și atunci când ingredientele sunt separate de firele narrative și nu fac nici o aluzie la acestea. Ele devin astfel dovezi ale armoniei pline de măiestrie a consemnărilor, care nu depind de imperfecțiunea caracterului uman atunci când este vorba despre adevărul suprem pe care îl sprijină.

9. Istorie

De când am demonstrat că Învierea lui Isus a avut loc, toate dovezile ulterioare au devenit sprijin al acestei teze. Acest prim eveniment copleșitor este suficient pentru a demonstra inspirația divină a Bibliei în timp ce alte evenimente similare au fost lăsate de-o parte, ele nefiind potrivite cu tema noastră de interes. A fost necesar să demonstrăm necredinciosului că armele cu care luptăm împotriva dubiului sunt numeroase și că alte motive pentru a crede Biblia sunt la fel de semnificative.

Însă confirmarea credinței s-a realizat în proporții diferite. Resursele umane nu ar fi putut duce la o demonstrație atât de coerentă și unitară a implicației de ordin divin în profeția împlinită privitoare la Înviere, astfel încât aceasta este direct și fără îndoială legată de Cuvântul lui Dumnezeu. În plus, această profeție este sursa confirmării credinței însăși: „Și avem, de asemenea, mesajul profetic plin de încredere, la care bine faceți să luați aminte, pentru că este o lampă care luminează într-un loc întunecos, până când zorii și steaua de dimineață vor răsări în inima voastră”¹. Demonstrarea detaliilor mărunte cu care am continuat trebuie însă să fie înțeleasă într-un alt fel, deoarece aceste detalii sunt oglinda mărturiilor adevărate ale martorilor oculari care au consemnat ceea ce au văzut și auzit, și pentru că ele conțin adeseori un sâmbure de miracol, impun o analiză istorică pentru stabilirea gradului de adevăr pe care îl cuprind. Aceste evenimente sunt atât de numeroase și se petrec cu atât de multă naturalitate, încât rămânem cu impresia unei certitudini ce se răsfrânge și asupra miracolelor. Astfel, inspirația de ordin divin este din nou demonstrată.

Dovezile oferite de istorie sunt parțial de acest fel, adică cu mare însemnătate sau mai mică, cele din urmă servind la dezarmarea criticului care în lipsa unor dovezi substanțiale recurge la critica dură a unor evenimente inexplicabile. Din acest motiv, simțul nostru pragmatic trebuie să fie activ mereu. Noi nu demonstrăm acum că Biblia este o carte de inspirație divină, deoarece acest lucru a fost deja făcut și nici nu ne aventurăm în a demonstra

¹ 2 Petru 1.19

orice mic detaliu al istoriei și nici nu poate fi vorba de faptul ca cunoștințele noastre sau ale oricui altcuiva să fie suficiente pentru demonstrarea acestor lucruri. În schimb, vom prezenta dovezi ale adevărului conținut în scrierile Bibliei pentru a convinge credinciosul de rând de veridicitatea Cărții, ghidându-l pentru a ști cum să accepte critica din partea celorlalți.

O listă scurtă de refugii critice va indica în mod clar care este rezultatul acestor dovezi. Se cunoaște faptul că au existat școli de critici, dintre care menționăm școala Wellhausen pentru Vechiul Testament și școala Baur pentru Noul Testament, care au ajuns la concluzia că orice este inclus în Scripturi și lipsit de confirmare în viața reală, este fals. După cum am observat până în acest punct, avem motive solide de a crede că orice apare în Scripturi, fie că se supune relaționării cu viața reală sau nu, are mari șanse de a fi adevărat, fără a adăuga faptul că Scripturile conțin multe informații pe care nicio altă sursă de cunoaștere nu le-ar fi putut face cunoscute. Aceste motive au fost la îndemâna criticilor destructivi, însă ei au ales să nu le folosească. Adevărul se regăsește apoi și în modul în care multe descoperiri recente s-au răsfrânt asupra lor. Trebuie consemnat și un protest împotriva noilor abordări ale clericului în ceea ce privește demonstrarea adevărului Scripturilor. Atunci când eforturile distrugătoare ale școlilor Wellhausen și Baur s-au unit, ele au fost respinse cu îndrăzneală pe teritoriul insulelor britanice de oameni precum Lightfoot, Salmon, Waller și Burgon. O dată cu trecerea timpului, abordările celor două școli au devenit acceptate pe scară largă și transmise generațiilor de discipoli. Chiar dacă cele mai extreme dintre concluziile acestei noi dogme au fost în general respinse, natura acestor metode a supraviețuit iar în ziua de azi, acceptarea unei „perspective moderne asupra Bibliei” este de cele mai multe ori considerată a fi dovadă de cunoaștere. Astfel, ar fi probabil rușinos ca aceia care cred astfel să își schimbe din nou tabăra. În plus există o cenzură eficientă a dovezilor confirmative în cercurile intelectual înalte și printre aceia care sunt influențați de astfel de cercuri.

Cenzura despre care vorbim este de ordin psihologic. Înainte de vremurile prezente, Biblia a fost considerată mincinoasă de cele mai noi teorii de cercetare și era esențial ca toate cele cunoscute să fie corecte. Însă acum, când se demonstrează din ce în ce mai des că evenimentele descrise în Biblie sunt adevărate, oamenii răspund cu indiferență! Ni se spune că avem nevoie doar de spiritul Evangheliei, și că este grobian, cârcotaș și deranjant să se discute în contradictoriu pe această temă. Un mare număr de fețe clericale și

predicatori locali (unii chiar cunoscuți autorului) ridică din umeri și preferă să plece atunci când se găsesec față în față cu adevărurile Evangheliei.

Însă pentru aceia care sunt pregătiți să vadă și să audă, iată câteva victorii pe care Scripturile le-au câștigat împotriva dușmanilor săi:

Justificarea Vechiului Testament

Era practică comună a se afirma cu încredere că povestea Bibliei referitoare la credința primordială este falsă, având în vedere că monoteismul ebraic a fost precedat de cultul pentru natură și politeism.

Acest lucru este fals, așa cum a recunoscut și expertul Stephen Langdom, care nu era un credincios al Bibliei, în lucrarea sa „Semitic Mythology” – trad. „Mitologie semită”; la fel cum Schmidt a stabilit în „The Origin and Growth of Religion” – trad. „Originea și dezvoltarea religiei”. Pe pământurile pe care a fost scrisă și Biblia, cel puțin, credința în Dumnezeu a fost primordială, pentru ca doar mai târziu să fie șubrezită de politeism.²

S-a afirmat cu foarte multă tărie și cu entuziasmul caracteristic ignoranței că nu se poate ca Moise să fi scris Panateuhul pentru că el nu știa să scrie.

Acest argument nu mai este folosit acum și este foarte probabil de altfel ca Moise să fi folosit scrierea alfabetică, spre deosebire de evreii din următoarele generații. Din punct de vedere arheologic, la fel cum scrie și Caiger (el însuși pornit pe drumul criticii) „nu există niciun dubiu pentru a ne îndoii de faptul că Moise nu ar fi fost familiar cu arta scrisului și că el a scris tablele Legii, în piatră, după modelul Codului de Legi al lui Hammurabi.”³ (Deși trebuie aici notat că Biblia atribuie actul scrierii Legilor lui Dumnezeu).

A sosit și momentul disprețului exprimat în fața firelor narative ale Genezei, și nu în ultimul rând pentru povestea Potopului, în ciuda confirmării acestui eveniment de însuși Isus.

Astfel discipolii priveau aceste evenimente ca pe pure legende, astfel încât Langdon însuși spunea, relativ la importanța descoperirii sale de la Kish, că este o rușine a crede.⁴ Descoperirile în paralel ale lui Woollez la Ur din Caldeea (pământul de origine al lui Avraam) sunt disponibile pentru toți în publicații ieftine.⁵ Caiger chiar a realizat reproducerea unei imagini care

² Vezi Marston, „The Bible Comes Alive” – trad. „Biblia adusă la viață” (a cincea ediție, 1941, pp.25-29

³ „Bible and spade” – trad. „Biblia și spada”, 1936, p.3

⁴ The Times, 18 martie, 1929.

⁵ „Ur of the Chaldees” și „Digging up the past” – trad. „Ur din Caldeea” și „Descoperind

reprezintă clar urmele geologice lăsate de potop la Kish.

În istoria lui Avraam se menționează despre lupta a patru regi împotriva a cinci, luptă în care nepotul lui Avraam, Lot a fost capturat.⁶ Iată cum neagă Wellhausen această consemnare: „faptul că patru regi din Golful Persic au pătruns în peninsula Sinai, pe vremea lui Avraam, au atacat alți cinci regi pe malul Mării Moarte iar apoi i-au luat prizonieri pentru ca în final Avraam să pornească în urmărirea celor victorioși împreună cu alți 318 servitori , forțându-i astfel să renunțe la prada lor de război – sunt evenimente imposibile care nu câștigă credibilitate prin faptul că aparțin unei lumi care a dispărut.”⁷

Faptul că aceste evenimente făceau parte dintr-o lume dispărută a constituit unul dintre motivele respingerii lor ca adevărate. Un alt învățat ne spune însă mai târziu: „Numele regilor, situația politică prezentată de firul narativ, posibilitatea desfășurării de campanii politice în vestul îndepărtat de către monarhi caldeeni își găsesc argumentarea și dovezile necesare în vechile texte cuneiforme.”⁸

În cazul acelora ai căror principii materialiste îi îndeamnă să nege posibilitatea unui miracol, povestea Scripturilor în care are loc distrugerea lui Senaherib, când acesta ridică tabără împotriva Ierusalimului⁹, este cu siguranță falsă.

În cazul acesta, consemnările păgâne din Asiria nu ar conține informații referitoare la înfrângerea unei asemenea expediții regale. Însă toate circumstanțele temporale au fost refăcute: canalul și bazinul de stocare pe care Ezechiel le construisese pentru provizii de apă de urgență¹⁰ au fost săpate și aici au fost găsite și dovezile necesare; campania lui Senaherib împotriva orașelor Iudeei descrise în detaliu împreună cu creșterea în importanță a Regelui Babilonului, Merodac Badalan: sunt evenimente cunoscute. Ceea ce frapează însă este descrierea lui Senaherib referitoare la relația cu Ezechia. Acesta din urmă îl supune pe primul la plata de tribut, îl depozitează de toate bunurile și îi ia soțiile, iar el este „închis într-o cușcă pentru păsări”. Nu se menționează nimic însă despre căderea Ierusalimului, iar această tăcere este grăitoare în ceea ce privește consemnarea calamității descrise de

trecutul” (Editura Pelican)

⁶ Geneza 14

⁷ Citat din „New Biblical Guide” – trad. „Noul ghid bisericesc” VIII, p.64.

⁸ Sazce citat în Irwin, „Universal Bible Commentary” – trad. „Interpretări universale ale Bibliei”

⁹ Isaia 36-37; 2 Împărați 18.12-19.37

¹⁰ 2 Regi 20.20

Scripturi. Înscrișuri profane anunță mai departe și asasinarea lui Senaherib, la fel cum face și Biblia.

Cartea lui Daniel este terenul de dispută pentru critici severe. În plus față de multele greșeli acuzate în această carte, niciuna nu este mai gravă decât afirmarea lui Beltasar ca rege asupra Babilonului, cucerit de către Persani în timpul domniei acestuia.¹¹ Acest eveniment a părut a fi atât de stupid încât Farrar a decretat: „Nu a existat niciun rege Beltasar“.

Consemnările au arătat că Nabodin, ultimul rege al Babilonului, a încredințat conducerea Babilonului fiului său favorit, Beltasar, care a devenit rege astfel. Una din inscripțiile Cronicilor babiloniene ne permite să concluzionăm că Nabodin a abdicat din funcția de rege (fiindcă se afla la reședința de vară). Inscripțiile au și alte puncte comune cu aceste timpuri și ele ne ajută la stabilirea veridicității lui Daniel precum construcțiile realizate pe scară largă în timpul lui Nebucodonosor și chiar versiunea trunchiată despre povestea nebuniei lui.¹²

Aceasta este o selecție limitată de dovezi iar drept urmare, precum spune și un susținător nu foarte acerb al Bibliei, „istoria Vechiului Testament are parte azi de mai multă apreciere din partea discipolilor imparțiali, decât în trecut.“¹³

Justificarea Noului Testament

Procesul de cercetare a fost asemănător și în cazul Vechiului Testament. Sub influența criticilor distrugătoare ale secolului XIX, tendința comună era aceea de a postdata cât mai mult posibil Evangheliile, alegerea fiind în majoritatea cazurilor pentru secolul al doilea. Motivul este simplu: o dată ce consemnările sunt mutate cât mai departe de evenimentul corespunzător, credibilitatea autorilor devine îndoielnică; povestirile miraculoase devin legendă iar astfel se poate îndepărta și elementul supranatural al Evangheliilor. Acesta era un raționament deductiv stupid, foarte popular în același timp, pentru degajarea pe care o oferea spiritului uman rebel.

În ceea ce privește detaliile, unul dintre cele mai dezbătute istorisiri este aceea a lui Luca referitoare la nașterea lui Isus. 14 S-a afirmat, în opoziție cu consemnările lui Luca, că la vremea respectivă nu a existat niciun recensământ al populației (i);

¹¹ Daniel 5.1

¹² Daniel 4.25

¹³ Caiger, p.10

¹⁴ Luca 2.1-7

că Quirinius nu era un guvernator al Siriei în timpul acestei perioade (ii); și că în timpul unor astfel de recensăminte nu era necesar ca oamenii să revină în orașele lor natale pentru a plăti taxa aferentă (iii).

Aceste obiecții au dispărut de aproximativ 30 de ani, moment ce se suprapune cu publicarea lucrării „Valoarea descoperirilor recente pentru autenticitatea Noului Testament“, în 1915, de către Ramsay. Această publicație nu a împiedicat însă alte apariții recente¹⁵, care au reînviat vechile conflicte. Nu încapе îndoială că Quirinius era parte a guvernului militar sirian în acel moment al istoriei. Tot aici și în acest moment se organizau destul de frecvent și recensăminte ecumenice ale populației, exact în condițiile descrise și de Luca, și este foarte probabil (din punct de vedere istoric) să fi existat o asemenea recrutare de populație în lumea Romană în secolele 6-4 î.Hr., moment probabil și pentru nașterea lui Isus Cristos.

De altfel, unul dintre cele mai uimitoare aspecte ce a reieșit din cercetarea lui Ramsey este acela că Evanghelia lui Luca și faptele Apostolilor (scrise de același autor), sunt documente cu mare fiabilitate istorică, scrise de un scriitor contemporan cu evenimentele descrise.

Obiceiul acelor ce nu pot accepta existența miracolelor este acela de a postdata documentele Noului Testament cu mult după petrecerea evenimentelor descrise în el.

Am arătat deja că dovezile creștine sunt de asemenea natură încât argumentele ce sprijină datele timpurii ale consemnărilor noastre nu sunt esențiale pentru a le demonstra veridicitatea. Învierea lui Isus face ca argumentele în favoarea neadevărului consemnărilor biblice să pălească, chiar și în cazul în care aceste documente au fost scrise la mulți ani după petrecerea evenimentelor pe care el tratează. Cuvintele „Duhul adevărului vă va călăuzi în tot adevărul“¹⁶ concluzionează asupra acestui subiect.

Însă felul în care se continuă studiul Noului Testament este un aspect ce ține de împlinirea supremă. Scriitorii, pe lângă faptul că au primit garanția că li se va aminti adevărul ce urma să fie prezentat, au și scris despre evenimentele istorice petrecute la scurt timp după ce acestea avuseseră loc. Acest fapt a fost deja demonstrat și ne este cunoscut. Cel mai convingător argument în acest sens vine din partea lui Harnack, el însuși fiind la un moment dat infectat de virusul universitarilor de la Tübingen. Urmărind situația dintr-o

¹⁵ Archibald Robertson, „The Bible and its Backgrounds“, 1942, p.19 – trad. „Biblia și contextul său“

¹⁶ Ioan 16.13

perspectivă diferită, el ajunge la concluzia că dintre cărțile Noului Testament este doar una (2 Petru) care nu poate fi atribuită în mod cert autorului.

Dedesubt puteți analiza un tabel cu documente doveditoare în acest caz:

<i>Data</i>	<i>Sursă</i>	<i>Mărturie</i>
110	Ignățiu de Antioh	Citează Matei, Ioan, Romani 1 și 2, 2 Corinteni, Galateni, Efeseni, Filipeni, 1 și 2, Timotei, Tit (și probabil Marcu, Luca, Faptele Apostolilor, Coloseni, 2 Tesaloniceni, Filimon, Evrei, 1 Petru).
117-138	Rylands Papyrus	Fragmente din Evanghelia după Ioan: 18, 31-33, 37-38.
130	Polycarp	(Discipol al lui Ioan) îi citează pe Matei, Marcu, Luca, 1 Ioan și aproape toate Cărțile mai puțin Coloseni, Tit, 2 Petru, Ioan 2 și 3.
130-165	Fragment din Evanghelia Apocrifă (1935)	Trebuie să fi fost scrisă între 110 și 130 și citează din toate cele patru Evanghelii.
140	Papias	Matei scria „Logia“ în aramaică; Marcu scria din cuvintele lui Petru. Ramsay și Easton și Rendel Harris consideră că Logia a fost scrisă chiar la momentul petrecerii evenimentelor.
170	Fragmente din Maurotarian	Patru Evanghelii împreună cu restul cărților Noului Testament, cu excepția epistolei lui Ioan și 2 Petru.
170	Tatian	Armonia celor Patru Evanghelii (Diatessaron).
180	Irineu de Lyon	(Cunoscut cu Policarp) Elaborează o explicație pentru existența a doar Patru Evanghelii.
220	Tertulian	Doar patru Evanghelii sunt acceptate deoarece celelalte nu au fost scrise de apostoli.
200	Scrapion de Antioh	A interzis lecturarea Evangheliei apocrife a lui Petru pentru că aceasta nu a fost transmisă direct de către Apostoli.

Acest tabel nu este nici măcar pe departe complet, însă el stă mărturie faptului că Noul Testament, în mare parte în aceeași formă în care ne-a parvenit și nouă azi, era acceptat drept autoritate încă din secolul al doilea dar și pentru acela că această stare a lucrurilor fusese consemnată încă de

timpuriu. Irineu nu ar fi demarat filosofia complexă ce tratează numărul „4” pentru Evangheliile, dacă nu ar fi fost cunoscut și printre biserici că într-adevăr evangheliile erau doar patru la număr. Chiar și îndoielile cu care erau privite două sau trei dintre cărțile Noului Testament stau dovadă pentru verosimilitatea cu care s-a impus autoritatea restului scrierii .

Tertulian și Scrapion refuză amândoi să accepte cărți „transmise de la Apostoli” în canonul lor, în timp ce cărțile apocrife sunt eliminate din rândul scrierilor de inspirație divină. Nesiguranța care a existat referitor la Apocalipsa și 2 Petru au fost în mare parte acuzate de dificultăți care nu au permis verificare surselor apostolice.

Dificultăți

Ceea ce s-a discutat până în acest moment ar fi trebuit să formeze un punct de vedere general pentru analiza acestui aspect. Pentru aceia care consideră că Biblia este cuvântul lui Dumnezeu, orice obiecție va fi întâmpinată cu lejeritate iar fiecare contradicție exagerată până la punctul extrem. Fiecare aspect unde Biblia se folosește de evenimente istorice trebuie analizat plecând de la premisa că acolo unde istoria nu deține consemnări, Biblia plăsmuiește, iar acolo unde istoria indică contrariul celor din Biblie, scriitorul este cel care s-a înșelat. În cel mai fericit caz, când nu mai există ignoranță iar cunoștințele despre consemnări păgâne se diversifică, Biblia își recapătă puterea iar fiecare astfel de reconfirmare constituie o ocară pentru necredincios.

O dată ce s-a demonstrat că Biblia este fără urmă de îndoială Cuvântul lui Dumnezeu (fapt care a constituit și scopul prezentei cărți), situația se schimbă. Fiecare nouă confirmare adaugă plăcere unei credințe independente și asigură că și alte dificultăți ce pot apărea, pot fi și ele înlăturate. Chiar și atunci când ne confruntăm cu probleme fără ieșire, așa cum se întâmplă de multe ori, nu trebuie să tragem concluzia că ele nu au nici o rezolvare și că Scripturile sunt greșite. Varianta alternativă s-a demonstrat mai potrivită: Scripturile sunt adevărate indiferent de dimensiunea problemei apărute relativ la acestea.

Această mentalitate ne oferă plăcerea (nesavurată de acela care neagă verosimilitatea consemnărilor) de a căuta motivele ce se ascund în spatele problemelor. Astfel, învierea trupurilor multor sfinți, despre care vorbește Matei¹⁷ nu este o poveste care să impună prin sine respectul cititorului, ci este un eveniment de sine stătător iar întrebarea pe care o deducem în mod

¹⁷ Matei 27.52-53

natural este ce se va întâmpla cu trupurile sfinților după înviere? Acestea sunt întrebări la care scriitorul nu poate răspunde, însă el a fost înzestrat cu puterea de a întrezări urmările în cazul unei negări cauzate de ignoranță. Acesta este cazul condamnării lui Imineu și Filet, care „s-au rătăcit în ce privește adevărul, spunând că Învierea a avut loc deja și răsturnând astfel credința multora.”¹⁸

Ce altă bază poate exista pentru o credință falsă ca aceasta dacă nu aceea că învierea s-a petrecut deja? Cum altfel ar fi putut ea lua naștere? Oare nu acesta era scopul ei, de a răsturna credința multora, astfel încât ei să creadă că nu va mai exista înviere pentru ei? Iată deci cum răspunsul dat de Pavel se potrivește în acest context: „Domnul îi cunoaște pe cei ce sunt ai Lui și oricine rostește numele Domnului trebuie să se îndepărteze de nedreptate” – „Mai sunt sfinți de înviați și ei nu pot fi uitați, astfel încât lăsați-vă viețile să fie trăite sub această făgăduință”.

Judecata și pedepsele despre care se vorbește în Vechiul Testament au fost îndelung criticate: Potopul, uciderea fiilor lui Iuda, moartea prin foc ale lui Nadab și Abihu, înghițirea în pământ a nelegiuitului Korah, moartea lui Uza, pedeapsa cu lepră a lui Uzia.¹⁹ Scripturile atribuie toate aceste evenimente lui Dumnezeu, în timp ce necredinciosul va nega autoritatea Lui – și astfel nu va învăța nimic, în timp ce credinciosul se va îndoi de justetea lui în fața lui Dumnezeu și va învăța despre umilitate, mulțumire în fața lui Dumnezeu pentru răbdarea Sa. Acestea sunt dificultăți pe care le întâlnim nu referitor la consemnările istorice ci în legătură directă cu noi înșine. Astfel, doar credința neîndoielnică în adevărul consemnărilor biblice ne va ajuta să depășim orice barieră am întâmpina în calea credinței.

¹⁸ 2 Timotei 2.17-19

¹⁹ Genesa 6.38, Leviticul 10, Numeri 16, 2 Samuel 6, 2 Cronici 26.16

10. Știința

Pentru multe raționamente, analiza inspirației de ordin divin a Scripturilor nu poate fi completă fără a lua în considerare impactul științei. Aceasta se întâmplă pentru că știința a devenit pentru unii dumnezeul zilelor noastre, în timp ce metodele științifice sunt noul mod de a testa adevărul.

Metodele științifice sunt într-adevăr indispensabile. Prin aceste metode, se pleacă de la rezultat, ca punct de plecare, pentru a se ajunge pe cale inversă la principiile generale care le guvernează. Aceasta este metoda pe care am folosit-o și în această carte pentru a stabili adevărul Învierii lui Isus și a inspirației de ordin divin a Scripturilor. Utilizarea metodelor științifice nu se lovește în general de nici o obiecție și ea trebuie folosită în toate domeniile de interes ale umanității precum istoria și științele naturale.

Știința trebuie îmbrățișată atunci când ea întrupează concluziile demonstrate de metoda științifică. Dar, în majoritatea cazurilor, „știința“ se traduce prin „părerăa unor oameni de știință relativ la domenii de activitate care nu îi privesc“, aceste opinii cântărind la fel de mult ca oricare altele aparținând unor specialiști ce analizează discipline pentru care nu au pregătirea necesară. Este vorba așadar de un abuz din partea științei atunci când raționaliști neșcoliți au emis ideea imposibilității miracolelor, pe baza faptului că aceștia nu au întâlnit ceea ce ar fi putut fi numit miracol în sfera lor proprie de interese, emițând mai apoi judecata falsă că analiza dovezilor ce susțin un miracol nu este necesară.

Se consideră același abuz și atunci când o doctrină distructivă precum cea a Evoluționismului, folosită pentru a explica fenomene care nu demonstrează aplicarea la nivel general al acestei teorii ca explicație universală și autosuficientă a originii și dezvoltării vieții este folosită pentru a condamna consemnările despre Facere.

Acesta este punctul de apariție a conflictului dintre știință și religie. Se afirmă, cu răutate, că Geneza ne învață că lumea a fost creată doar prin cuvântul lui Dumnezeu în timpul celor Șapte Zile ale facerii, în timp ce știința cunoaște o evoluție a lumii în timp de multe milioane de ani înainte ca Omul

să ajungă să locuiască pământul.

O astfel de afirmație nedreptățește atât consemnările despre crearea lumii, întâlnite în Geneza cât și descoperirile științifice. Vom începe prin a trece în revistă cele spuse în Geneza, argumente în fața cărora știința amuțește. Se spune așadar în Geneza că a fost intenția lui Dumnezeu de la bun început ca lumea să fie populată: că puterea lui Dumnezeu a dus la crearea ființelor simțitoare și în cele din urmă a celor înzestrate cu rațiune. Știința ne spune aici că aceasta este o ipoteză rezonabilă; ea nu poate demonstra însă cum a apărut viața iar din punct de vedere experimental, știința nu a reușit să recreeze viața. Știința nu poate explica complexitatea vieții sau întâmplările cu care ea este presărată. În acest caz crearea lumii de către Dumnezeu este cea mai satisfăcătoare explicație iar știința nu poate susține niciun contraargument în acest caz.

Mai departe, Geneza ne povestește despre pătrunderea păcatului în lume. Este adevărat că oamenii de știință sunt adeseori tentați să atace această perspectivă (la fel ca și mulți alți oameni aparținând iluminismului) deoarece consideră această explicație ca fiind nedemnă de rasa umană și copilăroasă în esența sa, însă aceste argumente nu țin de știință. Dacă la un moment dat vom realiza că rasa umană a luat naștere dintr-un cuplu primordial (la fel cum consideră și oamenii de știință, oricare ar fi diversele aspecte ce marchează diferențele dintre concepții) și că civilizația este o dimensiune ce s-a dezvoltat în timp (la fel cum susține și antropologia), atunci singura explicație viabilă este exact cea a Vieții în Eden; iar dacă la un moment dat a existat Cădere în păcat, circumstanțele în care aceasta s-a petrecut sunt exact acelea descrise în Geneza.

Este absolut cert că a existat Cădere. Niciuna din științele care refuză să accepte această explicație pentru dobândirea conștiinței păcatului de către Om nu prezintă vreo explicație viabilă pentru a-și demonstra teza. Aceasta deoarece dimensiunea morală este inerentă omului iar dacă psihologia își propune să sistematizeze reacțiile de conștiinciozitate ale omului, ea nu aduce nici o explicație referitoare la originea moralității în afară de ceea ce ne învață Biblia.

Acest lucru este echivalent cu a accepta faptul că rasa umană a fost creată în mod deosebit. Aceia care cred că dovezile justifică ipoteza conform căreia conformația noastră a evoluat din evoluția treptată din animal, nu dețin suficiente dovezi referitoare la evoluția treptată a gândirii constructive și a conștiinței păcatului, care sunt atât de caracteristice rasei noastre.

Dacă Geneza ar fi supusă analizei, aspectul ce poate fi de îndată notat este acela că această doctrină emană demnitate fără pretenții, evită explicații puerile pentru felul în care Dumnezeu a realizat Crearea lumii și că este autosuficientă prin faptul ca „Dumnezeu a spus – și așa s-a făcut“. Acest fapt devine și mai evident atunci când scrierea este comparată cu alte lucrări antice din aceeași perioadă și care tratează același subiect. În mod cert există paralele la această scriere, paralele care își găsesc explicația în faptul că tratează evenimente comune, însă diferențele între ele sunt mai notabile decât asemănările. În Geneza nu există nici o relatare referitoare la vreun conflict dur între zei, la uciderea lui Tiamat pentru crearea cerului și pământului, la pasiuni dezgustătoare în rai; această scriere este descrierea armonioasă a deciziei puterilor celeste de a crea o lume menită să împlinească scopul divin.

Este foarte puțin probabil ca o astfel de relatare să fi avut la origine crudele povestiri sumeriene. Afirmății precum „darul divin al evreilor“ au fost inventate pentru a „motiva“ schimbarea pozițiilor în istorie. Frazele inventate însă nu motivează nimic, iar trecutul și prezentul sunt martori de netăgăduit că evreii nu au fost mai apropiați de Dumnezeu decât restul oamenilor, grație vreunei percepții deosebite a divinității. Ideea că politeismul păgân a domnit înaintea creației divine este o idee care s-a lovit de atacuri repetate. Rămânem astfel să ne întrebăm cum a fost posibil ca autorul Genezei să fie conștient de adevărul creației divine, atât de sublim, și astfel să devină el însuși subiectul inspirației de ordin divin, care i-a dictat îndeaproape adevărul Creației.

Argumentarea însă nu se sfârșește aici. Conformitatea etapelor creării pământului cu cunoștințe de ordin științific a fost acceptată de toată lumea. Autorul Genezei nu poseda cunoștințele noastre despre astronomie, geologie și paleontologie, și cu toate acestea, el a creat o relatare care descrie de scurt etapele formării lumii, așa cum o cunoaștem și noi, de la o lume înconjurată de întuneric, nori și gaze la faza în care lumina a început să pătrundă suprafața pământului, fără ca sursa luminii să fie cu adevărat cunoscută, până ce norii de deasupra mlaștinilor s-au disipat, apele s-au retras și au format lacurile și mările, pentru ca mai apoi să apară viața marină și terestră.

Relatarea nu ne spune cum toate acestea au fost posibile, deoarece nu acesta îi este scopul. Însă modul în care Cuvântul lui Dumnezeu s-a împlinit pe pământ, ducând la popularea pământului este un obiect legitim de studiu pentru știință. Chiar dacă simțim că afirmațiile oamenilor de știință depășesc cu mult sfera răspunsurilor verificabile pe care le-au obținut,

nu putem aduce nici o obiecție la lucrările lor. Singura dovadă directă pe care o putem accepta în cazul evoluției graduale este cea paleontologică¹ (deoarece toate „dovezile” morfologice ridică această problemă), iar această explicație îi oferă evoluționistului puțină consolare. Epocile creatoare sunt mărturiile principale pentru aceste relatări dar și subiectul Genezei I.

Putem astfel continua prin a analiza ce ne spune Geneza referitor la crearea lumii, cu multă răbdare. Dacă este cazul, vom putea face apel la concluziile juste ale științei pentru a ne ajuta în cercetarea noastră. În același timp, putem fi siguri că Geneza nu este un simplu experiment. Dovezile pe care le-am expus până în acest moment sunt suficiente în această direcție. Vom pătrunde mai adânc în cuvintele lui Dumnezeu pentru a înțelege ceea ce ele sunt menite să învețe ci nu pentru a le demonstra veridicitatea.

Multe și diverse au fost răspunsurile la întrebarea legată de semnificația celor Șapte Zile ale Creației. Unii au susținut că este vorba de zile de 24 de ore și că această creație se referă la creația cea dintâi, cea fundamentală. Din acest punct de vedere toate fosilele nu sunt decât rămășițe ale unei iluzii menită să îi înșele pe aceia care au pătruns acolo unde nu au fost bineveniți! Aceasta este o concluzie care nu este recomandată acelor care consideră că Dumnezeu nu este autorul unei minciuni – fie aceasta chiar și o minciună nevinovată. Există și aceia care contestă faptul că lumea ar fi fost creată în șapte zile, așa cum o cunoaștem noi, și care susțin că de fapt creația lumii ar fi echivalentă cu o repopulare a planetei, nimicită anterior de un cataclism devastator. Compararea în detaliu a unei astfel de ipoteze cu dovezile geologice existente, face ca această concluzie să fie puțin probabilă.

Pe de altă parte există și aceia care sunt convinși că dovezile geologice au necesitat mult timp pentru a se forma, concluzionând astfel că zilele despre care se vorbește în Geneza au fost de fapt perioade îndelungate, poate nu atât de îndelungate precum ar sugera unii, dar cu siguranță mai lungi decât o zi de 24 de ore, poate chiar mai lungi de sute de ani sau chiar mii. Cu toate acestea, se pare că Geneza nu ne permite gramatical să întindem pe termen nedefinit afirmația: „a fost seara și a fost dimineața ziua a treia”. De asemenea, nu se poate ca Geneza să fi fost mai explicită în ceea ce privește durata în timp a acestui proces. Dacă presupunem că Dumnezeu a intenționat să facă ziua de douăzeci și patru de ore, afirmația Genezei nu avea cum să fie mai clară. Soluția care o prezintă autorul este aceasta: este vorba cu adevărat

¹ Sau cea experimentală, însă dimensiunea unei astfel de lucrări elimină orice factor semnificativ al demonstrației.

despre zile în sensul literal, adică de 24 de ore, însă nu este vorba despre zilele în care s-a petrecut acțiunea descrisă ci despre acele zile în care Moise a primit revelația divină cu privire la evenimentele descrise. Relatarea nu afirmă clar că lucrările enumerate s-au petrecut în zilele în cauză. „Dumnezeu a spus: Să fie...Și așa a fost. A fost seara și a fost dimineață a treia zi” este doar un mod de exprimare, căci o relatare care este atât de exactă în a menționa în care zi s-a petrecut fiecare acțiune nu poate să fi fost atât de omisivă în exprimare fără un motiv serios.

În plus, această cifră Șapte, folosită aici, ne amintește de alte pasaje din Apocalipsă, dominate și ele de această cifră: cele șapte peceti, șapte trompete și cei șapte înger, sugerând intenția unei Apocalipse. Forma precisă, aproape artificială a Genezei 1.1-2.3 face loc imediat unui fir epic fără ocolișuri atunci când atenția relatării se îndreaptă către comportamentul omului pe pământ și relația lui Dumnezeu cu el. Astfel, întreaga povestire pare să fie o introducere ce sintetizează întreg cuprinsul Bibliei împreună cu revelația lui Dumnezeu.

Precizia și profunzimea Genezei continuă atunci când se afirmă că doar primelor șase zile li se atribuie un final. Astfel, nu este scris „Și a fost zi și a fost noapte în ziua a șaptea”. Vom face din nou apel la precizia relatărilor pentru a afirma că o astfel de omisiune trebuie să fi fost intenționată de autor; intenția a fost de fapt aceea de a indica faptul că lucrurile lui Dumnezeu nu au sfârșit. Este cert că această perspectivă a fost aceea exprimat și în Epistola către evrei², acolo unde cuvintele „Dumnezeu s-a odihnit în ziua a șaptea de toate lucrările Lui”, înseamnă de fapt că „Rămâne încă pentru poporul lui Dumnezeu o odihnă de Sabat”.

Numai o astfel de perspectivă poate face ca Dumnezeu și restul lucrărilor Lui să ni se dezvăluie pe înțeles. Faptul că Dumnezeu își alocă douăzeci și patru de ore de odihnă este un lucru greu de crezut; faptul de a avea o perioadă și mai lungă pentru odihnă este și mai greu de crezut. Totuși, viziunea lui Moise ce ne dezvăluie lucrarea Creației care se sfârșește cu odihnă într-o lume perfectă este minunată. Isus pare să fi vorbit despre o idee asemănătoare în răspunsul adresat evreilor credincioși din zilele Sale. Atunci când aceștia au protestat la faptele de milostivenie pe care Isus le făcea în ziua de sabat, susținând că Isus „profanează” ziua de odihnă, El a răspuns: „Tatăl Meu lucrează până acum, iar eu, de asemenea, lucrez”, sugerând astfel că lucrarea lui Dumnezeu(pe care Isus o împlinea) nu era sfârșită încă și că

² Evrei 4.4-9

multe urmau să mai vină.³

Având aceasta perspectivă, șase viziuni zilnice ne ajută să înțelegem care este scopul lui Dumnezeu pe pământ. A șasea zi a Creației reprezintă toate lucrările realizate până la Crearea Omului, dar care nu s-au sfârșit încă. La fel cum afirmă și rabinii pe această temă: „Lucrarea din a șasea zi încă mai continuă.”⁴ Momentul în care toate lucrările lui Dumnezeu ating perfecțiunea supremă este întârziat de imperfecțiunile omului, dar ele vor fi în sfârșit realizate în Ziua Mântuirii, zi în care Isus va șterge din Împărăția Sa toate acele lucruri ce Îi sunt neplăcute. În acea zi lucrarea începută va fi sfârșită iar creatura căzută, pradă a blestemului și păcatului, va fi reînălțată și deși va ocupa o poziție inferioară îngerilor, omul se va alătura Mântuitorului său și i se va pune totul la picioare.⁵

³ Ioan 5.17

⁴ Hertz, „The Pentateuch and the Haftorahs”

⁵ Psalmi 8; Evrei 2.6-10

11. Urmări

Sfârșitul capitolului IX sugerează că ar trebui să ne schimbăm complet perspectiva. Din moment ce Biblia a fost acceptată drept Revelația lui Dumnezeu, este imposibil să nu îi acordăm valoarea care i se cuvine și să o confruntăm cu critică și reproșuri, așa cum ar proceda necredinciosul. Profetul care susține că vorbește prin Dumnezeu constituie un fenomen care trebuie analizat și investigat, atât timp cât încrederea în astfel de oameni trebuie să fie supusă unui dubiu moderat. După aceea, profetul devine Vocea lui Dumnezeu pentru toți aceia care îl ascultă. Un om care pretinde că este Fiul lui Dumnezeu constituie un subiect de cercetare, atât timp cât afirmația sa este îndoielnică, aducând și argumente pro și contra, dar de îndată de afirmațiile sunt dovedite drept adevărate, El, Fiul lui Dumnezeu, vorbește prin autoritatea care trebuie să i se acorde. O carte care susține că relatează scopul lui Dumnezeu printre oameni se lovește de pretenția de a aduce argumente convingătoare pentru a-și susține veridicitatea, însă de îndată ce aceste dovezi sunt prezentate, cititorul se vede obligat să asculte cele pe care Cartea le are de spus.

Iată acum care este poziția noastră. Am început lectura acestei cărți cu libertatea de a crede sau nu, în funcție de gradul de convingere al dovezilor prezentate. Acceptarea evenimentelor istorice, așa cum au fost ele prezentate, a fost liberă pentru fiecare și neimpusă. În acest punct al lecturii realizăm însă că o parte a libertății noastre a dispărut. Noi ne aflăm acum sub autoritatea lui Dumnezeu, deoarece știm că El ne vorbește prin intermediul Bibliei, cu cinste și adevărat.

„A crede“ înseamnă mai mult decât „a accepta drept adevărat“. Acest volum s-a folosit mai mult de acceptarea adevărului, deoarece expunerea întregii credințe este imposibilă fără a porni de la premisa că obiectul credinței este veridic. În același timp, se poate ca acea credință în veridicitate să fie similară cu credința pe care o avem că scaunul de lângă noi este adevărat, sau ca fluviul Tamisa curge într-un sens anume sau că ieri vremea a fost ploioasă, rămânând în esență neatinși de lucrurile pe care le credem. Credința în Biblie nu trebuie să fie astfel. Am demonstrat însă de la început că dacă

Biblia este adevărată, atunci ea se aplică în cazul fiecăruia din noi. Nu este vorba despre justetea istoriei ci despre importanța învățăturilor desprinse din evenimentele istorice descrise în Biblie.

„Dacă n-aș fi venit și nu le-aș fi vorbit, n-ar avea păcat, dar acum n-au nici o scuză pentru păcatul lor.”¹ Dacă recunoaștem aceste cuvinte ca venind de la Dumnezeu atunci știm că suntem păcătoși chemați la mântuire. Știm așa-dar că Dumnezeu ne-a creat din iubirea Lui și că suntem chemați pentru a întoarce iubirea spre Dumnezeu. Știm că iubirea lui Cristos ne constrânge.²

Ne dăm astfel seama că nu ne aparținem. Așadar, ne revine sarcina de a alege să credem acest adevăr și să ne așezăm în locul care ne este menit, sau să alegem împotrivirea. Dumnezeu are dreptul să ne ceară să devenim supuși Lui. Aceasta nu este o concluzie negativă deoarece înainte de a presupune Biblia ca fiind adevărată în tot ceea ce spune, nu exista nici o siguranță. La fel, se poate spune că poate exista un scop suprem pentru lume sau el poate fi inexistent. La fel, destinul nostru după moarte poate fi altul în afară de negura eternității sau, la fel de bine, umanitatea poate pieri pe o planetă înghețată, sau nu. Ne aflăm aici sclavi ai întâmplării sau a aleatorului, sau dacă nu ai întâmplării, atunci cu siguranță suntem sclavii incertitudinilor.

Această poziție s-a schimbat acum că am câștigat libertate și nicidecum nu am pierdut-o. Înainte mergeam mânați nu de credință sau de vedere limpede, dar pur și simplu pentru că ne aflam acolo. Avem libertatea de a proceda cum credem de cuviință, însă nu pentru totdeauna. Se poate să fi procedat după dorință, atât timp cât ceilalți ne-au permis acest lucru și cât ceea ce ne-am propus nu a depășit sfera noastră de posibilități. Se poate să fi stăpânit ordinea socială, să ne fi alăturat acesteia sau să o fi sprijinit în diverse feluri, însă acest lucru nu ne-a dus în final nicăieri, iar sfârșitul a fost același. Este adevărat că s-au purtat multe dezbateri pe marginea sfârșitului rasei umane și a viitorului umanității dar dacă destinul oamenilor avea ceva de ascuns, ei bine, noi nu eram pregătiți să acceptăm acest adevăr: viața noastră pe pământ este doar o călătorie de scurtă durată, ale cărei motive nu le cunoaștem, și fiind urmată de moarte. Generațiile următoare se poate să fie mai fericite decât noi, dar dacă generațiile s-ar succede la infinit (fapt în care nu avem voie să credem), rasa umană nu ar îndeplini niciun „destin”, iar acest lucru ne este cunoscut în adâncul sufletelor noastre.

Nu am fost cu adevărat înșelați de teologia eronată a oamenilor care au

¹ Ioan 15.22

² Apocalipsa 4.11; 2 Corinteni 5.14

simțit nevoia să adore chiar și atunci când au negat existența obiectului venerării, ca și în cazul de mai jos:

„Evoluția devine astfel un număr enorm de alei întunecate, cu foarte puține opțiuni de evoluție. Este asemeni unui labirint, în care aproape toate variantele sunt greșite. Cu toate acestea, scopul labirintului evoluționist nu este acela de a ajunge la încăperea din centru, ci de a găsi calea care conduce spre exterior, spre ieșire.”³

Ne-am spus în sinea noastră că dacă acesta era progresul evoluției, dacă acesta era „scopul” final – singurul scop, care se demonstrează a fi de fapt un drum fără sfârșit – nu merita să îl urmărim deoarece nu aveam să ajungem nicicând la capăt; nu merita să începem drumul pentru că nimic aparent nu avea să se întâmple la capătul drumului.

Iată deci că acum suntem liberi să știm încotro ne îndreptăm, suntem liberi să pornim în ce direcție dorim, cu câtă forță dorim, suntem liberi să revendicăm premiul oferit cu generozitate.

Am văzut cum omul a fost creat – pentru plăcerea lui Dumnezeu. am văzut cum el a căzut deoarece a vrut să revendice prea devreme ceea ce îi era destinat. Am văzut cum a evoluat rasa noastră păcătoasă de-a lungul epocilor istorice și am văzute semne clare că acest progres al umanității a fost urmărit pe tot parcursul lui, iar acolo unde era necesar chiar și ghidat. În timp ce oamenii își urmăreau ambițiile fără scop, planul ascuns se dezvăluia. Am văzut lumina puternică care a luminat scena intrării lui Isus pe scena atunci când El a venit să ceară ceea ce era al Lui⁴; și am văzut de asemenea cum această lumină a pierit pentru puțin timp, atunci când Isus a fost arestat. Am mărturisit apoi reaprinderea luminii, care a început să strălucească asupra lumii întregi, dar așteptând totuși să fie chemată și să strălucească din nou atunci când Dumnezeu va mistui prin foc pe aceia ce nu i-au dat ascultare și va întâmpina cu zorii zilei pe aceia care Îl vor aștepta și Îl vor întâmpina cu bucurie.⁵

³ Julian Huxley „The Uniqueness of Man” trad. „Unicitatea omului”

⁴ Ioan 1.11

⁵ 2 Petru 1.19; 2 Tesaloniceni 1.8; 2.8

12. Papirusurile de la Marea Moartă

Deși actualizarea acestui cel de-al doilea volum nu a fost posibilă până în acest punct, cele ce urmează în paginile imediat următoare nu trebuie să treacă neobservat, în timp ce contribuția pe care faptele ce vor fi prezentate o au în ceea ce privește credința noastră în Cuvântul lui Dumnezeu este neprețuită.

În anul 1947 au fost descoperite șase papirusuri, într-o peșteră aflată deasupra Mării Moarte. Din acel moment începând peste 300 de peșteri au fost cercetate iar drept urmare a acestor acțiuni au fost descoperite peste 400 de papirusuri complete sau aproape în întregime complete, care au apărut astfel după mii de ani de obscuritate. În plus, un număr de 40.000 de bucăți de papirusuri sunt în proces de „reasamblare”, în cadrul celui mai palpitant puzzle al tuturor timpurilor.

Majoritatea documentelor sunt biblice iar în ele sunt descrise toate cărțile Bibliei, cu excepția Cărții lui Ester. Rămășițele includ comentarii asupra unor secțiuni ale Vechiului Testament, psalmi de proveniență non-biblică, câteva cărți apocrife împreună cu literatura populației evreiești care a locuit în această parte, inclusiv regulile sociale pe care aceștia le respectau („Manualul de disciplină”), instrucțiuni surprinzător de detaliate despre planul de bătălie dintre „Copiii Luminii” și „Copiii Întunericului”, în timp ce două papirusuri realizate din cupru oferă informații despre localizarea comorii tribului.

Papirusul și textul Vechiului Testament

Papirusul oferă o confirmare copleșitoare a acurateței textului din Vechiul Testament Evreiesc, care a stat la baza traducerilor Vechiului Testament până în anul 1949.până la descoperirea acestor traduceri, depindeam în mare parte de cea mai timpurie ediție completă a Vechiului Testament în ebraică., așa-numitul text masoretic, care datează din anul 916 d.Hr. Există dovezi puternice că aproape toate papirusurile au fost scrise cu aproximativ un secol înainte de nașterea lui Isus, astfel încât ele sunt cu o mie de ani mai vechi decât textul masoretic.

Aceia care au conceput acest text (Adepți ai Tradiției) erau cărturari evrei ai secolului șapte d.Hr. care au adaptat textul în funcție de credințele personale cu privire la forma inițială, însoțind textul de reguli complexe pentru a asigura transmiterea lui peste generații. Și pentru că Evreii considerau că Cuvântul lui Dumnezeu nu trebuie să fie în niciun fel afectat sau modificat, în momentul în care vreo copie a Vechiului Testament se uza, o altă copie fidelă era deja pregătită să îi ia locul originalului, care era ars, îngropat sau ascuns. Întoarcerea înainte de perioada textului masoretic era imposibilă, așadar descoperirea papirusurilor de la Marea Moartă ne-a oferit o bibliotecă de texte sacre, mai vechi de două mii de ani.

Papirusul lui Isaia

Printre diferențele comparativ puține între Papirusuri și textul masoretic, cel din urmă confirmă de cele mai multe ori citate despre Vechiul Testament, aflate în Noul Testament. Astfel lui Matei i s-au atribuit cuvinte care nu-i aparțineau. Primul citat al Vechiului Testament, de exemplu (Matei 1.23 = Isaia 7.14), vorbește despre nașterea lui Emanuel dintr-o virgină, ne spune că „Îi vor alege numele Emanuel”, care este similar cu „Va fi numit Emanuel”. Textul masoretic ne spune însă că „Ea (Fecioara) îi va pune numele Emanuel”; iar papirusurile ne confirmă spusele lui Matei.

Papirusul lui Isaia prezintă simboluri bizare sub forma unor litere ale unui al grai, pe marginea textului. Puțină muncă de investigație a demonstrat că acele pasaje notate cu simbolul grec „chi” se referă la profeții despre venirea lui Mesia și la nerăbdarea oamenilor la care se referă și Luca (3.15) în scrierile sale: „pentru că poporul era în așteptare și toți se întrebau în inimile lor, cu privire la Ioan, dacă nu cumva este El Cristosul.”

Papirusul nu sprijină în niciun fel o perspectivă pe care mulți o iau drept sigură în ziua de azi, și anume că profeția vine de la doi sau mai mulți autori de-a lungul unei perioade de timp. Capitolul 40, despre care se vorbește atât de mult și care este descris drept primul capitol al „Deutero-Isaia”, începe pe ultimele trei rânduri, în partea de jos a coloanei care conține capitolul 39, continuând pe următoarea coloană.

Evreii de la Marea Moartă

Comunitatea responsabilă pentru copierea papirusurilor se cred a fi un grup de esenieni, una dintre principalele trei grupări de credincioși din Palestina la vremea venirii lui Isus. Aceștia sunt cunoscuți sub numele de

comunitatea de la Qumran, deoarece locuințele lor erau îndreptate spre râpa „torentului de iarnă” (râului) Qumran. În acest mediu arid și ostil acești oameni au ales să „fie despărțiți de...oamenii ce sunt pierduți în greșeală, pentru a merge în pustietate și a pregăti venirea Domnului.” (aceste cuvinte sunt urmate de un citat direct din Isaia 40.3). cele mai timpurii monezi găsite aici datează din 136 î.Hr. în timp ce cele mai târzii datează din 68 d.Hr., teritoriul fiind sub ocupație permanentă între aceste date. Este astfel indubitabil că pentru a feri conținutul prețios al bibliotecii lor de ochii prădători ai popoarelor ne-evreiești (legiunea a zecea romană se afla nu foarte departe, la Ierihon în timpul revoltei evreiești din 68-70 d.Hr.), credincioșii au ascuns papirusurile în peșteri învecinate, astfel încât majoritatea lor nu au mai fost văzute chiar și pentru 1900 de ani. (Cu toate acestea se pare că între timp, anumite manuscrise au fost găsite în vecinătatea acestei zone, atât timp cât Origen a făcut referiri la aceste scrieri în timpul anului 200 d.Hr., alături de patriarhul Timotei I, în jurul anului 940 d.Hr.)

Gruparea religioasă de la Qumran și creștinismul

Au existat anumite tentative de a întoarce aceste descoperiri împotriva Creștinismului tradițional prin ipoteza conform căreia creștinismul ar depinde de această sectă din punctul de vedere al practicilor religioase, precum botezul și masa mesianică formată din pâine și vin.

Se pare însă că diferențele între cele două credințe sunt prea mari pentru ca cele de mai sus să fie adevărate. Literatura din Qumran a înregistrat două imagini mesianice, una aparținând lui David iar cea de-a doua lui Aron, numit și Învățător al dreptății. Se poate ca cel din urmă să fi fost fondatorul secței, însă nu există nici o dovadă că el, asemeni lui Isus Cristos, a fost răstignit și ucis de către dușmanii săi. Mesia al Noului Testament este atât un Rege cât și un Preot, și mai mult decât un simplu Învățător al dreptății, El este „DOMNUL Dreptății”, așa cum ne spune și Ieremia.

În următoarele rânduri puteți observa diferența puternică între documentele de la Qumran și Noul Testament:

Damasc Documentul XII

Matei 12.11-12

Niciun om să nu-și ajute animalele să dea naștere în ziua de Sabat iar dacă copiii acestuia vor cădea în groapă, el nu îi va scoate de acolo în ziua de Sabat.

Isus le-a răspuns: Cine este omul acela dintre voi care dacă are o oaie și-i cade-n groapă în ziua de Sabat, să n-o apuce și s-o scoată afară?

Iar dacă cineva va cădea în apă...nimeni să nu se apropie cu scară sau sfoară spre a-l ajuta.

Cu cât mai important deci este un om decât o oaie? Așadar este voie a face bine în ziua de Sabat

Comunitatea din Qumran era la fel de minuțioasă și orbită din punct de vedere spiritual ca și fariseii. Botezurile lor erau de fapt purificări zilnice, la fel cum procedau și preoții de sub Legea lui Moise, și nu un ritual inițiativ unic, la fel cum se întâmpla în Creștinism. Secțiunea XII a Documentului din Damasc specifică că acest ritual al botezului nu putea avea loc în „orice apă atinsă de păcătoși”, fapt ce contrastează în mod bizar cu cele spuse de Isus: „Lasă să fie așa acum!” (Matei 3.15) atunci când el i-a urmat pe vameși și pe femeile ușoare în râul Iordan pentru botez.

Așa-numitul banchet mesianic sau ritualul de frângere al pâinii, cum ne este cunoscut el nouă, era realizat de către preotul care era conducătorul fiecărei comunități (era nevoie de un minim de zece esenieni pentru a forma o congregație a Israelului), ai cărei membri respectau un protocol strict, ce respecta două figuri mesianice; preotul era cel care binecuvânta pâinea și vinul. Acest fapt nu este însă foarte diferit de ritualul evreiesc din ziua de azi, însă trebuie remarcat că Isus a transformat acest ritual într-un memorial al sacrificiului Său, pentru toți frații, până în ziua în care El va veni din nou.

Dr. Millar Burrows, Director al Școlii americane de studii orientale la Ierusalim în 1947, a scris la găsirea primelor papirusuri: „După ce am studiat papirusurile de la Marea Moartă timp de șapte ani, nu consider că acestea au modificat percepția mea asupra Noului Testament”.¹ Departe de a slăbi credința în originile creștinismului, papirusurile servesc în a sublinia unicitatea și puritatea credinței pe fundalul unei mentalități evreiești diferite de învățătura lui Isus, și la sporirea încrederii în păstrarea textului original al Bibliei până în zilele noastre.

¹ Acest capitol se bazează aproape în întregime pe informații scrise de Dl. Richard Purkis din Pietermaritzburg, Africa de Sud, căruia îi adresăm mulțumiri pe această cale.